

Et scribam sup illū nomē dei
mei: et nomē ciuitatis noue
iherlm. que descendit de celo a
deo meo. Calamq̄ quo nomē
isud m̄scribitur: grā spūs s̄c̄i
intelligitur: p̄ quā filij dei ef
ficiamur. Hoc ē cū qd̄ dicit scri
bā sup illū nomē dei mei: id
ē facia illū cō filiū dei mei: ut
sicut ego sū filij p̄ naturā: ita
et ille sit per grām. Qd̄ autē
hoc per spm̄ s̄c̄m̄ fiat: paulū
māifestat dicens. Misit deus
spm̄ filij sui in corda n̄r̄a: cla
māte abba pat̄. Et ip̄e spūs
testimoniū reddit spūi n̄r̄o qd̄
sumus filij dei. Qd̄ at̄ dicit
et nomē ciuitatis noue iherlm.
subaudiū scribā sup eū qui vi
ceit: ita ē intelligendū qd̄ i nu
m̄o sc̄oꝝ p̄ donū spūs s̄c̄i cō
sorcū dei merebit̄. Iherlm̄
at̄ que visio pacis m̄pretat̄:
de celo a deo descendē phibe
tur: in capite salicet suo au
vnta ē p̄ fidē secūdu qd̄ ali
bi dicitur. Nemo ascendit i
celū: nisi qui de celo descen
dit. et cetera. Vel certe in eo
de celo descendit: qd̄ quid quid
habet in fide in op̄ibz bonis
relictis a deo p̄cepit: iuxta il
lud apli iacobi. Om̄e datū op̄
timū. et cetera. Bene at̄ noua
vocatur: qd̄ videlicet p̄ laua
chriū regeneracōis s̄m̄ul et
spm̄ dilacōis ueritate trem
hoīs expoliatur: et celesti no
uitate uestitur. Hinc paulus

dicit. Exuentes veterē hoīem
cū actibz suis: induite nouū qd̄
renouat̄ in agnitione dei. Et
alibi. Vetera trāserūt: cetera fac
ta sūt noua oīa. Et nomē me
ū nouū subaudiū sup eū qui vi
ceit scribā: ut salicet a me qui
xpūs uocor ex tempore. uocet̄
ip̄e xpianū. id ē grā spūs s̄c̄i
vnctū. Qd̄ nomē nouū nō
secūdu diuinitatē qua equalis p̄i
semp et spūi s̄c̄o n̄asit: sed se
cūdu formā serui quā accepit
quā in tempore grā vnct̄ spūs
s̄c̄i: et a suo noīe nobis hoc pri
uilegiū dedit: ut ab ip̄o xpianū
appellemur. De quo noīe ysay
as p̄pheta dicit. Et seruos suos
uocabit noīe alio. id ē xpiano.
Hinc certe dignitas nobis.
hinc celsitudo p̄uenit: hinc re
ges. hinc sacerdotes. hinc xpianū
am uocamur. Vbi at̄ potius
nomē salutis sonat: ibi tandē
hic liber debitū finē accipiat.
*Liber secundus. In 3º capitulo
circa finem.*

Equit̄.
Et age
lo laodi
ne ecclie
scribe.
Laodia
a m̄p̄
tatur et
bus ama
bilis dñor

sive fuerūt in vomitu. Que
utiqz m̄p̄tationes ambe ecclie

laodicensium aptantur. in quibus erant
quidam spiritus feruientes. et dei amo
re deditur. atque alij tepidi. ideoque
ut non abi euomendi. Hec autem
uerba que etiam laodicensium di
cuntur. generali etiam conueniunt.
in quibus simul sunt multi boni cum
malis. quorum quidam a deo dili
guntur. quidam uero ab ore dei re
pelluntur. Sed primo considera
da est. quod dicitur iohannem scribere. id
est litteris mandata ad utilitatem fide
lium futurorum. Sive quod illi dicitur.
omni ordini predicatorum congru
it. cui dicitur scribere. id est mandata
mentis tuae. uel in mentibus audi
torum tuorum que audiuit reconde.
Libri enim et scripturae significant. et
ipsum dominum. Unde est. Libri ap
ti sunt. et alius liber apertus est
qui est uita. Ideo dicitur scribere.
in cordibus saluet auditorum bono
rum. quia ipsi sunt libri. diligenter
exata que intelliguntur. Hec dicitur
amen testis uerus et fidelis. A
men grecus sermo est. latine in
interpretatur uerum sive fideliter. quod
uerbum nemo interpretum in alia
lingua trinitulit. sed eiusdem linte
ris apud omnes gentes habetur.
Veritas autem ipse est christus. qui in
euangelio dicit. Ego sum ueritas.
Unde et ipse maxime in euange
lio hoc ueritate suum sermone
firmat. Ac si dicat. quia ueritas
sua incommutabilis. per huius ora
tionis pericula demonstrat. Ipse
enim singulariter amen. id est semper
na ueritas. atque ideo ut meo

mutabilis ista ueritas et eterna
ostendatur. etiam ipsum uerbum
a nullo commutatum est in parte.
De quo etiam subditur. Testis fi
delis. Sed nunquid non fuerunt
alij testes fideles id est ueri. Na
iacob prohibuit testimonium christo
dicens. Non desinat princeps
de iuda et cetera. Moyses quoque
ait. Pheta uobis suscitauit
deus uer. de scribis ueris. Sic isa
yas. ihempas. et ceteri. qui omnes
atque testes fideles fuerunt uel
ueri. quia uerum testimonium de christo
protulerunt. Quare hoc dominus spe
cialiter de se dicit. cum sint etiam
multi testes ueri atque fideles.
Quia uidelicet ipse singulariter
est testis uerus. qui non muta
tur aliquando. Sicut enim spena
litur scilicet dicitur. cum et alij scilicet
multi sunt. qui uidelicet com
paratio illius que est sine peccato.
hominibus iniusti sunt. Sicut enim sine
scilicet tamen quia homines sunt puri.
peccato carere non possunt. et ali
quando merentur. Christus autem
essentially est scilicet et uerus. quia
peccatum non fecit. id est mendacium
umquam nullum ab ore suo pressit.
Testis autem est christus. qui sibi et
pro testimonium prohibuit dicitur.
Ego et pater unum sumus. Sicut
et ipse pater ait. Hic est filius
meus dilectus. Nemo etiam et spi
ritus scilicet. de quo idem dominus apostolus
dicit. Cum uenit pactum que ego

mittā uobis a patre ille testimo
 niū phibebit de me. **Quē**
 primapiū creature dei: id ē de
 quo oīs creaturā sup̄sit maū.
 Oīa eī que sūt in celo et in ter
 ra: in māi et in om̄ibz abyssis:
 per uerbū dei facta sūt. **Cū**
 ergo oīa p̄ illū facta sūt: utiqz
 patet. q̄ ip̄e ē ante oīa. **Pat̄**
 eī pat̄ filiū p̄cessit tempore
 uel origme: sicut nec radius
 solis: uel ignis suū p̄cedit calo
 re uel splendore. **Semp̄ em̄**
 fuit pat̄: semp̄ cū eo filius:
 qui utiqz a pat̄e nō ē creatz sed
 genitiz. **Primapiū** itaqz oīs
 creature dicit: q̄ ab illo cūcta
 existendi habet maū. **Vnde**
 et ip̄e interrogatibz iudeis q̄s
 eēt respondit. **Primapiū** q̄
 et loquor uobis. **Vnde et pau**
 lus dicit. **Qui** ē ymago inuisi
 bilis dei: primogēitiz oīs crea
 ture. **Quē** enā ne putemus
 creatū: statū subiūnt. **In**
 quo cōdita sūt vniūsa. **Pa**
 mogēitiz ergo ē oīs creature.
 a quo et per quē oīs creaturā
 exorta ē. **Arriam** dicūt. qd̄
 filius dei creaturā ē: in diu
 tate negātes eū an̄ mariā fu
 isse. sed mētūt. **Filius** eī dei
 ip̄e ē sapiētia: dicēte paulo.
 xp̄m̄ dei uirtutē et dei sapiē
 tiā. **Et psalmista** ad deū pa
 trē. **Oīa** in sapiētia fecisti. **Cū**
 ergo ip̄e sit sapiētia pat̄is: et
 isti affirmāt eū creatū in tem

poē: atqz ideo dicit. q̄ erit te
 pus quado nō erit. **pp̄ hoc**
 uidelicet qd̄ p̄ salomōne ip̄a
 dei sapiētia dicit. **Dñs** posse
 dit me uel creauit: scādū qd̄
 alia trāslacio habet in inicio vi
 arū. **Si** hoc uerū ē utiqz qd̄ ne
 fas ē cogitāe: deus p̄ stultus
 eāt. ante q̄ sapiētiā suā gene
 raret. **Certe** ip̄i negāe nō pos
 sūt. q̄ ip̄e sit dei sapiētia: sicut
 ap̄lūs ait. **Ideoz** illis stultiz
 si in s̄ hōibz. et in acoē carētibz
 dicendū ē. **Si** deus stultiz erit:
 vnde ergo tam sapiēt̄ oīa con
 didit. **Et** nos q̄admodū crea
 uit. si ille an̄q̄ crearet. **Ime** sa
 pientia fuit: utpote insipientis
 et nesciens quid faceret. **Non**
 ergo ip̄a sapiētia creata ē a pat̄e:
 sed anteq̄ cūcta fieret erit cū
 pat̄e: neqz ex alia substātia de
 us p̄ genuit filiū. sed ex se
 ip̄o ueluti consiliū generat̄ in
 mēte. **Nā** qd̄ dicit salomō ex
 p̄sona xp̄i. dñs possedit me in
 inicio uirū suarū. id ē in prim
 apio actionū suarū. ante q̄ qd̄
 p̄ faceret: talit̄ ē intelligendū.
 qd̄ dicit. pat̄ an̄ om̄e creaturā
 tam hūanā q̄ angelicā. sua pos
 sidet sapiētiā. per quā et om̄ia
 condidit. siue in celo siue in ter
 ra. **Si** at̄ sicut in q̄busdā codia
 bz. et in alia trāslacioe habet le
 gētiā. dñs possedit me: ita ē
 intelligendū. q̄ an̄q̄ qd̄ p̄ faceret.
 suā p̄destinauit sapiētiā itar

nanda: ut sua passione & mor-
te generi humani redimet. et
ad patriam reuocaret. Tunc in
principio utique actionum sua-
rum in diuinitate sua sapientiam
possedit uel creauit sibi equalē:
in carne postmodum suscipere
uoluit. Solet etiam plerumque sacra
scriptura. ea que futura sunt. quasi iam
facta narrare. Nam et de nobis
dicit apostolus: quod elegit nos in
tempore ante mundi constitutionem.
Si ergo omnipotens deus secundum
apostoli sententiam. omnes electos ante
mundi constitutionem elegit. quod
mirum. si ipsum caput electorum in
sua predestinatione. antequam quodquam
faceret ordinauit. ut esset ca-
put electorum. De ipso autem dicit
apostolus: ut ipse sit in omnibus pri-
matu tenens. **H**anc opera tua. quod
neque frigidus es neque calidus:
utrum frigidus es aut calidus.
Sed quod tepidus es: incipiam te e-
uocare ex ore meo. Manifestum
est. quod ea que sunt frigida uel calida
comedere et bibere possunt: et tepi-
da uel corpus neminem potest vomitum
ferre non potest. Tali itaque modo
accipiendum est quod hic dominus dicit.
Utrum frigidus es aut calidus:
sed quod tepidus es. incipiam te e-
uocare ex ore meo. Frigidi itaque
sunt iudei uel pagani: ab eis
os saliret glaciali rigore restrictum
quod dicit. Ascendam super altitudinem
nubium. ponam sedem meam
ad aquilonem. et ero similis

altissimo. Aquilo enim uetus frigidus
dyabolus est. cui in cantibus
cantorum dicitur. Surge aquilo
et ueni auster. Surge aquilo:
id est recede dyabole. Ueni
auster: ueniat spiritus sanctus. qui si
o aduentu calefaciat et illuminet
corda hominum. ut pariat opera uir-
tutum. Calidi sunt: qui in feruore
spiritus in dei ac proximi dilectione
consistunt. Tepidi. qui nec ex
toto infideles sunt. nec aude-
ad proximum tendunt. Sunt autem et qui
dam qui prius quidem fuerunt frigi-
di et multis criminibus obnoxii:
sed plerumque spiritus sanctus talia
corda tangit. Quo inflammati
feruere efficiuntur. qui pro se
peccatores recordantur fuisse: eorum
plius liberatore suum diligere ap-
petunt. cum recedente iniquitate.
ignescit caritas eorum. De tali-
bus in euangelio dominus dicit. Gau-
dium est in celo super uno peccatore
penitentiam agente. Sunt autem
et quidam in sanctam ecclesiam con-
stituti. qui uitam quidem ab omni
crimine custodiunt: sed tamen in
agenda quibus bona non assue-
runt. Et hi tales nec frigidi
nec calidi sunt: quod non sufficiat
mala cauere. nisi studeat quod
et bona facere. iuxta illud psal-
miste. Declina a malo. et
fac bonum. Tales quippe de suis
operibus nisi solet dicit. Ecce ali-
ena non rapio. illicita nulla com-
mitto. non adulterium non homi-

adiu. non demqz hys simili
 a mala facio: suffiat michi
 mala no ago: ideoqz et ppris
 fiducialit' utor. **D**up hoc dicit
 indigentibz ppria no tribuit.
 et qui tenet rapina nec me
 hnt tenere tenacia: nec recor
 dat q' diues ille no ideo dāp
 natq' ē qd' aliena rapuit. sed
 q' ppria no distribuit. **S**ūt quo
 qz et alij qui aliena no rapuit.
 ppria distribuit: sed hoc non
 causa dilectōis dei et p'p'm.
 sed ppter manē iactantiā ut
 ab hoibz laudetur: sicut facie
 bāt scribe et pharisei. qui dā
 tes elemosinas. an se canebāt
 tubis. **E**t tales etiā nec cali
 di nec frigidi ēē cognoscūt.
 q' qui indigentia pauperū
 subleuāt. cū amōe caritatis hoc
 facē debent: audientes illud a
 pli. **S**i distribues oēs faculta
 tes meas i abos pauperū. et
 cetera. **S**ūt quoqz et alij q' opes
 terrenarū facultatū dimittūt.
 et ad monasteriū uenētes ha
 bitū religionis sumūt: dem
 de torpentes her sibi posse
 ad salutē sufficē credūt qd' sua
 dimiserūt. q' ualia crimina
 sub habitu religionis cōstitutū
 nō admittūt: atqz idcirco dor
 mūt. bibūt. et secrete uiuūt.
 dūqz hoc faciūt tepidi existūt:
 meliusqz ficiāt illis morai m
 seculo ubi et pctā sua recog
 noscerēt. et aliqn per dei m

seicordia cōpūcti bonis opēibz
 studerēt. q' m mōstelo manē
 et ita a bonis opēibz cessare.
Alij quoqz sūt qui ab infācia
 sua i monasterijs consistūt. bo
 nis opēibz habūdāt. i seruoē
 spūs manēt: et circa ultimū
 tempz uite sue torpescūt. et
 tepidi efficiūt. **E**t talibz qui
 qz omibz satius eēt ut uel p
 facti boni eēt uel ex toto ma
 li: q' nec boni nec mali. **A**tqz
 ideo subiūgitur. **Q**uia te
 pidus es: māpiā te euomē ex o
 re meo. **N**ullus inuenit cali
 dus. qui prius nō fuit frigi
 dus: q' nemo ē bonus q' nō
 fuit malus. **O**ēs ei peccauē
 rūt: et egent glōia dei. **T**e
 pidus ex calido solet fieri et fr
 gido: q' et alius ex frigore i
 fidelitatis. cōuersus ad p'f'm
 iustiae feruore nō trāsit: et a
 lius ab ipō iustiae feruore calo
 re quo prius feruebat. ammiū
 actusqz deflectit. **O**ēs ei ut dic
 tū ē cognoscimqz q' frigidū ul'
 calidū facile i corpus trācitur:
 tepidū at' cū magna nausea
 et uomitu. ab ipō etiā ore p
 iatur. **O**s dei sūt sū pdicato
 res. **U**nde sepe pphete dicebāt.
Os ei dñi locutū ē hoc: q' sū
 tas tanta erat m illis. ut i eo
 rū cordibz deus habitaret. et
 per eos loqueretur. **O**ra ergo
 dei sūt euāgeliste. et ceteri doc

tores. per quorum misterium co-
tidie deus in corpus suum quod est
etiam trinitas: et calidos id est fer-
uores dum meliores adhuc effia-
untur per diuinam predicacionem
et frigidus id est infideles qua-
do quilibet uel iudei uel paga-
ni ad eius fidem conuertuntur. et nu-
mero sanctorum sociantur. De hoc
esu et petro dicitur. **Quidam et**
maduta. **Tepidos autem non conuer-**
tunt. quia eorum uerba despiciunt:
dum in sua securitate torpescent.
Quos et exhortati desistunt et
ueluti infructuosam terram deserunt:
quia ad meliorem uitam nequaquam pos-
se reformari conspiciunt. **Facilius**
est enim quilibet pagani ad fi-
dem christi adducere: quam talium quilibet
a suo torpore ad feruorem spiritus
reuocare. **Quia dicitur quod di-**
ues sum. Multi sunt qui hoc di-
cunt diues sum in fide: quia dominus
dicit qui crediderit et baptizatus
fuerit. saluus erit. **Et locu-**
pletatus sum: quia et recte doro.
et malis operibus non seruo. **A-**
lius dicit. **Nullus egeo.** quia
recte credens non solum mala non
propterat: sed etiam bona quilibet
licet non propter deum faciat. **Un-**
de adhuc subdit. **Nescis quia**
tu es miser. dum temetipsum de-
cipis: quia putas te saluari per
fidem solummodo cum scriptum sit. **fi-**
des si non habeat opera: mortua
est in semetipso. **Et miserabi-**
lis: quia nec illud intelligis. quod

temetipsum deludis. **Dauid**
quia non habes opera: quibus dite-
ris in celo neque etiam rectam scien-
tiam. **Quidus** quia spoliatus est vir-
tutibus. **Cecus:** quia non habes
lumen scientie. **Verum** quia dominus
misericors est: etiam tales ut ad
feruorem redeant hortatur. cum sub-
iungit. **Suadeo tibi enim a me**
aurum ignitum probatum. **Per au-**
tem ignitum id est igne probatum de-
bemus intelligere dominum ihesum christum.
qui probatus est igne passionis.
spiritus. **Flagellatus.** derisus.
ad ultimum crucifixus et mortu-
us: tamen hoc omnia patienter fe-
rens. orabat pro persecutoribus
suis dicens. **Pater ne statuas**
illis hoc peccatum. **Dicitur** ergo au-
rum libet. **Suadeo tibi enim a me**
aurum. id est si uis virtutibus ha-
bitudinem. **studeto immitari christum:**
sive cum a deo flagellaris. sive cum
a proximo illata mala sustines:
ut et ipse fias aurum incendio
tribulacionis detectum iuxta illud
psalmiste. **Probasti nos inquit**
deus igne nos examinasti:
sicut examinat argentum. **Tu**
sumus per ignem et aquam. **Et**
ut locuples fias: id est ut mul-
tis virtutibus habundes. **Et uis-**
timens albis indualis: ut non
appareat confusio nuditatis tue.
Vestimenta in hoc loco intelli-
guntur. innocencia baptismatis:
et ornamenta virtutum. **fidei sci-**

licet et caritatis. tereorūq̄ bono
 rū operū: quibz̄ opertur con-
 fusio nuditatis. id ē temp̄ p̄s-
 tine cōuersacōis. **P**ossūm
 quoz̄ p̄ aurū igne p̄batu m-
 telligē caritatē. quā qui habue-
 rit locupletabit. q̄ oibz̄ virtu-
 tibz̄ habūdabit. **I**psa ei ē m-
 dis om̄ bonorū que igne p̄ba-
 tur: q̄ per amore spūs ueā-
 ater accenditur. **Q**uā qui ha-
 buerit uestimētis albis indue-
 tur: q̄ p̄ccōrū m̄gredine pur-
 gatus per eandē caritatē que
 opert multitudinē p̄ccōrū.
 multis virtutibz̄ decorabitur.
Alba dicit caritas: q̄ p̄ccōrū
 maculā aut aliquā duplicitatē
 habē nō nouit. **E**t colirio
 munge oculos tuos ut videas.
Per coliriū qd̄ ex terra nas-
 cit. et puluerē terre ab oculis
 aufert: debemz̄ intelligē d̄m̄
 ih̄m xp̄m̄ qui natus ē de terra.
 hoc ē de maia uirgine. iuxta
 illud. **D**eus nr̄ opatus ē salu-
 tē in medio terre. **C**olirio
 munge oculos tuos. id ē m̄-
 tae paupertatē filij dei: qui n̄
 diues ēēt. paup̄ p̄ nobis fut-
 tus ē: m̄tantū. ut nō habet
 sicut uulpes ubi caput reclu-
 naet. **H**nde in hospicio natus
 ē. uilissimis p̄ams obuolutz̄.
 et in p̄sep̄io positus: q̄ non
 erat ei locus in diuersorio. **C**olirio
 unge oculos tuos ut videas:
 id ē q̄ oculo tue mētis terrene

clausent et excecauerat deli-
 ciones: redēptois tui egesta-
 tē considea: et sic euigila ad
 scōrū futura p̄ma. **H**inc ip̄e
 in ewāgēho dicit. **Q**ui sequi-
 tur me nō ambulat in tenebris:
 sed habebit lumē uite. **N**el
 certe p̄ coliriū quo illuānt
 oculi. possūmz̄ intelligē diu-
 na eloquia: quibz̄ mētis o-
 culi illuānt. iuxta illud. **P**rep-
 tū d̄m̄ lucidū illuāns oculos.
Colirio unge oculos tuos. id ē
 adhibe p̄cepta diuina mētis o-
 culis. ut virtutū quarū pateris
 nuditatē uideas: et videns p̄
 bona opa operare festines. ut
 postmodū deū videas. **B**eatū
 ei mūdo corde: quomā ip̄i deū
 videbūt. **C**ū ei quilibet supra
 aspiracōne p̄ singulas scripturā
 rū paginas quid d̄ns iusserit
 legēdo. audiedo ad mētē reuo-
 cat. uidet m̄mirū p̄tū ex virtu-
 tibz̄ minus habet. uel certe si
 ex toto nichil habet: sicq̄ qua-
 si ex unctōne coliriū repatur
 ad vidēdū clarus. dū per dei
 uerbū illuānt m̄m̄scis. **Q**ui
 ues ad usus necessarios reserua-
 tur. iugo et lozis domat. p̄
 mulis p̄ungit. uerbūq̄ credit.
 et egro cūq̄ uita despectatur. qd̄
 quid animo cōcupiat. etiā sa-
 luti ei cōtrū a medico non
 negatur: p̄mo concedit. **C**uiq̄
 uero recuperanda salus estimat.
 queq̄ sūt animo ei desideabi

lia salutis contra omnia ne
gantur. **E**go quos amo arguo
et castigo. **M**ultis modis deus
omnipotens misericors et miseri-
cor. arguit et castigat quos a-
mat: ideoque libenter eis toleran-
da sunt uerba et uerbera. Aliquando
hoc agit per flagella. aliquando per
occulta et diuina inspiratione:
seu quibuscumque uariis tribulatio-
num et angustiarum effectibus.
Hinc per salomonem dicitur.
Quem autem diligit dominus corripit:
flagellat autem omnem filium
quem recipit. **F**aciatque dominus hoc
si humana comparanda sunt diuinis
more piissimi pater duos filios
habens. quorum unum quem uult
sibi substituere herede diuersis
modis flagellat. a cibo et po-
tu extrahit: aliquando etiam
uinctis manibus pedibus tota
nocte immobile stare facit. in-
cessantibus contumeliis affiat:
et aliquando ueluti extraneum alie-
no obsequio subdit. Alterum
uero quem sibi herede non desti-
nat futurum. sue uoluntatis esse
permittit. comedendi et bibendi
licentiam tribuit. ad ambulandum quo-
cumque uoluerit liberos gressus con-
cedit: ita et omnipotens deus
facit. iustos per innumeras tormen-
ta et uarias tribulationes affli-
git: ut postmodum in celo requi-
escant. et hereditatem eterne beati-
tudinis consequantur. **E** contra repro-
bos in suis uoluptatibus rema-

ne permittit. iuxta illud. **D**i-
misi eos secundum desideria cor-
dis eorum. **R**eprobos itaque qui nunc
mundi desiderijs et uoluptatibus
dediti sunt. et na exspectant
supplicia. iuxta uero qui nunc
flagellis temporalibus atteruntur.
ab eterno sunt uerbere liberandi: quod
et uitalis qui occasionem parat.
liberius passus sanguinari per-
mittitur. **I**tem autem dominus hoc mul-
tis modis agit: tamen quibus
modi sunt specialiter quibus ad non
flagellatur homines. aliquando ad
augmentanda mentis. sicut
iob et thobias. aliquando ad custo-
diam uirtutum ut paulus: aliquando
ut peccata preterita corrigantur:
sicut palterius cui dictum est.
Ecce sanus factus es. uide ne
pecces. ne deterius tibi aliquid
contingat: aliquando non ut emende-
tur. sed ut duplici pereat per-
ditione ut antiochus et herod-
des. de quibus dicitur. duplici
contritione conterere eos: aliquando
ut dei gloria per hoc ostendatur
manifesta. sicut lazarus et ce-
cus natus. **B**ed etiam quocumque modo
flagellatur: meliores effici-
untur ex flagello. **U**nde ex
hortatio submisit cum dicitur. **E**
Emulae ergo: et age pen-
tentiam. **E**mulus studiosus.
et emulus iudus: et emulus
mutator dicitur. **H**inc autem
per imitationem ponitur. **E**rat
enim in eadem laodiceis etiam

cabūt: iudicabūt utiq; p suos
 ppositos. Tanta em̄ erit in
 illis caritas. ut qd quisq; vide
 rit in altero. suū deputet:
 ideoq; qd nō habebit in se.
 habebit in altero: sicut oēs e
 lecti p̄tate habebūt in p̄latis.
 sicut etiā habet p̄tatem totū
 corpus hoīs loqui per os: vi
 de p̄ oculos. audire p̄ aures.
 odorari p̄ nares. opari p̄ manū:
 cū singula mēbra habeāt offi
 cia sua. q̄ qd vnuq; mēbrū
 nō habet in se. habet in altero.
 Sed ut ad hanc dignitatē p̄ue
 niat etiā. in hac interm̄ pe
 grinatione hūiliata gemit:
 nec querit celsitudinis culmē.
 ubi tota vita scōrū. hūiliatio
 nis optinet nomē. **C** Qui ha
 bet autē id ē intelligenciam
 cordis: audiat id ē intelligat
 quid spūs dicat ecclesijs. **H**ic
 apte mōstratur: q̄ qd vnicui
 q̄ etiā dictū ē. omib; ecclesijs
 genealit̄ cōuenit. **N**otandū
 at̄. qd nō dicit angelus. audi
 at quid filius dicat ecclesijs:
 cū specialit̄ in p̄sona illius
 apparuit. sed quid spūs dicat.
In quo noīe trinitas tota in
 telligitur: q̄ quozū vna ē sub
 stantia. vna opatio. vna et
 locutio ē. **Q**d eī noīe spūs.
 tota significetur trinitas: dñs
 in euāgelio māifestat dices.

Spūs ē deus: et eos qui adorāt
 eū in spū et ueritate oportet a
 dorare. Aliqñ at̄ loquit̄ filius
 dei de sua diuinitate specialit̄.
Unde ē. Oportet filiū hoīs
 pati. crucifigi. mori et sepeliri:
 qd solūmō ad eū p̄tinet. p̄ius
 et hec sine spū dia nō possit.
Hic autē ex p̄sona deitatis
 loquitur: ideoq; uerba filij. uba
 sūt p̄is et spūs s̄c̄. **P**ost
 hec uidi. **N**os ē p̄phetarū an
 tiquozū. uisionis sue tempora
 describere p̄ reges: et numerū
 ānozū et mensū et etiā dierū.
Unde ezechiel dicit. **I**n āno
 q̄nto t̄nsmigrationis ioachym.
 in mēse q̄nto. decima die men
 sis: factū ad se uerbū dñi. **V**idi
 t̄ danyel āno tertio regni nabu
 chodonosor et cetera. **I**ste at̄ no
 uis p̄pheta. tempus sue p̄phe
 cie nequaquā descripsit per tē
 pora: id ē per ānos aut men
 ses: sed tantū mētionē facit
 vni; diei cū dicit. **F**ui in spū
 in die dñica. **U**nde dicit̄ intel
 ligi. q̄ omnē hāc p̄phetiā vna
 die uidit: ideoq; qd dicit̄ post
 hec uidi. nō ad uicissitudinē
 temporū referendū ē. sed ad or
 dīnē uisionū: post ea saliret
 que superius uideat. uidit et
 ista que secūt̄. **V**idit at̄ hoc
 nō corporeo intuitu: sed mēte.
 sicut post uidebim; **E**t ait

Item qm̄.

ostium apertum in celo. Celum in
hoc loco etiam significat.
Dicit enim dominus per prophetam.
Celum michi sedes est. Salomō
quoque dicit. Aīa iusti. sedes sa-
piencie. Si ergo aīa iusti sedes
est sapiencie. que christus est iuxta
quod paulus dicit. christum dei vir-
tute et dei sapiencia. et celum se-
des est dei: utique etiam est celum
in quo ipse sedet. In hoc celo
id est in etiam: est ostium hoc apertum.
id est christus qui dicit. Ego sum
ostium: per me si quis introierit
saluabitur et cetera. usque pascha
a muemet. Nemo enim venit
ad patrem: nisi per ipsum per quem
ingreditur ad fidem. Egreditur a fide
ad spem et muemet pascha
et ne refectiois. Hoc ostium patet
est clausum: quod ante aduentum ip-
sius eius mysteria latebant omnibus
nisi tantummodo prophetis. qui per
spiritum sanctum illustrati videbant eius
incarnationem. passionem. mor-
tem. et resurrectionem: quod eadem
mysteria iam erant reuelata per totum
orbem per predicationem ceterorum ap-
torum. Vidit autem iohannes hoc os-
tium dupliciter. uel oculis scilicet
corporeis uidit hec omnia. utpote
qui illi adherens miracula illius
vidit. ipse suscitauit mortuos.
illuminauit cecos. et hinc similia
parte illo compleuit. et ad nouissi-
mum quoniam mortuus est. et matrem e-
ius uirginem in sua uera suscepit:
uel oculis mentis. sicut in

hac prophetia apte ostenditur.
Et uox prima quam audiuit:
tamquam tube loquentis meum di-
cens. Vox prima quam audi-
uit iohannes. uetus testamentum
intelligitur: ubi mysteria christi
etiam sunt predicta. Omnia enim que
in hac prophetia. uel iam impleta
uel in primo implenda cognouit:
ante in lege et prophetis. ceteris-
que scripturis ueteris testame-
nti sunt pronuntiata. Que uox be-
ne tamquam uox tube fuisse dicitur:
quod per ora predicatorum sonuit.
quibus dicitur. Clama ne cesses:
quasi tuba exalta uocem tuam. Tu-
bis quoque iudei utebantur in pho-
et nos sacra scriptura admonet
in bello. dum pugnamus contra dy-
aboli temptamenta. et contra inuen-
tina carnis nostre. Sed uideamus
quid uox uocis dixerit. Ascende
huc id est ad ostium. Omnia enim scrip-
tura testamenti ueteris: ad myste-
ria christi contuenda nos uocant.
Unde est illud michie. In no-
uissimis diebus. erit mons do-
mus domini paratus in vertice mons
sancti: et fluent ad eum omnes gentes.
Mons iste christus est. quem uidit
daniel presens sine manibus: qui
creuit et impleuit uniuersam
terram. Domus autem iacob. etiam est
fidelium. Hoc est itaque iohannem ad
ostium apertum ascendere: quod etiam
ad mortem. id est ad christum confluere.
Dicatur itaque iohannem: et in illo
omni choro doctorum. Ascende huc

non gressibus corporis. sed gressibus mens et fidei: et vide tunc christo iam omnia completa. que plus sunt prophetas pronuntiata. **C** Et ostenda tibi que oportet fieri ei cito. id est in presenti tempore: quod et in tantum copati. breuissimum huiusmodi momentum est. Sciendum vero quod in eo quod dicitur. ostenda tibi que oportet fieri. non quod iam non eent denegatur: sed quomodo demum mansura eent declarantur. Dignitas enim iam exaltata eant. quoniam iohannes ista cecebat: que usque in fine seculi. quo cum domino ad iudicandum ventura est. hac sententia perduranda monstratur. **Q**uod post hec statim suum in spiritu. Non est ita intelligendum. quod spiritus eius a corpore fuerit ablatum. et sic videtur ista visione: sed sicut iam superius dictum est. mente totum hoc vidit. **D**is enim spiritus sanctus subleuauit mentem illius. ad contemplanda mystera celestia. nichilque per corpus uel vidit uel audiuit: sed a spiritu sancto in extasi raptus. id est ductus est. ut ea videret et audiret spiritualiter. audiens retinet: possitque ea scribere. et ad posterum mittere. **S**i uero ad electos referre uolumus spiritualis in hoc eorum conuersatio declamatur: quibus per paulum dicitur. Non estis in carne. sed in spiritu. **E**t alibi. Spiritum ambulare: et desideria carnis non proficiatis. **E**t ecce sedes posita eant in celo. **S**i sedes est etiam sicut supra dictum est. uia iusti sedes sapientie: et celum etiam ipsa etiam in

dendum est quomodo sedes sit in celo. **Q**uod ita simpliciter dicere possumus. quod etiam que est sedes dei. licet in hac adhuc carne uersetur. tamen iam mente celum inhabitat: iuxta illud apostoli. **N**on conuersatio in celis est. **E**t aliter. **D**ominus etiam que adhuc corpore peregrinat a christo. in celo est mente que iam regnat cum illo. **B**ed melius est ut subtilius hec uerba perscrutemur. quod exemplo ueteris testamenti melius uidebimus. in quo legitur octo auias in archa diluuii tempore saluatas. **Q**uo in loco octo aie multitudinem significat fidelium: archa quoque uniuersale etiam. **S**icut itaque ibi quod est archa. hoc sunt octo aie: et quod octo aie. hoc est archa. id est generalis etiam: ita et hic quod est sedes. hoc est celum. et quod celum. hoc est sedes. **S**ic itaque dicitur. sedes posita eant in celo: quia si dicatur etiam in etiam. **E**t supra sede sedens. **C**onsuetudo est istius prophetie: ut aliquis per sedentem deum patrem intelligat. aliquis deum filium. **P**atrem quippe ubi sessorem intelligi uult ubi dicit. **V**idi in dextera sedens librum apertum. **D**extera scilicet sedentis in throno. filium appellas. per que facta sunt omnia: ipsum uero sedentem. deum patrem intelligens. **H**ic autem per sedentem debemus intelligere dominum ihesum christum: sicut sequentia uerba aperte docebunt. **S**uperius legitur quod uidetur ambulare simile filio ho-

in medio septem candelabra
brorum aureorum: hic autem dicitur
quod videtur eum sedentem. Ambulat
itaque dominus in medio electorum suorum.
quando dona gratie sue illis
diffundit: sedet vero quando
singulorum merita diiudicat.
De quo subditur. **Et qui se
debat.** Similis est aspectu la-
pidis iaspidis et sardinis: id
est vultus et facies eius. Similis
est aspectu lapidis iaspidis et
sardinis. Per lapidem iaspide-
m qui utique viride colore habet:
debemus intelligere claritatem diu-
initatis filii dei. in cuius contem-
platione constat facietas. et su-
ma refectio omnium sanctorum. Unde
est illud. Per me si quis ius-
ticiam fuerit saluabitur: et peccata me-
me. Hec enim erit remunera-
tio electorum. scilicet dei vultus:
in cuius visione faciantur omnibus
modis. Unde est. **Quies mee
uocem meam audient: et ego vitam
eternam dabo eis.** Sardinis autem
lapis terre rubre similitudinem
habet: et idcirco per eum huma-
nitas filii dei signatur. que rubo-
re sanguinis effusa est tempore
passionis. Unde et angeli
interrogantes autem. **Quare ru-
brum est indumentum tuum: et vesti-
mentum tuum sicut calcem in tor-
culari?** Qui itaque habet iustitiam
in diuinitatis claritate. habet et
etiam ruborem in humanitate: per quam
et adae qui rubra testa interp-
tatur. ad celestia reuocauit.
Aliud est autem quod videtur: et aliud
quod rubet. Sed hoc tantum non
duo sed unus: quia unus homo

et deus ex duabus constat natu-
ris. **Perfectus est deus.** Perfectus
est et homo: et ideo quod in eo vi-
ret potentia est. quod rubet me.
**Et qui ex eo quod videtur nos ar-
cauit: ex eo quod rubet nos rede-
mit.** Possimus et per hos la-
pidem etiam intelligere. quod vir-
tem iaspidis habet in contemplatione
dei manens: atque ideo iam
huius mundi prosperam per nichilo
deputat. dum passus eterne
viriditatis inheret. Cui in ca-
ntibus cantorum dicitur. **Que
habitabis in ortis amara austul-
ta. fac me audire uocem tuam.**
Habet quoque et sardium. quod lapis
ut diximus rubrum habet colore:
quoniam electi ne diuina extollantur
visione. fragilitate humanitatis
monentur. Unde et danieli ut
ezechieli diuina mysteria contu-
entibus. angelus dicit fili hominis.
**Ac si eis dicit. Et si claritatem
supreme gratie aspiratis. tamen
memores estote. quia homines es-
tis. et de pagina hominis pro-
teritis descendistis: ideoque ex hu-
mana infirmitate rubra term-
estis.** **Et iris est in arcu
sedis: similis visioni smarag-
dine.** Iris ergo latine dicitur
arcus. Arcus autem in die plu-
uie patet: et est signum propitiae
comitatus. dicente domino tempore
diluuui ad noe. **Ponam arcum
meum in nubibus: et recorda-
bor fedus mei.** Quid itaque
per arcum debemus intelligere nisi
dominum ipsum christum? **Quod certe si
sollertiter inspicitur: effectus
ipsius iridis iudicium videtur.**

Nam ingreditur radius solis
 in nubem nubiferam: et sic for-
 matus est arcus. Quod unguis
 de xpo congruit. Ipse est enim
 sol per divinitatem. de quo scrip-
 tum est. Vobis timetibus nomen
 meum: orietur sol iusticie. Ra-
 dius istius solis id est claritas lu-
 cis eterne. ingressa est nubem:
 quoniam in utero virginis accepit
 carnem. De hac quippe nube
 per prophetam dicitur. Ecce
 dominus ascendet super nubem leuem:
 et ingreditur egyptum. Que
 nubes id est caro domini: recte in-
 brasa dicitur. propter multitudi-
 nem salicet doctrinarum. Est autem
 arcus signum precationis: quod vi-
 delicet in christo omnis nostra salus
 et precatio consistit. Unde
 angeli in eius natiuitate pacem
 annuntiauerunt dicentes. Glo-
 ria in excelsis deo: et in terra
 pax hominibus bone voluntatis.
 Et ipse ascendens ad patrem di-
 cit discipulis. Pate meam do-
 vobis: pacem relinquo vobis.
 Unde irin si additur una lit-
 tera in greco id est ut in
 dicitur: hoc ipsum sonat. quod
 in arcu dicitur. Iris itaque
 est in arcu sedis: quod ipse
 est corona et protectio sanctorum suo-
 rum. Nam et in arcu duo sunt
 principales colores: viridis
 scilicet id est aquosus et rube-
 us. in quibus nimirum desig-
 natur apte aqua baptismatis
 et sanguis redemptionis:
 uel gratia spiritus sancti. Per hoc et
 duo ab omnibus emittuntur pec-
 catis. De quibus duobus myste-

rius. tota etiam conigitur: et
 per hoc in nouitate gratie dei
 renouat. Vel per hos duos co-
 lores. possumus intelligere duo
 iudicia: unum quod factum est per aquam.
 atque aliud quod faciendum est per ignem.
 Sive per nubem nubiferam possumus
 intelligere sanctos. qui pluu-
 uerunt. coruscant miraculis: et
 claritate superni luminis irradiati
 et illustrati. per supernas supplica-
 tiones pro nobis iustitiam condi-
 tois ad pietatem inflectunt: sicut
 moyses qui intercedens pro po-
 pulo israel dicebat. Aut dimitte
 eis hoc peccatum: aut dele me deli-
 bro tuo. Quod sequitur similibus
 visionem smaragdine. quod smar-
 ragdus lapis est viridis coloris:
 per hunc lapidem sicut et supra
 per iaspidem. diuitas filii dei ex-
 primitur. per quam tota etiam
 mundatur et gubernatur. **C**
 Et in arcu sedis sedilia vi-
 ginti quatuor: et super thronos
 viginti quatuor seniores sedentes.
 Dominus in euangelio duodecim tan-
 tum thronos super quos duodecim
 testatur sessuros in iudicio apos-
 tolos dicens. Sedebitis super
 sedes duodecim iudicantes duode-
 cim tribus israel. Quare ergo io-
 hannes viginti quatuor commemorat?
 Nimirum propter geminum testame-
 tum: uetus scilicet et nouum. Di-
 citur itaque duodecim propter dig-
 nitatem apostolicam: dicuntur et vigi-
 ti quatuor. propter presertim utriusque
 testamenti. qui cum domino venturi
 sunt ad iudicium. Nam et in duode-
 cim tribus israel. omnes gentes intel-
 liguntur: in duodecim apostolis omnes

perfecti. qui exemplū apłozū
in pñti vita sūt secuti. sicut i
petro ceteri apli et pđicatores ac
reperūt claves regni celozū.
Est quoq; vñg thronus sicut
supra legim; id ē vna iudicia
na ptāb: sūt et vñgnti qñuor
pp̄t numerū pphetarū et apło
rū. ceterozūq; fidelū. Ipi quip
pe erūt sedes. in quozū cordib;g
deus sedebit. Ipi et sedebūt.
q; et alios iudicabūt. Unde
et psalmista. Illic sederūt se
des in iudicio. De quib;g adhuc
subditur. Circa mēti uestime
tis albis. Hoc ei nō solū ad a
plōs ptinet: sed et generalit̄ ad
oēs. qui uestimēta baptismatis
inuolata a capitalib;g cimbis
custodiūt. Baptizati eī xp̄m
sūt induti: iuxta illud apli.
Quis baptizati estis: xp̄m in
dulistis. Ipiq; habent uestime
ta alba: si inuolata seruat bap
tismatis sacramēta. Et i ca
pitib;g eozū coronas aureas vi
di subaudis. Quia victores
accipiūt coronā. quādo triū
phant de hostib;g: nō imēto
per coronas scōzū. regnū et
remunēatio intelligitur eozū.
qui de mortis auctore trium
phāt. Sed sicut in illo sedētes
iudicat: ita per illū victoriā
possident qui dicit. Confidite:
ego vici mundū. Potest et sub
alio intellcū eadē etiā figurari.
in vñgnti quatuor semozib;g.
Constat eī hic numerus ex se
nario et quaternario: q; quater
sem vñgnti qñuor sūt. Sena

rius refertur ad opationē: q;
septē dieb;g deus omnipotens
oīa opa sua p̄fecit: et septa
die atq; septima hora hoīem
redemit. Quaternarius vero:
ad qñuor libros sūt ewāgely
ptinet. Quia ergo sancta ec
clesia sive in veteri testamēto
sive in nouo dei opationē re
colit et uenēatur. libros sūt e
wāgely custodit: recte in vñg
ti qñuor semozib;g cōphēdit.
uel certe pp̄t vñgnti qñuor li
bros ueteris testamēti quib;g
utitur scōdū canōicā auctōrita
tem. in quib;g nouū testamēti
et ea que in eo cōplata sunt.
pñūata cognoscit. Unde et
ewāgelista dicit de duob;g lato
mb;g qui cū dñō sūt crucifixi.
ideo hoc factū. ut impleretur.
scripturā que dicit: et cū mōs
deputatus ē. Et de throno
p̄cedūt fulgur et uoces et to
mitrua. Throno dei ip̄a ē elcō
rū etiā. de qua p̄cedūt fulgu
ra id ē signa miraculozū: de
quib;g dicit. Illuxerūt fulgurā
tua orbiter. Que bene fulgo
rib;g cōpanit: q; terrēt et illū
nāt. Fulgurā etiā ex nubibus
descendunt: et sūt ipi sunt
nubes. qui pluūt uerbis. et
coruscāt miraculis. Emittūt
quoq; uoces et tonitruar id ē
uerba p̄dicatōis et cōpina
cōms dicētes. Omnis arbor q̄
non facit fructū bonū: exade
tur et in ignē mittetur. Unde
ē. Vox tonitru tui in rota.
Et q; de sede dicit p̄cedē fulgu

ta. et uoces et tonitrua: cum
 her non sedi sed nubibz con
 uemat. ipam sede nubē vult
 intelligi. de qua ymbres. ful
 gura. et tonitrua pcedunt.
Et septē lampades arden
 tes ante thronū: qui sūt sep
 tē spūs dei. Septem autē spi
 ritus dicitur. cū vnq sit: p
 ter septiformē grām q sup
 dnm requiescisse narratur.
 dicente ppheta. Requiescet
 sup eū spūs dnm. spūs consi
 lij et fortitudis. spūs sciētie
 et pietatis. et replebit eum
 spūs timoris dnm. Bene autē
 lampadibz cōpatur spūs scōs:
 q ad dei amorē scōs accēdit.
 et lūe fidei illuāt. ne foue
 am errois incurrat. Iapax
 quippe grece: flāma dicitur
 latine. Neq alibi nisi ante
 thronū lucet: q videlicet spi
 ritū scōm habē non possūt. q
 cūqz extra eccliam sunt sicut
 heretici. Vnde et in canoni
 bz dicitur. ut si tales iterū
 ecclie coniūgi per rectā fidē
 uoluerit. accipiat manū e
 piscoporū i pōsitionē. qte
 nus sic possunt reape spm
 scōm quem pdiderūt. **E**t
 in conspectu sedis tamq ma
 re vitreū: simile cristallo.
Mare appellat lūterē. Legi
 mus eī qd salomō fecit ma
 re id ē lūtem. Per mare at
 debemz intelligē baptismū
 testante aplō qui dicit: qm
 pces nrī oēs sub nube fuerūt.
 et oēs baptizati sūt in nube

et in mari. Vitro at cōpat
 qd' pspiciū ē metallū ppter pu
 ritatē fidei. que in baptismo
 demonstratur: cū baptizadi cre
 de se in deū patrē et filiū et
 spm scōm fateātur. **M**are vi
 treū nitus et fons splendet:
 q corde creditur ad iusticiā.
 ore at cōfessio fit ad salutē. **N**o
 tandū at. qd' idem mare simi
 le cristallo dicit. **C**ristallū eī
 ex aqua nascitur. et multo sci
 gore durestat ad lapidē: ita et
 scō p tribulacōnē pntis vite.
 ad firmitatē pducūt. **A**nte thro
 nū igit sūt septē spūs dei. et
 mare vitreū simile cristallo:
 q in ecclia tātmō ardet spūs
 scōs. et trinitatis baptismam
 buit: ideoqz fides elcōrū man
 festatur. vitazqz illozū conflat.
 et a sordibz viciozū purgat.
Et in medio sedis. et in ar
 cuitu sedis. quatuor aīalia: an
 et retro plena oculis. **N**ulli du
 biū qn her aīalia dnm ihm xpm
 significēt. et oēs scōs. pcpue
 ewāgelistas: qui in medio sedis.
 et in arcuitu eē dicit. qz inci
 pientes a iherlm pdicādo puene
 rūt usqz ad fines tē. **I**herusa
 le quippe in medio ē orbis tē:
 sicut per ppheta dñs testatur.
In medio gentiū posui eā:
 et in arcuitu ei9 tē. **P**er oca
 los at aīaliū: diuinariū scrip
 turā sacramēta significātur.
Plena ergo sūt oculis aīalia:
 q quot sūt scripturā eloquia.
 quasi tot sūt scōzū lūia quibz
 illi corda suozū illuāt audito

riū. Ante et retro oculos habet.
q̄ tam de hys que facta sūt.
q̄ de hys que faciēda sūt lo
quūt. **H**ec ei oracōnis p̄na
la. aliq̄ p̄ p̄tato p̄mittit.
ut ē illud. Ante q̄ abrahā
fiet ego sū. Aliq̄ vob̄ p̄ futu
ro: ut ē illud apli. **U**nū qd̄
retro ē obliuiscens: m̄ aū me
extendo. Ante itaq̄ et retro
aīalia plena sūt oculis: q̄ p̄
fecte ueteris ac noui testamēti
vniūsa cōtinēt sacramēta.
que saluet p̄ncipalit̄ trū te
porū causas enarrāt. id ē p̄tē
ti p̄ntis et futū. **E**t alia qui
dē p̄dicta. alia at̄ iā impleta:
alia uob̄ adhuc impleta p̄nū
ciāt. **P**redicā saluet m̄stria
dm̄ice incarnacōnis impleta
at̄ eiusdē iā redēptōis n̄i dis
posicōne: iplendā uob̄ iustōiū
atq̄ impiorū sepanōne. **C**on
cordāt autē sibi isti oculi: q̄
qd̄ lucet in ueteri testamēto. hoc
fulget in nouo. **N**el certe aī
lia ante et retro oculos habet:
q̄ oēs elā redēptōre suū et iu
dicatū in primo hūilitatis sue
aduētū. et iudicaturū in secū
do celsitudis sue semp̄ atten
dūt. **C**ū etiā quilibet elā uer
bis ewāgelistarū edocti p̄tita
p̄tā recolētes deflent: et que
subsequi possūt sollicitate p̄tā
uēt. ante et retro aīalia oculos
habent. **M**ulta hinc dia pos
sūt: que breuitati studentes
omittim̄. **E**t aīal p̄mū:
simile leonem. **E**t secūda aīal:
simile vitulo. **E**t tertiū aīal:

habens faciē q̄ hoīs. **E**t quart
tū aīal: simile aquile uolāt.
Mirū ualde ē quāe iohānes
alio ordme her aīalia ordmat
q̄ ezechyel. p̄mū ponēs leo
nē: cū ille p̄mū faciē hoīs
posuēt. **A**d qd̄ dicendū ē: q̄
p̄phetia non seruat ordmē
hystorie. **E**t si faciēt: iā nō
p̄phetia sed hystoria eēt. **E**t
ex libris p̄phetarū facillime cog
nosatur: e quib̄ ut vniū po
namq̄ pro om̄ib̄. **P**spiciendū
ē qd̄ idem p̄pheta ezechyel cū
superius dixit ad se factū uer
bū dm̄ aīno uicesimo septo. de
inceps loquēs cont̄ pharaōnē
regem egypti. vnderimo aīno
eandē p̄phetiā ad se factā dicit.
Spūs em̄ sc̄is locutus ē p̄phe
tis sicut uoluit. et quādo uo
luit: ideoq̄ non ē ibi requirē
dus sermons ordo. sicut in
libro genesi uel regū et in ceter
is hystorijs. **P**rimū ergo eze
chyel faciē hoīs id ē mather
p̄mit: seruas ordmē hystorie.
Qui idcirco per hoīem intel
ligitur: q̄ hūanitatē filij dei
describit in tempore dicens.
Liber generacōnis ih̄u xpi.
Dem̄de marcus p̄ leonē intel
ligitur: q̄ a clamore m̄choat
ueluti leo dicens. uox clama
tis in deserto. **T**ertiū p̄mit
vitulū id ē lucā: qui a sacer
doao cepit dicens. **F**uit in
diebus herodis regis sacerdos
quidā. **Q**ui etiā maxime
circa templū versatur: a quo
et ewāgelii suū ita t̄minat.

Quia erant semper in templo
 laudantes et benedicentes deum.
Quarto loco ponit aquila. que
 utiq; iohanne significat: qui ad iu-
 uinitate cepit. qm xp̄s prius
 natus ut hō. deinde pdicauit
 et terribile uocē emisit ut leor
 et sic passus ē ut vitulus. ac
 postmodū ascendit ad celos ut
 aquila. ideoz in hoc ordme
 ordo seruat̄ hystorie. **J**ohan-
 nes vob̄ primū ponit leonē.
 q̄ xp̄s iā resurrexit a mortu-
 is: q̄ videlicet nō ideo credide-
 rūt in xp̄m ppli q̄ natus ē ut
 hō. aut q̄ passus ē ut vitulus:
 sed q̄ resurrexit a mortuis ut
 leo. **H**inc paulus dicit. Et si
 nouerim q̄ xp̄m secūdu carne:
 sed iā nūc nō nouim. **A**c si dicit
Nō iā in aīalibz hōiem mor-
 tuū: sed leonē attendimq; post
 mortē in eternū victurū. **V**n-
 de in sequētibz legim. **D**icit
 leo de tribu iuda. **E**t iacob in
 p̄sona illius loquit̄ iude. **A**d
 pdā fili m̄ ascendisti: requi-
 estens acubui ut leo. et q̄
 catulus leonis. **Q**uis suscita-
 bit eū? **N**ā dicit̄ qui de natu-
 ra bestiarū disputat: q̄ leo nō
 clausis oculis dormit. **E**t xp̄s
 mortuus ē ex hūanitate: tamē
 uigilauit et ipassibilis mā-
 sit diuitate. **D**ormiens quoq;
 leo nascitur. et ad uocē patris
 exatatur: ita et xp̄s uoce pa-
 tris exatatus ē. iuxta illud psal-
 miste. **E**xurge gloria mea.
 et cet̄a. **Q**uia ergo in deate

ditur. unde surrexit: bene io-
 hānes primū leonē posuit.
Primū itaq; ē in ordme hō et
 vitulq;: sed primū i virtute leo.
Leo quippe rex ē bestiarū: atq;
 ideo nō in merito p̄ eū marcus
 intelligitur. **S**ecūdu ponit
 vitulū. qui utiq; ut dictū est
 lacā significat: q̄ vitulq; hos-
 tia sacerdotū eat. et in tēplo
 offerebat̄. et ip̄e in sua narra-
 tioē maxime circa templū uer-
 satur. **T**ertū hōiem id ē ma-
 theū: qui temporale xp̄i deser-
 bit natiuitatē. **Q**uartū aq̄-
 lā id ē iohāne: qui irreuēntis
 oculis trāscedēs omnē altitu-
 dinē celi. et ip̄os etiā choros
 angelorū. diuitatē filij dei in-
 tuetur dicens. **I**n principio
 eat uerbū. **H**ec quatuor anima-
 lia significabāt quatuor flumina
 paradisi: de vno fonte xp̄i in
 etiā manācia. **S**imilit̄ et q̄
 tuor arcuuli arche quibz porta-
 tur etiā. **S**ignificat quoq; hec
 quatuor aīalia ip̄m dnm̄ ihesū
 xp̄m. qui natus ut hō. passus
 ē ut vitulq;. surrexit ut leo: et
 ascendit sup̄ oēs celos ut aq̄-
 la. **D**esignatur etiā per hec
 aīalia oēs s̄a. **N**ā vnusquisq;
 elc̄is m̄ptū racionabiliter sc̄i-
 dū uolūtate dei uiuit. hō ē:
 q̄ hō ē racionale aīal: m̄ptū
 aduersa istius seculi eq̄mmit
 toleat leo. **V**nde scriptū ē. **A**-
 us- tus q̄ leo confidens: absq; tempo-
 re ē. **I**mp̄tū se mortificat: et
 cū uicis et concupiscencijs. vi-

tulus. Inq̄ntū p̄ mētis contē
placionē celestia petit aquila.
C Et quātor aīalia singula eo
rū: habebāt alas senās. Ale a
mmaliū significat duo testamē
ta: quibz ecclia ad celestia sub
portatur. Sed cū duo sint tes
tamēta eiusdē ecclie spūales a
le p̄t̄ geminū testamētū qd̄
in duodecī tribubz isrl̄. uel in
duodecī aplis mūem̄: ip̄e ale
per b̄marū duodecēs multipli
cant̄. et viginti quātor alas red
dūt. His em̄ duodecim: vigin
ti quātor sūt. Alit̄. Duodena
rius numerus constat ex p̄tibz
septenarij id ē ex tribz et quātor.
Sive et dicamz ter q̄term. qua
ter term: duodecī sūt. Qui
numerus sacratz ē numero du
odecī ap̄lorū. In ternario autē
fides sc̄e trinitatis itelligitur.
In q̄ternario at̄: quātor mūdi
ptes. Ducatur ergo duodena
rius p̄ b̄marū: et efficiūtur
viginti et quātor. Quo numēo
summa elcōzū exprimit̄: qui
bus fide sc̄e trinitatis p̄ quadri
p̄ticū orbē pdicātibz. totus mū
dus ad celestia sustollit̄. Pos
sumz et has alas senās. alit̄ i
telligē. Prima ala. mtelligit̄
lex naturalis. secūda lex moy
si: tertia p̄phete. quarta ewā
gelij: quinta eplē ap̄lorū. Sex
ta canōica auctoritas. sive doc
trina catholicorū virozū. iero
nim. augustim. ceterozūq̄ sc̄o
rū p̄m. His alis condie sc̄a et
celestia sustollunt̄: et ad celestia
subleuat̄. Alit̄. Senarius nu

merus p̄tinet ad omnē xpi
opacionē: que in sex diebus
et in sex huius seculi etatibz p̄
acta ē uel pagitur. Quatuor
igitur ad naturā nr̄am p̄tinet:
que ex quatuor humoibz con
stat. Quatuor ergo sems a
lis vūt sc̄i: q̄ p̄dū in hac vi
ta consistūt. ea tantū possūt
comphendē. que per sex huius e
tates seculi pagunt̄. Hinc ē
qd̄ apud ysaya cherub in caput
et pedes uelae alis referūtur:
q̄ videlicet sc̄i neq̄ ea q̄ fuerūt
ante mūdi constitucōnē. neq̄
ea que post finē seculi futūa sūt
cognoscē possūt. Et ezechiel
adiūgit. Una similitudo ip̄ozū
quatuor: q̄ videlicet vnā fidē
docēt per quadripartitū orbem.
Et enā in ewāgelio vno nuā
ūt̄ quātor: sicut et in cōcordia
texti apte māifestat̄. **C** Et in
arcutu et mitus plena sūt o
lis. Hec aīalia sicut sup̄ dictū
ē. oēs sc̄os pdicatores significāt.
qui in arcutu et mitz pleni sūt
oculis: q̄ sua pdicatione et eos
illūant. qui in medio ecclie cō
sistūt. et eos qui in simbz tē
morāt̄. Vel in arcutu et mi
tus pleni sūt oculis: q̄ plute
rā simplices. et per spūalem
itelligētiā p̄fectiores instruit̄.
Quasi et foris habebat oculos
paulz cū dicebat quibusdā.
Non potui vobis loqui quasi
spūalibz: sed q̄ carnalibz. Qua
si mitus habebat oculos: cū ali
bi dicit̄. Sapientiā loqui m̄
p̄fectos. Vel in arcutu et mitz

plem sūt oculis. qz et m cogi
 tatioe et ope mūdōs se custodi
 ūt: alios quidē p̄fectione fidei
 et opels m̄formant. **Q**uod v
 trūq; psalmista breuiter cōpre
 hēdit dicens. Omnis gloria
 eius filie regis ab m̄tibus. m̄ sim
 brys aureis circūmicta vāle
 tatebz: qz videlicet etiā m̄tei
 ora cordis sollicitate m̄ consp̄cū
 dei mūdāe studet. et exteriora
 etiā sua irreprensibilia custo
 dre pbatur: q̄rens p̄ vtrūq;
 sententiā. et aliq; pulchra sit
 fous. et m̄tū sibi. **V**el m̄ ar
 autu et m̄tibus plem sūt oculis:
 qz fidē quā habēt m̄ corde fo
 ris māifestāt ore. iuxta illud.
 Corde credit ad iusticiā: ore
 autē confessio fit ad salutē.
Et requē nō habebāt die ac
 nocte dicencia. **S**ūs. sūs. sūs.
 dñs deus oīpotens: qui erat
 et qui ē. et qui venturus ē.
 Omnis etiā que m̄ hys aīalibz
 designat. hoc facit die ac nocte:
 qz et m̄ p̄sp̄eis. et m̄ aduersis.
 siue etiā p̄continū laudes cre
 atou suo agē satagit. **N**otā
 dū at. qz cū scā aīalia ter dixe
 rūt. **S**ūs. sūs. sūs. ad singu
 larē numerū redeūt. dicētiā
 dñs deus oīpotens: qz licet tri
 mitas sit m̄ p̄sonis. vnitās ē
 m̄ maiestate: qui est an̄ oīa
 secula. et qui ē immutabilis.
 sicut psalmista dicit. **T**u at
 idem ip̄e es; et venturus ē ad
 iudiciū: ut reddat vnicuiq; iux
 ta opa sua. **Q**uo m̄ loco que

tio orit: cur videlicet scā aīalia
 cū trinitate p̄miserit. subiūgit
 qui venturus ē. **N**ā quippe fi
 des habet qz m̄ iudicio solūmō
 p̄sona filij videbit: qz m̄ casor
 ma q̄ iudicatus ē iudicabit. et
 pat̄ nō iudicat queq; sed omē
 iudiciū dedit filio. **S**ed sciendū
 ē. qz licet p̄sona filij m̄ iudicio
 tātū videatur. tamē illic cū illo
 erūt pat̄ et spūs scūs. m̄
 vnitatis diuinitate: et ip̄a mu
 sibilis t̄mitatis natura p̄ assūp
 tā filij hūanitate iudicabit re
 pbos. **E**t cū daret illa aīalia
 gloriā et honore et b̄ndictionē
 sedē sup̄ thronū: vniēt m̄ se
 cula seculorū. **I**n hoc loco aīa
 lia nō genealiter vniūsalē etiā
 significāt sicut sup̄. sed tātū
 mō quatuor euāgelistas: qui
 dāt gloriā et honore et benedic
 tionē oīpotēti deo: quādo oīa
 que a deo p̄ceperūt. ad ip̄m re
 ferūt. **D**abāt gloriā et honore
 deo cū dicebāt. **S**ūs. sūs. sūs.
 dñs deus oīpotens: qz p̄dicabāt
 et laudabāt m̄ hys v̄bis deita
 tē. magnificētiā. et mitatē et
 dñācionē. **S**ed qd̄ illi faciebāt
 admonēt utiq; ut et nos facia
 m̄q; laudātes deū p̄ oībz que ab
 ip̄o p̄cepim̄q;: videlicet ut qd̄qd̄
 habem̄q; m̄ gloria fidei. et hono
 ris. opationis et sp̄ei. et m̄ b̄n
 dictione sup̄ne remunerātionis
 ad ip̄m referam̄q;. **P**aulus aplūs
 dicit. **G**loria et honor om̄i op̄an
 ti bonū: iudeo primū et greco.
Nō qd̄ a iudeo et greco et genti

sit illud bonū. uel illa gloria:
sed a deo q̄ ip̄e dicit. **S**ine me
nichil potestis facere. Et ap̄l̄us.
Omne datū optimū et omne
donū p̄fectū. et cetera. Item q̄
p̄cipitur: ut qui gloriatur. in dño
gloriatur. **S**edentē sup̄ thronū
xp̄m̄ debem̄ intelligere ut supra.
em̄e sue p̄sidentē. **U**nde debāt
viginti quatuor seniores an̄ sedere
in throno: et adorabāt uiuētē
in secula seculorū. **V**iginti quatuor
seniores vniuersalis ec̄cl̄ie uel
ligitur: tam in p̄positis q̄ in
subiectis plebibus. **U**ndūt vi
ginti quatuor seniores. qui hūili
ant se p̄os: et om̄e bonū suū
ad illū referūt dicentes. Non
nobis dñe nō nobis: sed nōi
tuo da gloriā. **N**ichilq̄ de suis
^{mentis} p̄sumūt: sed om̄e bonū suū ab
illo scūt se habere. **U**nde et seq̄
tur: q̄ adorabāt uiuētē in secula
seculorū. **A**dorāt nāq̄ eū: quā
do ex suis op̄ib̄ nō sua sed illius
grām querūt. **M**utates coro
nas suas an̄ thronū. **Q**uia co
ronā victores acceperūt: nō in
meito h̄c p̄ coronas sc̄d̄m̄ tū
phū et victoriā debem̄ acce
pere. **H**oc ē itaq̄ coronas an̄ thronū
ponere: q̄d̄ ē in facie cadē et ado
rare. **A**n̄ thronū quippe el̄a su
as coronas mittūt: q̄ q̄d̄ vir
tutis et fortitudis habet. xp̄i
in secreto mentis sue tribuūt: et
a quo ut uincere possēt dyabolū
et septimēta sue carnis fortitu
dine p̄ceperūt. **H**oc dem̄q̄ si
gnificat ē: quādo dño iherosolimū

ueniēt. turba que illi obuiā ue
nit. palmas quibus victoria
significat an̄ pedes asine su
p̄ quā sedebat p̄strauisse legu.
Quod ē p̄ palmarū ramos in
via stratos: hoc significat p̄
coronas an̄ thronū positas.
Mutates at̄ coronas dicit. **C**
Dignus es dñe deus n̄r̄ acce
pere gloriā et honorē. et virtutē.
Gloriā xp̄us accepit. q̄n̄ terna
die surrexit a mortuis. **H**ono
rē. quādo q̄dragesimo resur
rectionis die eleuatus ē ad dexterā
pat̄ne maiestatis. **V**irtutem
q̄n̄ oīa ei subiecta sūt. sicut p̄
se testatur dicens discipulis. Da
ta ē michi oīs potestas in celo
et in t̄ra. **Q**uia tu creasti oīa:
et p̄pter uolūtate tuā erāt et
creata sūt. **A**c si dicat. **I**dar
to cuncta tibi que actus gerūt
ascribenda sūt: q̄ ut eē possēt.
et ea q̄ tua sūt agerēt. a te acci
perūt. **S**ed mirū ē q̄d̄ sequit̄:
p̄pter uolūtate tuā erāt et creata
sūt. **S**i ei erāt: quomō creata
sūt? **S**ed erāt in p̄destinacōe
ōipotētis dei. et creata sūt in
ope uisibili: et que erāt prius
in artibus uolūtate sine tēpore:
creata sūt sc̄d̄m̄ q̄d̄ in arte cre
atois disposita erāt in tēpore.
Tale q̄d̄ et iohānes in euāgelio
suo ponit. **Q**ui cū dixisset.
oīa p̄ xp̄m̄ facta sūt. et sine xp̄o
factū est nichil. cōtinuo subie
cit. q̄d̄ factū ē. in xp̄o uita erat.
Et paul̄ ap̄l̄us de el̄as: qui ele
git in q̄t nos an̄ mūdi cōstitua

onē. et cetera. **E**t vidi in dexte
 ra sedens in throno librum scriptu
 tum intus et foris: signatum sigil
 lis septē. **S**edentē in hoc loco
 debemus intelligere deū patrem:
 dexterā uero illius filium per quem omnia
 facta sunt. **D**e quo psalmista
 dicit. **D**extera dñi fecit virtu
 tē. et cetera. **L**iber autē in dex
 terā sedens: uetus et nouū tes
 tamentū significat. **Q**ui bene
 in dextera sedens fuisse dicitur:
 quia principalis interio sacre scrip
 ture ad xpm pertinet: cuius natiui
 tate. morte. resurrectione. as
 censionē. et secundū aduentū
 ad iudiciū continet. **D**e quibus
 omnibus uero se querentibus exem
 pla offerunt. **I**darō autē ue
 tus et nouū testamētū unus
 liber appellat: quia nec nouū a
 uetere. nec uetū a nouo ualet
 disingri: sed quodquid predictū ē in
 uetere. completū constat in no
 uo. **N**ā uetus testamētū nūc
 us ē et uelamē noui. **N**ouū
 uero reuelatio et adimpletio
 ē ueteris. **Q**ui liber bene intus
 et foris scriptus ē dicit: foris
 scilicet propter uetus testamētū
 intus propter nouū. **D**el foris propter
 faciem terre: intus propter allegori
 cos sensus. **S**ive foris et intus:
 quia unū testamētū terrā promittit
 dicens. **S**uolucitis et audiel
 tis me: bona tēre comedentis
 et alia multa. **A**liud interna
 regnū celestis beatitudinē dñi di
 cit. **B**eati paupes: quoniam iporum
 ē regnū colorū. **Q**ui etiā liber
 septē sigillis ostendit signan

id ē sigillū. **S**eptenarius nume
 tus ut sepe dictū ē: ad unūsi
 tate refertur. **P**er septē ergo
 sigilla: plenitudinē obscuritatis
 et misteriorū que in uetel late
 bat testamēto debemus accipe.
Unde et abacuc dicit. **D**eus
 a lybano ueniet: et scūs de mō
 te umbrōso et condēso. **M**ons
 quippe lybanus umbrōsus et con
 densus: libri sūt ueteris testamē
 ti opti figuris allegolarū. a qu
 bus dñs uenire phibet: quia ibi p
 dictus fuisse cognosatur. **S**ive
 septenarius numerus: ad septi
 forme spm scōm refertur. **S**ep
 tē siquidē sigillis liber signatus
 ē: quia uidelicet oīs scriptura per
 gram spūs eiusdē. et data ē et
 reserata. **U**nde et lex digito dei
 id ē spū scō descripta legitur.
Et dñs resurgens a mortuis.
 et aperiens sensū discipulis.
 ut intelligeret scripturas: dicit
 eis. **A**ccipite spm scōm. **P**ossu
 mus in septē sigillis septē mo
 dos locutionū intelligere: quibus
 oīs constat scriptura. **A**ut em
 iudicatio loquimur ut illud: e
 go dñs deus tuus docens tenui
 lia. **A**ut promissio. ut iudicabo
 tibi o hō quod sit bonū et cetera.
Aut impatiuo ut audi iacob ser
 ue meus. et audi isrl. dñs deus
 tuus. deus unus ē. **A**ut optati
 uo. ut utinā attendisses uerbar
 aut cōiunctio. ut si audieris
 uocē meā et custodieris partū
 meū eris michi in peculū
 de auctis pphs. **A**ut infiniti
 uo ut intelligere et scire dñm intel

lignata ē. Aut impersonali ut
quis loquetur potestas dñi. Ip̄a
em̄ sacre scripturę locutio septi
formis. q̄i sub septē sigillis in
telligentiæ continet. et dū p̄ sep
tē modos distinguit. Inquit
tibi c̄ nobis scripturās primę
geste rei textę nobis occurrit.
q̄ videlicet ea tantū scripturā
eloquia comprehendit. que nil mis
tice significat. sed tantū sim
phater rerū causas euoluūt.
ut ē. Audi isrl̄ dñs deus tuus
deus vnus ē. Secundus allegori
cus gestus occurrit. Qui licet
aliquid gestū narret. gestę ta
mē ille reputat. totus allegori
cus. vnde nec in vsu frequat.
Hinc ē qd̄ in oibz simbz isrl̄
puella queitur regi dauid. et i
ueitur tam feruens. ut argentis
sems mēbra calefaciat. et cale
factū tamē ad libidmē nō puo
cet. Per quā designat sapiē
tia. que etiā in sembz nō se
nesat. sed insup̄ eos igne diu
in amoris accendit. Ad hūc p̄ti
net etiā modū. qd̄ ppl̄us isra
helitę in deserto a serpētibz
p̄cussę et aspectu enei serpētis
sanabat. Per quē redēptor
nē intelligit. in cruce suspen
sus. qui nos a morsu dyaboli
liberās. beate imozitatis reme
dia fidelibz tribuit. Hec ei si
ad litterā distussa tractent. li
dicia p̄ tempore reputabūtur.
Si uero mistens applicātur. m̄g
na insinuat sacramēta. Tertius
modę uterq̄ ē. hystoricę scilicet

atq̄ allegoricę. quo scribit. qm̄
abrahā duos filios habuit. qui
sicut apl̄us scribit. duo signifi
cāt testamēta. Intra hūc mo
dū et illū concludit. quo ysaac
pat̄na deuotionē dispositę lig
na sibi bauulasse dicit. Singu
lari xpi passionē designās. que
pat̄ p̄ om̄ibz tradidit. p̄p̄ia
q̄ bauulæ passus ē cruce. Quo
etiā mō de latere dormiēis vira
formata mulier. etiā signi
ficabit. ex latere xpi in cruce pē
dēns edificandā. Quarto mo
dus ē. quo nobis aliquādo p̄p̄e
aliqui uero misere creatōis nā
diuinitas. sacris intimat opuscu
lis. P̄p̄e scilicet sicut moysi
dicit. Ego sū qui sū. et sic di
ces filijs isrl̄. Qui ē misit me
ad uos. Misere uos. ut oīpo
tens deus. sicut plaustrū onus
tū feno stridē se dicit. cū gra
uia hom̄i p̄cā portat se mdi
cat. Vel sicut ysayas sup̄ so
lū exelsū et eleuātū sedere
describit dñm. angelicas sig
nificās p̄tates. quas sibi ad
qd̄ uoluit subiecit. Quintus
modus ē pabolarū. qui tam
relatu uerborū q̄ actu confia
tur operū. qui in tantū ē mul
tiplex atq̄ occultus. ut nō solū
multa que iuxta litterā nō pos
sūt admittat. uerū etiā quibz
dā in loas misica narraturus
testimoniū de hystoria assumēs.
ip̄m lītē gestū inmutet. Pa
rabolis em̄ uerborū hūc modus
confiat. et ex quibz ē illud.

Verūt ligna: ut ungerēt sup
 se regem. et cetera. **R**egē em
 ligna ambulae possūt aut sibi
 regem constituē: sed aliud qd
 dā p congruā significacōne
 metaforice talibz scripturā
 sententijs pferitur. **I**mmutat
 autē ut dictū ē. ipius litte tex
 tus aliquādo ppter mistacū intel
 lan: ut in titulo psalmi trice
 simi terti dicit. **P**salmi qm
 dauid: quādo cōmutauit vul
 tū suū corā abymelech. et di
 misit eū et abijt: cū hoc factū
 sit corā achis rege geth. sicut
 liber regū narrat. **C**ū ergo
 p achis abymelech ponit: ut
 q ostendit ex ipius mēpta
 aone noīs. latens alaus pene
 ture mysteriū. **A**bymelech q
 pe mēptatur pās mei regnū:
 significās iudeos in quorū con
 spū uerus dauid manu foras.
 dñs ihūs xpūs. imutauit vul
 tū suū: quādo apparēs i for
 ma serui hūiliauit semetipm
 usq ad mortē crucis. **V**idimz
 eū nō habentē spēm neq deco
 rē: et q̄ abfonditq iuliz eius
 et despectus. vnde nec repu
 tauimz eū. **D**misit eū abyme
 lech et abijt: q̄ videlicet xpūs
 a iudeis mīme receptq. ad gē
 tes cū aplis trāsijt. **V**nde
 ipis paulz dicit. **N**obis quidē
 oportebat loqui uerbū dei: sed
 q̄ repellens illud eate cōverti
 mur ad gētes. **A**liquādo uero
 idē modus in pabolis rerū de
 ipis etiā peccatis hōm. et tūf

gressiombz adulterōzū. **P**pheta
 ā insinuat operū futurorū:
 sicut factū in dauid constat.
 qui uxore vire sibi assumpsit.
 quā de solario videns concupi
 erant: et ipm gladio peremnt.
Significat quippe in hoc loco
 dauid xp̄m: qui de celo misē
 cordit cernēs etiā in sua p
 destinacōe lauacō aque in u
 bo mudādā: concupiuit eam
 puidq. ut iustificatā sibi cōiū
 gēt legitimz. **B**ed ut bethsa
 bee dauid iūgat: iurias vir ei
 mificat: q̄ ut iustorū etiā ce
 lesti sponso adherat. annū
 hostis virtz confrigit: et pedi
 bz elcōzū calcādā pstermitur.
Vnde et p ewāgelium illis a
 dñō dicit. **E**cce dedi uobis po
 testatē calcādi sup omnē virtu
 tē inimicā. **S**extus modus ē de
 gemino saluatoris aduētū. quo
 uigilās distreco adhibenda ē:
 ne aut primz accipiat p scā
 do. aut scādoz p primo. **T**uz
 iudei ignā. ignorācie creata
 te nūc usq laborāt: nescientes
 quid ad primū. quid ad scādū
 eius ptineat aduētū. **P**rimz
 itaq hūilitatis sibi nēdicat lo
 cū. **V**nde ē. **P**pheta uobis sus
 citauit deus de fratribz vris
 tamq̄ me. et cetera. **E**t alibi.
Post hec mētia uisus ē. et cū
 hōibz cōuersatus ē: ceteraq̄ hui
 modi. **S**ecūdus at: celsitudinis
 ac terroris obtinet loca. **V**nde
 scriptū legimz. **D**eus manifeste
 ueniet. **E**t tūc videbūt filiū

hoīs veniētē in nubibz cū p̄ta
te magna et maiestate. **Hinc ip̄e**
per malachyā dicit. **Accedat ad**
vos in iudicio: et ero testis ueloz
malefias. et adulteris et p̄uicis
isrl. **Septimz** modz ē. qui gei
nā p̄ceptorū retinet q̄litate.
id ē vite agēde. viteqz figurāde.
Et quidē agēde vite p̄cepta
nūc usqz manēt. ut ē. **Diligēs**
dñm deū tuū ex toto corde tuo.
et p̄ximū tuū sicut teipm: uel
ceterā talia q̄ etiā nūc ewāge
lica auctoritate serual iubent.
Vite vō figurāde māifesta ue
ritate trāsierūt. ut ē corūasio
sabbatū. oblatio victimarū.
que sicut dictū ē cessante um
bra. in ueritate sp̄ualit̄ pagū
tur. **Sed** q̄ hic liber intz et fo
ris scriptus fuisse asseritur. ui
dendū ē de hys septē modis.
qui debeāt intz. qui formisqz
reputari. **Primz** itaqz hystoicū
ideoz simplex: nichil in se
misticū retinēs. totus ē foris.
Secūdus allegoicū: totus oī
no intz. **Tertius** vō utriusqz
geinā in se continēs forma.
ex pte foris. ex pte deputat
intz. **Quartz** quoqz de deo a
pud quē nō trā mutatio: nec
uassitudinis obūbratio. **Uter**
qz sensz intus debet accipi. **Par**
dei exupeāt omnē sensū. et e
ius clemēciā que de se figura
tū multa narrauit: nullz con
petent̄ attingit. **Quintz** por
to in pabolis ubozū diffusus.
quibusdā etiā gestū litte nū

tans: et de p̄cis et adulteris
hōm. uel p̄phēciā operū. uel se
creta sp̄ritualit̄ sensū multa
p̄signans. intz modis omibz
ē reputādg. **Septz** etiā de gei
no saluatoris aduētū. certis cla
ret testimonijs. **Foris** i p̄mp
tu positus. certis intz claret
ocultz. ut et dubitacionē au
feat et fideles exerceat. **Septi**
mz ad extremū in p̄ceptis vi
te agēde foris: in p̄ceptis at
vite figurāde intz latet. **Hos**
modos an redēptioms quidē
pus absconditos: ip̄o uō redēp
tois tempore per xpm atqz i xpo
nouimz reuelatos. **Ex** quibus
scūs abrosius luculeto et pulchro
q̄plura loquit̄ stilo. **Et** uidi
angelū forte p̄dicāre uoce mag
na. **Quis** ē dignz apere libz.
et soluē signacula eius. **Quis** ē
iste angelz. **Primū** quilibz dor
tor uetis testamētū. **Labia** ei
sardonis custodiūt saenā. et
legē requirūt ex ore eius. q̄ an
gelus dñi exercitū ē. **Angeli**
quippe uetis testamētū. id ē s̄
p̄phete et p̄iarche requirebat
antier: quis posset legē sp̄ua
lit̄ intelligendā reserare. **Quo**
d̄ at dicit̄ quis ē dignz apere
libz. et soluē signacula eius:
p̄posterus ordo ē. **Quis** ei
dicit̄ libz apere. et sic signacu
la eius resolu: cū prius signacu
la sint resoluēda. postea liber
aperiēdg. **Quo** tamē ita factū
ē: q̄ prius dñs libz aperuit.
id ē scripturā uetis testamētū

in se factus homo cōpleuit: vnde
 ipse dicit. **N**ō ueni soluē legē sed
 adimplēre: et sic demū surgens
 a mortuis. reserāuit sigilla quā
 do discipulis suis aperuit que
 scripta erāt de illo. in lege mo
 ysi. et prophetis et psalmis. **E**t
 nemo poteat neq; in celo. id
 ē in angelis. neq; in terra id ē
 in hoībz. neq; in inferno id ē
 in aiābz iā corpore exemptis a
 petre librū. id ē misteria scrip
 turarū reserāre: q; necdū plem
 tudo tempōis adueniat. quā
 do talia prece legis implei fla
 gitabat. **Q**uod dicit neq; res
 picē illū: mirū ē cū de se supe
 rius iohānes dixit. vidi i dex
 tra sedēas librū. **S**i cū nemo
 neq; in celo neq; in terra neq;
 sub terra poteat respicē librū:
 quomō ille potuit eū vidē? **A**ut
 libi fuit? **A**ut nūquid ei solū
 cōfū ē. qd nēm aut homm aut
 angelorū pmissū ē. **S**ed res
 picē hic posita ē: p eo qd ē dig
 ne cōprehēde. **Q**uis cū ange
 lorū uel homm cōprehēde pōt:
 quomō ille manūscriptū et
 unificator spūs. in uerū
 uirginis sit aiatus? **Q**uomō
 ille post resurrectionē uerū
 corpus et palpabile habens:
 clausis ianuis manū solidos pa
 rietes ad discipulos intrauit?
Nullū unq; qualit a dei filio
 cōpleret. in ratione mētis pote
 rat cōprehēde: sicut et illud.
Generacionē eius quis enarra
 bit? **E**t ego fleba multū:

q; nemo muētus ē dignū iter
 ra apere librū. nec vidē eū.
Quērit cū iā quado beatus iohā
 nes ista videbat: iste liber de quo
 supra dictū ē. p misterū natui
 tatis. passiōis. resurrectionis.
 ascensionis. et aduētū spūs scti
 fuerit reuelatū. tū se fleuisse dicit:
 eo qd nullū sit muētū qui librū
 possit apere. **S**ed sciendū ē
 q nō ex sua psona beatus iohan
 nes. sed ex psona pīm ueteris
 testamēti flet: qui flebat deside
 rates aduētū filij dei in mūdū:
 quorū vng dicebat. **H**tinā di
 rūperes celos et uenietis: a fa
 cie tua mōtes turbaret. **U**nde
 et dñs in euāgelio discipulis.
Beati inquit oculi qui vident
 que uos videtis. **D**ico ei vo
 bis: q; multi prophete et reges
 uoluerūt vidē. et cetera. **E**t
 vng de senioribz dixit michi
 ne fleuis. **E**cce uicit leo de tri
 bu iuda iudicē dauid: apere
 librū. et septē signacula eius.
Per hūc seniorē quēlibz pīm
 ueteris testamēti debemq; ampe:
 qui aduētū filij dei pñūcians.
 ceteris consolationē pbebat. **Q**u
 rū vng dicebat. **N**ō aufertur
 scriptū de iuda. et cetera. **E**t i
 terū. **S**alutē tuā expectabo
 dñe. **Q**ū cū ista dicit: ostende
 bat unq; librū illū p aduētū fi
 lij dei reserādū. **U**nde et sub
 iungitur. **E**cce uicit leo de tribu
 iuda. et cetera. **L**eo appellatur
 xpūs. per significacionē: quia
 victor a mortuis resurrexit.

Agnus ppter victimacionē: q̄
oblatus ē p nobis in cruce. De
tribu iuda q̄ videtur ex femi
ne iude descendit dauid. de cuius
stirpe fuit beata virgo maria.
ideoq; radix dauid appellat̄. iux
ta qd̄ ysaias dicit. Egre diet̄
virga de radice yesse: et flos
de radice ei⁹ ascendet. Ecce in
quit viat leo. Quid viat leo
ipse id ē xp̄s & dyabolū. mū
dū: morte et infernū. Ideoq;
librū aperuit. et sigilla ei⁹ soluit.
q̄ oīa p̄uis p̄nūciata de se uē
iens in mūdū impleuit. Per
moueat quēpiā quare nō di
at vincer̄. cū sit uox p̄cedēti
p̄m: q̄ sacra scriptura sepe
p̄tentiū p̄mit p̄fubio. ut est
illud. Foderūt man⁹ meas et
pedes meos. **C** Et vidit et ecce
in medio throni. et quatuor aīa
lūt: et in medio semorū agnū
stantē tamq̄ occisū. Sicut sup̄
dictū ē: hoc ē thron⁹ qd̄ qui
or aīalia. hoc ē semores qd̄ q̄
tuor aīalia: et thron⁹ hoc ē oīs
eccl̄a in cui⁹ medio ē xp̄s. iux
illud. Ecce ego uenior et habita
bo in medio tu. Superius dicit
iohānes. q̄ videt̄ siml̄e filio
hoīs abulātē in medio septem
candelabrorū aureorū. deinde
qd̄ videt̄ sedētē. nūc at̄ subū
git q̄ videt̄ agnū stantē: qd̄
talit̄ ē intelligēdū. Ambulat
dñs quādo dona m̄e sue elās
suis tribuit: alij scilicet grām
linguarū. alij m̄p̄taciones ser
monū. Sedet uero qm̄ singulorū

facta diuidit: et stat. quādo eos
certates adiuuat. Stare eū ad
iuuā ē. Unde et stephanus
m̄e manglapidānū patrē illū
vidit in celo. Recte at̄ nō occis⁹
sed tamq̄ occisus in eccl̄a cernit̄.
q̄ et si mortuus ē ex infirmita
te. uiuit ex virtute dei. Belcer
te in medio elcōrū suorū tamq̄
occisus stat xp̄s. q̄ cotidie in suis
mōt̄ elās. qui se mortificat̄ cū
uicis et concupiscencijs. **C** Ha
bentē cornua septē et oculos sep
tē: qui sūt septē spūs dei missi
in omnē terrā. Qd̄ per septē cor
nua hoc eccl̄a significat̄ et p̄sep
tē oculos id ē spūs sc̄s: sicut
ip̄e manifestat̄ cū subūgit. **C**
sūt septē spūs dei missi in om
nē terrā. Et cū vngit̄ spūs.
iuxta illud. spūs dñi repleuit or
bē terrarū: dicit̄ septē oculi. uel
septē cornua. p̄p̄ septiformē
ipsius grām. Qui bene p̄sep
tē oculos figurat̄. q̄ suos elcōs
illuāt: discurretes sicut zacharias
dicit p̄ omnes terrā. Sed hoc
considerādū q̄ cornua in capite
sūt. et carnē excedūt: ideoq; p̄
cornua emnēciōres sc̄li intelligi
possūt: qui valde ceteros p̄cellūt.
et capiti xp̄i adherēt: in quo eccl̄a
et regnū p̄ceperūt. Nā p̄ cor
nua eccl̄a intelligūt̄ regna sicut
in zacharia legim⁹: q̄ quatuor
cornua. quatuor sūt regna p̄nci
palia. Hinc paul⁹ spūs sc̄i
munē quedā m̄bra ceteris em
nē p̄spiciens. ait. Vos in carne
nō estis: sed in spū. Ac si alijs

uerbis dicit. Nequaquam ut cetera
corporeis ossa citandam: sed tam
quam cornua super carnem erigunt. **E**t
uenit. et accepit librum de dextera
sedens in throno. **C**um patris spiritus
sanctus et filius in diuinitate unius
substantiae sint: quare dicit agnunt
accepisse librum de dextera sedens.
Propter videlicet hoc: quod qui ag
nus factus est tanquam occisus: ipse
homo assumptus a dei uerbo non solum
a patre accepit et spiritu sancto. sed etiam
a diuinitate ipsius uerbi quod eum acce
pit. **A**ccipit autem eum librum: quoniam ea
que de se erant predicta. opere comple
uit. **E**t cum aperuisset librum:
quatuor animalia. et uiginti quatuor se
uiores ceciderunt coram agno. **A**g
nus librum aperuit: quando ea quae
multo antea de ipso fuerant pronun
ciata. opere impleuit. **U**nde omnes sancti
cognoscetes illum uenerunt deum suum
de quo tanta mysteria sunt predicta:
caderunt id est humilia de se senserunt.
et ipsum imitauerunt. **U**nde et sequi
tur. **H**abentes singuli cytharas
et psalteria aureas plenas odo
ramentorum: quae sunt orationes
sanctorum. **I**n cythara est lignum et
corde: sed tamen diuiso modo tenentur.
Per lignum ergo debemus intelligi
gratiam crucis christi: per cordas. ipsam
carnem sanctorum. **T**endunt corde in
ligno: quod sancti imitantur christi crucem
et passionem. iuxta illud petri
apostoli. **X**pistus passus est pro nobis: uo
bis relinquens exemplum. et cetera.
Sed tamen diuiso modo tenduntur: quod
non omnes equaliter patiuntur: dum alius
uicifigitur. alius decollatur.

alium uisulatur: atque alius lapida
tur. et cetera huiusmodi discretis sus
tinet tormentis. unum tamen sonum
omnes reddunt: quod una fide omnes con
fitemur. **E**t sicut christus mortuus
est pro illis: ita et ipsi moriuntur pro ipso.
Per psalteria autem: caritatis illo
rum latitudinem debemus intelligere.
Unde bene aromatibus plene fu
isse referuntur. **O**doramenta quippe
per mundas significant orationes.
Unde psalmista. **D**irigatur oratio
mea sicut incensum in conspectu tuo.
Congruue itaque post cytharas psy
alteria ponuntur: quod plus dominus passus est.
et sua passione taliter ostendit lati
tudinem caritatis: dum pro suis orant
ibus sacrificiis. dicens pro. **N**at
ue statuas illis hoc patrum: quod nes
cunt quid faciunt. **H**abet itaque
sancti cytharas: qui imitantur passio
nem christi. **H**abet et psalteria: quod
non solum pro amicis. sed etiam pro ipsis
orat inimicis: sicut legitur in
actibus apostolorum de stephano. qui po
situs genibus orabat dicens. **D**ne:
ne statuas illis hoc peccatum. **A**ro
matibus comparantur ipsae orationes san
ctorum: quod nulla magis gratia potest
esse oratio. quam ea quae pro inimico fundi
tur: ut dum preceptum impleat. quod
dicit. **D**iligite inimicos uros.
et cetera. **E**t cantabant cantum nouum
dicentes. **D**ignus es digne ac
cipe librum. et aperire signacula
eius: quoniam occisus es. et redemisti
nos deo in sanguine tuo. **C**anti
cum nouum. nouum est testamentum in
quo noua res continentur: ita
natio saluet eius. passio. mors

resurrectio. ascensio ad celos. in-
sio spūs s̄: in quo etiā sub ge-
mino p̄cepto tota lex cōprehen-
ditur et p̄phete. ip̄o dicente. **Mā-**
datū nouū do uobis. De hoc cā-
tico psalmista dicit. **Cantate**
dño cantū nouū: cantate dño
oīs terra. **Hoc** cantū s̄ etiā
cantat: q̄ hoc iugit̄ recolat. et
talia eū p̄ se pegisse cognoscat.
Ip̄is quoq̄ op̄ibz hoc cōfiteatur:
dū in noīe ei9 fonte baptisima-
tis regeneratur. seq̄ cū uicis et
concupiscentiis mortificat: spe
et fide cū illo resurgit. et ad ce-
lestia subleuat. dono spūs s̄
loauletat: ad iudiciū pat̄ se
cū capite suo uentū p̄fiteatur.
Quid at̄ ip̄a aīalia et seniores
dicāt audiam9. **Dign9** inquit
es dñe deus nr̄ accipe librū. et
ceterā. **Acceptit** dñs librū. et sig-
nacula ei9 soluit: quādo factus
hō ea q̄ de se fuerāt p̄dicta op̄e
impleuit. **Vnde** in ewāgelio
legim9: q̄ cū gustasset acetū
dixit. **Cōsumatū** ē: omne sa-
licet qd̄ in me oportebat fieri
usq̄ ad mortē. **Ac** si dicerent.
Ad cōpationē uictolarū mārū
tua sola iudicatur digna uictolarū
cui9 singulā passione de mortis
p̄ncipe. a maledicto legis re-
dēpti sum9. **Si** quis at̄ dubita-
uit in q̄tuor aīalibz uel uiginti
q̄tuor semoibz totā etiā pos-
se cōphēdi. sicut supra dictū ē:
attendat istorū uerba quibz di-
cūt. redemisti nos deor̄ q̄ cap-
tū tenebamur a dyabolo. **C**

Ex omni tribu id ē ex omni or-
dine: q̄ sicut supra dictū ē. tribz
a tribz dicit̄ ordinibz. **Et** lin-
gua: q̄ cū sint septuaginta due
lingue. ex om̄ibz hīs ad fidem
sunt collecti. qui fuerāt p̄desti-
nati. **Et** p̄p̄or̄: q̄ plures sunt
p̄p̄li q̄ lingue. utpote cū ualua-
gua multe gentes loquūt̄: sicut
romani. italī. frāna. burgun-
diones. aquitani. gothi. licet
quasda vnaqueq̄ gens habeat
p̄p̄ietates. **Qd̄** autē subiūgit
et natione. idipm̄ ē qd̄ p̄miserat
et p̄p̄or̄: q̄ uidelicet nullū ē gen9
hōm̄. ex quo in etiā nō cōprehē-
datur. **Non** ē cū apud illā p̄sonā
rū distinctio: sed in oī gente q̄
timet eū. et opatur iusticiā. ac-
ceptus ē illi. **Et** hos nō uili p̄no:
sed suo redemit sanguīe. **Vnde**
ap̄lūs. **Empti** ē estis p̄no mag-
no. **Et** feasti nos deo nr̄o reg-
nū et sacerdotes: et regnabim9
super terrā. **Oēs** etiā reges ap-
pellat̄: q̄ tyrāndē uiciorū in
se consurgē nō sinūt. luxurie
appetitū frenāt: ignē furoris ex-
tinguūt. et ceterā hui9modi cōp̄-
tamēta in se cōsurgē uolētia ob-
ruūt. **Sacerdotes** quoq̄ dicit̄:
q̄ seipsos cotidie in am cordis
sacrificiū cōtribulatū offerūt.
ut hostia uiua stant. se cū uicis
et cōcupiscentiis mortificātes.
Hinc paul9 dicit. **Obsecro** uos
per miām dei: ut exhibeatis cor-
pa ur̄a hostiā uiuētē. stantē deo
placētē. **Oīq̄** hoc faciūt. sup̄
terrā reges existūt: q̄ carnaliter

et desideria terrena comprimunt
 et uelut super subiecta terra lege
 virtutis regnant. Que utique e
 lectum omnia sicut redempta e a ppo
 ita in illo qui ea redemit. pta
 te ut librum aperiret accepit
 Et vidi et audiui vocem agelo
 rum multorum in circuitu throni
 et seniorum. Quid hec visio to
 ta spiritalis fuit. hic manifestissime
 iohannes ostendit cum
 dicit. Et audiui uocem agelo
 rum multorum. Neque enim uox uidei
 potest. sed uidei possumus et per intelli
 gere. sicut in exodo legitur. Vide
 bat populus uoces. id est intelligebat
 bat. Sic enim solemus et nos dicere
 aliquando ostendere cupientes.
 utrum uideat id est utrum intelligat
 ea que dicimus. Totus quippe
 visus uel auditus iohannis in
 spiritu fuit. atque ideo spiritalis.
 In hoc autem loco quod significat
 aialia throni et seniores. hoc
 significat et angeli id est omnes
 sanctos. Nec solam illi appellat
 tur angeli qui alios docent si
 cut episcopi. presbiteri. et ceteri. sed et
 iam omnes iusti qui bonum quod in
 telligunt alijs manifestare student.
 Nam idem iohannes dicit in suo
 euangelio. quod quotiens crediderunt
 in christum. dedit eis potestatem filios dei
 fieri. Et psalmista. Ego dixi
 dei estis. Idem quoque in euange
 lio dominus dicit. Vos autem qui
 dei estis. quem me esse dicatis e
 Si ergo sancti filij dei uocantur.
 nec solum filij dei sed etiam dei. quod
 mirum si appellatur angeli. De his

quippe angelis ysaas dicit.
 Angeli pacis amare flebunt.
 Et malachias. Labia sacer
 donis custodiunt scientiam. et legem
 requirunt ex ore eorum. quod angelus
 domini exercituum est. Isti in circuitu
 throni et aialia sunt. quod ipsi sunt
 throni et aialia. ipsi quoque an
 geli et seniores. Possimus et
 hos angelos intelligere supernos
 spiritus. qui in circuitu carnis consistunt
 et ipsamque custodiunt. iuxta
 illud apostoli. Nonne omnes spiritus
 ministrorum sunt missi in misterium.
 propter eos qui hereditatem capiunt
 salutis. Non enim est dubium quod de re
 pacis humane generis ipsi quoque
 angeli sunt letati. qui prius homines
 a suo consortio deputabant exne
 os. Unde nato domino affuit mul
 tudo militia celestis. laudant
 autem deum ac dicunt. Gloria in
 excelsis deo. et in terra pax homi
 nibus bone uoluntatis. Hinc hoc
 de hominibus sanctis siue de celestibus
 spiritibus dicitur. ostendit mul
 tudo innumereabilis cum subiun
 guntur. Et erat numerus eorum
 milia milium dicentium uoce magna.
 Si enim certum numerum posu
 isset summam eorum exprimeret. et
 diceret decem milia aut centum mi
 lia. aut si quod huiusmodi. utique
 finitum ostenderet numerum. Tale
 quoque legitur in danielis uo
 luntate qui dicit. Milia milium
 ministrabant ei. Innumereabilis
 utique numerus angelorum. Innu
 mereabile significat multitudi
 nem electorum. Tot quippe homines sancti

ascensuri sūt in celū quot ibi
remāserūt angeli perēntē dy
abolo: qm̄ in om̄ibz angelozū
ordimbz ip̄i s̄a loāi habebūt.
Dignus est agnus qui occisus
ē accipe virtutē et diuinitatē.
et fortitudinē et honorē. et glo
riā et benedictionē. **Q**ui ap
pellat^r leo p̄ fortitudinē.
ip̄e appellat^r agnus p̄ innocē
ā et simplicitatē. et q̄ in sacri
ficiū ē oblatus. **D**ignus ē accipe
virtutē: ut eādē saluet virtus
et fortitudo q̄ ē in uō. sit et ī
hoīe affūpto: ut oīa possit de
us et hō. **E**t diuinitatē: q̄ in ip̄o
habitat oīs plenitudo diuinitatis
corpaliū. **E**t sapienciā: ut sicut
oīa sūt uerbū an̄ secula a p̄e
geuitū. ita sciat ip̄e hō in om̄i
tate p̄sone uō cōiūctz: nec qd
q̄ sit qd̄ eū latē possit. **I**p̄a
ē quippe dei uirtz et dei sapie
na sicut dixit aplūs. **Q**ui et si
crucifixus ē ex infirmitate: sed
uiuit ex uirtute dei. **U**nde aplūs.
Et si non eamz xp̄m̄ secūda car
nē: sed iā nūc nō nouimz.
Qd at̄ p̄missa uirtute sapien
cia et diuinitate fortitudo subiūgi
t^r: repenta sentētia ē. cū hoc sit
uirtus qd̄ fortitudo. **U**bi adhuc
subdit^r. **E**t honorē et gloriā et
benedictionē: subaudiū dignus
ē accipē. **H**onorē saluet in re
surrectione gloriā in ascensioē:
būditionē q̄ subleuatq̄ ad dex
terā pat̄ne maiestatis bū dicat^r.
id ē laudat^r ab om̄i sua creatura.
Dignū ē ei ut huānitas filij dei

que tāta sustinuit et uiam et
post spūta. post alapas. morte
sepulchrā resurgat. in dextera
pat̄ris collocetur: et ab oī creatura
laudat^r. adoret^r et glorificetur.
atq̄ būdicatur: et oīm creaturā
q̄ in celo ē et sup̄ terrā et sub
terra et que sūt in mari. et que
in eo dignus ē accipē: ut uidelicet
ip̄a huānitas oīa possideat ī celo
id ē in angelis in terra ī hoībz
sub terra in inferno. et ī mari
et que sūt in eo. **H**oc ē qd̄ ip̄e
dn̄s surgēs a mortuis dicit. **D**a
ta ē michi oīs pat̄ris in celo et ī
terra. **E**t aplūs. **I**n noīe ih̄u
om̄e genu flectat^r. celestū. ter
trū et infernozū. **P**ossimz
et māe allegoīce intelligē hūc
mūdū: in quo cōprehensi sūt
centū quāquaginta tres pisces.
q̄bz cōprehēdit^r numerus dco
rū. **O**ēs audiū dicētes sede
ti sup̄ thronū et agno. **B**ūdictio
et honor et gloria et pat̄ris. ī sc̄la
seculozū. **O**ēs id ē aīalia sem
ozes. et angelos audiū dicētes:
sedēti in throno deo pat̄ris. et ag
no filio ei. **Q**uo ī loco cū p̄so
ne pat̄ris et filij solūmō ponat^r.
ibi pat̄ris et spūs s̄cūs intelligit^r.
q̄ ubi filius et spūs s̄cūs. ibi et
a sine dubio cōphēdit^r et pat̄ris.
Hoc itaq̄ nūc sc̄a eccl̄a geneā
lit^r facit: q̄ in hys aīalibz sem
ozibz et angelis demonstratur.
q̄ laudat creatore suū. cui soli
debetur honor. būdictio. laus et
gloria. in sc̄la sc̄lozū. **E**t qm̄
or aīalia dicebat^r amē: et uigū

quatuor seniores ceciderunt. et adorauerunt. uultu in secula seculorum. Sicut sepe dictum est. hoc sunt animalia quod seniores id est totum corpus ecclesie. Nobis et seniores cum animalibus anime respondet. et animalia cum senioribus adorant et cadunt. Una est eadem quod etiam diuisis uocabulis figurata et deum collaudat. et ipsam fidei inposito anime uera esse confirmat. et eum quem uero laudis promissio attollit. cadens humiliter adorat. Quid sit iste casus et hoc adoratio. supra exposuimus. Sequitur. Et uidi cum aperisset agnus septem sigillis. Apertio sigillorum reuelatio est sacramenti. Verum per septem sigilla sicut supra dictum est. plenitudo misteriorum absconditorum designat. que latebant ante aduentum domini. Que cum multa sunt et multis modis prefigurata ut ait apostolus. multifaria multisque modis olim deus loquens patribus in prophetis. possunt tamen uniuersa tribus modis comprehendere. locutione. actione. et ope. Verbi gratia. Ecce uenio. locutio est. In capite libri scriptum est de me. et cognatio est. promissio locutionis. christum demum strans. De quo propheta. Ecce ueniet desideratus cunctis gentibus. Nam et in capite genesios dicitur de eo. quod in principio id est in filio fecit deus celum et terram. Quod idem filius de se ostendit in euangelio. dicens iudeis.

Ego pater qui et loquor uobis. Actione. cum sequitur. ut faciam uoluntatem meam deus meus. Quam operationem idem quoque filius suam esse ostendit. cum in euangelio loquitur dicens. Meus abique est ut faciam uoluntatem eius qui misit me patris. Ceterum ut breuiter dicamus. tunc agnus septem sigilla nobis aperuit. quando pro salute nostra sciat esse in scripturis sanctis de eo promissum. et uasum et mortuum. et a mortuis resurgere. nec non ad celos ascendere uoluit. et se ad iudicium venturum esse promittit. Unde et resurgens a mortuis. aperuit discipulis sensum ut intelligeret omnia que de ipso continebantur in scripturis sanctis dicens. quod sic oportuit pati christum. et resurgere a mortuis. Inde est etiam quod discipulis spiritum sanctum se missurum promissit. qui eos doceret omnia. et qui eis que uentura erant annuntiaret. Et audiui unum ex quatuor animalibus dicentem tanquam uocem tonitruum. Veni et uide. In hoc loco unum animal primitiuam etiam significat ex iudeis. de quibus scriptum est. quod una die ceciderunt tria milia. alia quinquaginta milia. et demiticeps multa milia. iohannes autem etiam sequetur. Dicit ergo angelus iohanni. Veni et uide. quod uidebit etiam primitiuam suam doctrinam et predicationem inuitat etiam sequetur dicens. Veni ad fidem salicet christi. non gressibus corporis. sed fidei et mentis. et transiens a musico legis et prophetarum eloquio ad cognitionem

intellatū. Et vide ea que ante
sūt p̄dita: n̄ apte completa.
Hinc ē illud. Audi filia et vide.
Audi saluet p̄dā: vide cōple
ta. **E**t ecce equus albus. et q̄
sedebat sup̄ illā habebat arcū.
et data ē ei corona. Per equū
albū debemq̄ intelligē corpus
dñicū: ab oī p̄cō mūdū. Per
sessorē illiq̄ dñitatē uerbi. Que
tūt utiq̄ sup̄ hūc equū ascendit.
quādo uerbu dei carnē et aīam
sibi int̄ uterū cōiūxit. Unde
ip̄e p̄ psalmistā loquit̄ ad deū
p̄rēm. Ut iumentū factū sū a
pud te. Per arcū duo significā
tur testamētā: ex quo tot p̄dicit̄
sagitte quot sūt diuina eloq̄.
Sagittis ēi inficiūt̄ hoīes.
et hys sagittis diuinarū scriptū
rū inficiūt̄ rep̄bi ut moriāt̄
p̄cō. et uiuāt deo. Unde psal
mista. Sagitte tue acute. et rete
ra. Hys sagittis p̄cussa fuerūt
ecclā que dicebat. Inuenerūt
me custodes qui artuent̄ ciuita
tē. pausserūt me et vulneāue
rūt me. Per coronā uero que
illi data ē: possumq̄ intelligē
credulitatē oīm genū in cūm
itu huius seculi cōmorācū. Sur
rexit ē a mortuis. p̄dicatq̄ est
ab aplis: crediq̄ a toto mūdo.
Et exijt. Unde: nisi apto sigil
lo: id ē ex reuelato scripturā sa
crāmētō. Tūc exijt de sigillo:
quādo sicut sup̄ dictū fuerat itar
natq̄ fit est. hoc ē quādo uerbu
caro factū ē. Exijt at̄ vincēs dy
abolū primū in seip̄o. ut vince

ret deinceps illū i mēbris suis.
Possumq̄ et per equū albū intel
ligē genēalit̄ vniuersalit̄ etiā.
que dealbata ē i baptisinate: au
xp̄us p̄sident. Que dicit̄ i psal
mo quinquagesimo. Asperges me
dñe yso et mūdabor: laua
bis me. et sup̄ mūdē dealbabor.
Spēalit̄ at̄ in equo albo ordo
p̄dicatorū exprimit̄: de quo di
cit̄ abacuc. Ascende sup̄ equos
tuos: et equatus tuus sanitas
ē. Qui uire equi dñi uocātur:
q̄ dñs illis p̄sident. p̄ illos vni
uersas gētes arauit̄ p̄dicādo.
atq̄ ad fidē suā colligēdo: q̄ il
li p̄fecti p̄dicauerūt ubiq̄. De
qua sessione etiā dñs dicit̄. Et
ce ego uobiscū sū oīmibz diebz
usq̄ ad cōsumationē seculi.
Eques ergo qui sedebat habe
bat arcū: q̄ p̄ p̄dicatōne doc
torū sentētias diuī uerbi xp̄us
p̄cussit corda gētiliū. et infice
at̄ in eis uicia et p̄cā: ut pos
set resurgē sanitas uirtutū. Co
rona at̄ secūdu hūc sensū du
plicat̄ p̄t̄ intelligi. uel uictoria
videlicet scōrū de dyabolo et p̄
secutoribz huius mūdi. uel etiā
militudo subiectōrū fideliū p̄
quibz ip̄i remuneratōne et in reg
ni p̄cipiūt: sicut aplūs audiuo
tibi dicit̄. **E**t gaudiū aut̄ que
corona gaudiū mer̄t̄ nōne uos
estis? Exiit hūc ordo p̄dicato
rū a iudea cū suo equite: hoc ē
cū xp̄o sibi dicēte. Ite i mūdū
uiniū. Vincēs primū dyabo
lū in se ip̄o. ut vince illū pos

teg in alijs: quos ab ydolatria
 tunc ad xpi cultum. **E**t cum
 aperisset sigillum secundum: audi
 in secundum. **V**eni et
 vide. **E**t erit alius equus ru
 fus. **S**icut superius per albu e
 quum intelleximus corpus xpi. hoc
 est etiam secundum a peccato munda per
 baptismum et xpi passionem: sic
 in hoc loco per equum rufum debemus
 intelligere omne corpus dyaboli.
 hoc est omnes reprobos: quod sicut xpus
 est omnium fidelium caput: et omnes fide
 les corpus eius: in quibus ipse per
 fide habitat: ita caput omnium re
 proborum est dyabolus: et omnes reprobi
 corpus eius in quibus ipse habitat.
Equus itaque rufus: antiqui hos
 tis est corpus: peccatis trahentium: et
 animam infectioibus sanguinem.
Quod et sanguis peccati significat:
 psalmista manifestat qui dicit.
Iubea me de sanguinibus deus dei.
Ipsi enim reprobi peccatis sunt trahen
 ti: et etiam hominibus sedati. **V**nde
 de per prophetam quibusdam dominus di
 cit. **C**um clamaveritis ad me non
 exaudiam vos. **M**anque enim vestre san
 guine plene sunt. **H**inc est quod
 inferus bestia: super quam mere
 trix xpi sedet: coram ea esse prohibe
 tur. **E**t qui sedebat super eam:
 datum est illi ut sumeret pacem de ter
 ra. **D**atum est dyabolo potestas
 ut sumat pacem de terra: quando
 permittitur iusto dei iudicio ut hoc
 possit facere. **T**ale est hoc quale
 et illud. **I**nducunt dominus cor pha
 ronom. **N**otandum autem quod non de illo
 celo: sed de terra aufertur pacem.

Celum quippe significat scilicet: quibus
 dominus ascensus ad patrem dicit. **P**acem
 meam do vobis. **A**biis non potest dy
 abolus auferre pacem: quod celestes
 sunt et terram calcant: habentes pua
 per pacem habitatores: de quo pau
 lus dicit. **I**psa est pars terra. **D**e ter
 ra enim id est de terrenis hominibus sumit
 pacem: facitque eos discordes: et in
 zaviorum discordia in eos seminat:
 quoniam terra sunt: id est terreni et terrena
 in modo deate ambulant. **D**e quo adhuc
 subiungit. **E**t ut iuncte se met
 fiat: datus est illi gladius magnus.
Gladium non corporeum debemus in
 telligere sed spirituale: quo non tantum
 corpora spiritu anime iunguntur. **G**ladius
 enim hic intelligitur mala persuasio:
 locutio peccata: decipio iniqua. **Q**uo
 gladio duobus modis homines dya
 bolus inficit: cum videlicet occulte
 mala suggerit per serpentem: vel
 etiam cum aperte per membra sua iustos
 persequitur. **V**nde in evangelio
 habemus. **C**um dyabolus se misisset
 in cor: unde ut traderet dominum.
Primum quippe gladio male
 persuasionis ei in animam dominum ut
 traderet: deinde persuasit: ut se
 mentem inficeret. **V**nde ille mi
 ser desperans serpentem laqueo sus
 pendit. **S**icut quoque mulier locu
 tus est per serpentem dicens. **C**ur de
 us precepit vobis ne comedatis
 de ligno vite? **E**t per eam inficit
 adam. **H**oc est etiam quod hic dicit: ut
 iuncte se met fiat homines. **P**er
 membra sua etiam iungunt multos:
 et spiritualiter separando a fide: et cor
 paliter subtrahendo ab hac luce: si

cut p uerone p domianu et
ceteros. De talibz quippe psal
mista dicit. Exaceruunt ut gla
diu linguas suas. Et rursus.
Iugna eorum gladius acutus.
Et cu aperisset sigillu tertiu
audiu tertiu aiul dices. Veni
et vide. Et ecce equus niger.
Per equu nigrū omne corpus
intelligit^r dyaboli. sicut et sup
per rufu qd fustatu e nigr die
pccoru sempz patit^r esurient
qz cupit deuorare alios. atqz in
malicie sue ventre truce. Et si
cut caput eorum nequaqz dicit sus
fiat: ita et isti nuqz sanantur.
Vnde bene subdit. **E**t qui se
debat sup eu habebat statera
in manu sua. Mercatores solent
ferre statera in manu qui merca
tur ea que sibi placet: pensatqz ea
que dat et accipit: sed dyabolo
pessimo e mercator. qui dat vili
a ut auferat piosa. Statera itaqz
puersa e9 suasio intelligitur: qz
vita multorum merca querit. ut
sua esurie satiare queat. Et ut
hoc possit face. pus eis quibus
temporalia pmittit. alimentu uerbi
dei subtrahit: quo necatos in
corpus suu assumens. fame ma
licie sue augetat potius qz depel
lat. Dat vilia quedā et tempora
lia et auferit piosa et eterna. si
cut ade dedit pomu. et totū per
illu in filijs suis accepit mudu.
Et audiu uoce tamqz uoce in
medio quor aiulu dicitu. Bi
libris tritici denario. et tres bilibres
ordei denario. et vinu et oleu ne le

seis. **H**ec uox qua audiuit ioha
nes uox intelligit^r dei omnipotentis:
quando adunatis ad fide gentibus.
a lesione elcoru dñs antiquu adu
saiu cōpescuit. ipasqz donat q
admodu ifestacione ipsius pos
set euade cu aut. **V**enit enim
agite. **A**plis quoqz iussit. ut eu
tes baptizaret oēs gentes: docē
tes eas ut a culina ydoloru adue
ru dei cōuerteret^r nulu. **T**u e
dyabolo pdidit frumetu ordeu
vnu et oleu id e oēs fideles: ce
pitqz comedere paleas. vinacia bi
be et amurra. **V**nde et ipa uox
subdidit dicens. **B**ilibris tritici
denario vno. **S**ubaudis ualet.
Sed prius ista iuxta littera sut
consideranda. **B**ilibris tritici
ita intelligit^r duo sextary. et
tres bilibres ordei sex sextary.
Et papitur illi qui sedebat i
equo nigro hoc e dyabolo. ne
frumetu tangat aut ordeu:
qz duo sextary tritici id e bili
bus denario vno ualet. et tres
bilibres ordei. similiter denario
vno. **S**ed ia nūc videamus qd
ista significet. **I**ter oīs emā
frumetu sit iuxta qd aplūs di
cit. vna panis vnu corpus
multa sumus in xpo: tamen
spealiter hie frumentu debemus
intelligere pdicatores vtriusqz
testamētū. qui molunt tribu
lacione pūas vite et coquunt
igne passionis. et efficiuntur
pulcherrimū panis xpi. eū mu
tates qui dicit de se. **N**isi gra
nu frumeti cadens in terrā mor

tui fuerit. **U**na ergo bilibris ex
 duobus sextariis. p. solet homo
 uas habere qd. capit duos sexta-
 rios intelligit vna etia ex du-
 obus p.illis in vnu collectis: ut
 illud. Alias oues habeo q. non
 sut. ex hoc ouili. et illas oportet
 me adducere et uoce mea audiet.
 et fiet vnu ouile et vng. pastor.
 Sub duali aute numero copre-
 hendit. p. duo testameta: ul
 p. geminu dilaois p.ceptu.
Bilibris itaq. trunci denario ua-
 let. q. oes sa. p.ioso xpi san-
 guie redempti sut. **U**nde a plus.
Emp. estis p.ao magno. **U**el
 p. denariu possum. intelligere
 ipm. dnm. ihm. xpm. que accep-
 tum sut. in remuneratioe. **I**n
 borates ei in vinea: denariu
 acceperunt. **S**ive p. denariu vi-
 ta eterna intelligit. q. cultis
 elis dabit. cu. audient. **V**a-
 te bnda. pas. mei. **T**res aute
 bilibres orde. **U**el significat
 subiectos et simplices audito-
 res. qui sub trinao numero co-
 phendunt. q. fide ste. trinitatis
 ornant. **U**nu itaq. e. frumetu
 et orde. q. et si alius aliu. for-
 titudine et dignitate p.cellit:
 tamen oes vno xpi sanguine
 sut. redempti. **E**t si etia alius
 plus. alius minus in vinea dmi
 laborat: tamen vnu oes post
 labore denariu. reapunt. **E**t si
 em. est ibi diuisio masionu:
 tamen vna est remuneratio. q.
 oes in comue. vnu possidebunt
 deu. **E**t qd. in se quis no. habe-

bit. habebit utiq. in alio: q. et
 illis deus oia. in omib. **E**t
 vnu et oleu. ne lesels. **E**t su-
 perius significat. p. frumetu.
 hoc hic intelligit. p. vnu. **E**t
 qd. supra p. ordeu: hoc nuc. p.
 oleu. id e. oes sa. i. etia. genea-
 li. **R**ecte ei. p. vnu et oleu. ipi
 exprimit. q. sicut vnu et oleu
 ex multis bonis i. plo. pressis
 pducit. ita illi multis tribula-
 tioib. istius vite p.unt. et in
 apothecis dmi. cellay. codunt.
Et q. vnu sut. baptizati i. fide
 dmi. passionis. et postea acce-
 perunt oleu. sp. sa. phibet di-
 uia. virtus. anti. quu. hoste. ne e-
 os. ledat: ut. suadedo. mala. a-
 liquando. eos. ad. p. am. p. trahat.
Et. cu. aperuisset. sigillu. q. r-
 tu. audiui. voce. quarti. aialis. di-
 centis. **V**eni. et. vide. **E**t. ecce.
 equus. pallidus. **Q**ui. superius
 p. equu. rufu. et. nigru. ipi. de-
 signat. et. hic. p. pallidu. id. e. oes
 tep. bi. ad. pallore. et. ne. mortis
 ventur. **M**ortuus. e. pprie. pal-
 lor. accidit. **N**ec. miru. si. per
 equi. pallore. mors. exprimit.
 cu. etia. ipse. sessor. mors. vocet.
Unde. subdit. **E**t. qui. sedebat
 sup. illu. nome. illi. mors. **Q**uo
 noie. dyaboli. intelligit. q. in
 iudicia. dyaboli. mors. introuit
 in. orbe. terraru. **Q**ui. sup. eos
 sedet. qui. pallidi. sut. hoc. e. q.
 opa. mortis. habet. et. cu. ipi. sut
 mortui. etia. alios. extingue. que-
 runt. **U**nde. et. sequit. **E**t. q.
 inferu. se. quebat. eu. **I**pi. em.

bene inferu9 appellat^r: qz sicut
inferu9 nequaqz dicit sufficit.
sed semp ad recipiēdas aīas sinū
laxat: ita et isti mētē dilant
ad ambiēda trena: nec tāta
acqre possūt. qm cupiūt. **Vn**
de sequūt^r dyabolū. id ē imitā
tur illū. qui ē caput oīs mali
cie. **Vnde scriptū ē.** Imitat^r
illū qui sūt ex pte eius. **Autor**
itaqz mortis cont^r viuos pug
naturus sup equū pallidū se
det: qz nimirū p officū eorū
quos iā spūalit occidit. vitā e
lcorū extinguit queit. **Et data**
ē illi potestas sup quor ptes
terre iustificē gladio. **Hic apte**
demonstrat^r qz singulis genibz
deus oīpotens angelos secūdu
mētū suū pposuit: et sicut bo
nis bonū. id ē mychaelē pfeāt
angelū. **Vnde ē.** Nemo ē ad
uitor meus nisi mychael prin
ceps uester: ita malis malos
angelos pposuit. ideoqz quor
angeli. qui quor regius pūcipa
libz sūt ppositi. nō boni fuerūt
sed mali. **Data ē illi potestas**
sup quor ptes terre. id ē sup
oēs rephos. qui i quor ptiobz
te morāt^r: in oriente salicet. oc
adēre. aquilone et meridie. **Vel**
p quor ptes terre possunt i
telligē quor regna pūcipali
a. assiriorū videlicet et chalde
orū. medorū et psarū. mace
donū atqz romanorū. **Sive etiā**
i quor ptes terre i quibz pta
te accepit dyabolus ielligamghe
ticos. paganos. iudeos. et sal

fos xpianos. **Sup has quor**
ptes terre id ē terrenorū homī
et p desiderū terrā inhabitā
nū. habet pte dyabolus: et
cū hys cont^r vna xpi pugnat
emām. quā ideo scindē nō p
qz fide xpi ē vnta. iuxta illud.
Vna ē colūba mea. **Et illi di**
uist: qz ues imitāt^r vni.
Iur fecit ues has ptes terre
gladio male suggestiois ut su
p dictū ē. et fame audiendi u
bū dei. **De q fame dūs dicit**
p amos ppheta. **Nutā in eis**
fame nō panis. nō sinu aque:
sed audiendi ubū dei. **Quoī lo**
co questio orit^r. **In deus hanc**
fame mittit: quid peccat dy
abolus? **Que questio facile sol**
uit^r: qz qd deus facit iusto i
dicio. dyabolus facit in suasioe
et mala voluntate. **Et morte**
subaudis datū ē illi iustificere
hoīes: spūali salicet atqz iute
noī. **Et bestias terre.** **Bestie**
effeātos hoīes et bestiales signu
ficat: p quos dyabolus iur fecit
multos. sicut fuit nero. domi
nang. et ceteri pferutores scōrū
martirū. **De talibz dicit aplūs.**
Cretenses semp medaces. male
bestie. **Et alibi.** **Si secūdu hoīes**
ad bestias pugnaui ephesi. **Et**
cū aperisset sigillū quātū: vidi
sub altāe dei aīas iurfectozū.
In tabernaculo moysi duo altā
a fuerūt prius salicet eiz coop
tū sub dno ubi sacrificia arna
bātur. aliud ues interius cū ue
lū. in quo tantū sanguis pone

to
effeāt

batur et thymiana. et eat ues
 titu auro. **B**asso at ueloz: archa
 que eat intra sca scoru conuicta
 e altai auro: ut ia nulla eat dif
 tanta ut altae et archa. **P**er
 hec duo altala. duo significat
 pli: vng saluet p altae exteus
 id e carnalis in iudeis. qui tantu
 mo p legis opa et sacrificia pu
 tat se saluai posse et iustificari.
Per aureu at qd eat interius.
 alt id e spualis. pres utriusqz
 testamen qui no p lege aut opa
 sacrificioru se putat saluai solu
 mo posse: sed ponus p fide xpi
 futuri. qui sicut doctores spuali
 e legem itellerunt. ita et facie
 bit illi. **g**phete saluet p iuarthe
 et ceteri. **E**d in dictis dauid a
 pte pbae possumus: qui ab adul
 teo sciens se no posse purgari p
 legis sacrificia dicebat. **S**i volu
 isse sacrificiu dedisse unqz: holo
 caustis no delaberis. **I**deoqz hoc
 fia no posse consideras adiungit.
Sacrificiu deo spuis contribulato.
Sacndu ues q altae illud aureu
 de^{no} agitur prius quide an
 archa eat: sed uelut pendeat
 an hoc et illud qd sciu et sca sco
 in diuidebat. **I**ne sca scoru ne
 id eat archa in q due tantu erant
 tabule digito dei scripte. **P**er
 qua archam xpus significatur:
 in quo sut oes thesauri sapiene
 et sciene. **P**ostqz ues uerus po
 tifer uenit et uelamē sadit. fac
 ta e archa et altae unu: qz sal
 uet caput et mebra id e xpus
 et etia unu corpus sut. **H**uius

itaqz altais in hoc loco metio sit
 cu dicit. **V**idi sub altae dei aias
 misertorum. **I**ta ei no duo sut al
 tala sed unu: qz xpus conuictus e
 corpori suo. **I**pe e altae. **i**pe sac
 dos et sacrificiu. **S**acerdos: qz p
 illu munca tra deo pri dirigi
 ing. **U**nde et sacerdotes i singulis
 oratioibz se p dnu exaudiri op
 tates. sub noie ipius suas fini
 ut orones dicentes. p dnu nos
 tru ihu xpm filu tuu. **A**ltare:
 qz semetipm obtulit deo pri in
 am anas. **N**on ergo ia sut duo
 altala sed unu: postqz uerus po
 tifer ingressus e sca scoru cu p
 te corporis sui. et sicut illi ia cu
 illo sut in re: ita et isti in spe.
Itaqz ipe aie occisoru sut altae.
 et tamen subitus altae sut: qz per
 oia coequat capiti suo no possut.
 qz ipe e deus. illi hoies: ille dñs
 istu serui. **I**deoqz et altae sut ca
 piti suo conuicti et sub altae: qz
 no illi per oia coequat. **A**lt.
Ipi qui sut altae subm altae sut
 hoc e sub se. qz nodu puenerut
 ad ea gloria ad qua ventu sut:
 quando erut similes angelis dei.
Omissu quippe e adhuc desideriu
 illoru: qui expectat resurrectione
 corporis sui. **E**t sicut cu corpore
 et aia seruerut xpo. ita cu cor
 poe et aia remuneret: qz reuem
 sic e dignu. **I**deoqz qz uerdu ad
 illa dignitate ad qua ventu sut
 puenerut sub se sut: qz postmo
 du maiores futu sut. **C**u at ve
 nerit ad tanta gloria: ia no erut
 sub se. sed in se. **E**d tali exeplo

cognoscit p̄t. **P**onamus quilibet
in mōstero nutritū et postea ab
batē cōstitutū. p̄dm̄ talis sub pa
oribz uiuit: quasi sub se ē. Et at
abbas fuerit elcūs: iā nō ē sub se
sed in se. **T**ali mō tūc iā aie fide
lūt sub se nō erūt: quādo aie sil
cū corpōibz in imozitate gau
debūt. **A**ie occasorū: dicit aie
martyrū. **D**uo quippe sūt mar
tyrū geneā in hoc mūdo: vnū
saluet apū qd̄ sit in corpōe: si
aut martirizatz ē petrus. pau
lus. et ceteri: alterū uēō occultū.
quādo sūt ab impijs obp̄bia.
et irrisiones et cōtumelias sus
tinet. **D**e hys duobz geneibz
martyrū dicit dñs filijs zebeder.
Potestis bibē calicē quē ego bi
biturus sū. **E**t demceps. **C**ali
cē meū bibetis. **C**ū vnḡ illorū
fuerit decollatz: al̄ in pace vi
tā sineit. et tamē nō sine mar
tino fuit: q̄ multa obp̄bia et
adūitates p̄ xp̄o sustinuit.
Vnde legimz eū in actibz ap̄lo
rū flagellatū cū ceteris. quādo i
bat gaudētes a consp̄u conaly:
et p̄t uerbū dei. et p̄t testimoni
ū qd̄ habebāt. **I**stud ē uerbū de
quo iohānes. **I**n p̄ncipio erat
uerbū. **C**ui uerbo q̄ habebāt il
lud ī corde. testimoniū etiā p̄fē
bāt. in ore: iuxta illud. **C**orde
creditur ad iusticiā: ore at̄ cōfes
sio fit ad salutē. **V**el q̄ uerbū
dei gestabat in corde et ore. of
tendebāt testimoniū in ope. no
lētes ydola colē. et p̄t hoc mir
fiabāt. uel ap̄to uel occulto

martyro: dū eos simulatores
et ypocritas ēē dicebāt. **E**t cla
mabat oēs: q̄ ap̄tū siue occultū
martyrū fuerāt p̄fē. uoce mag
na dicētes. **D**isque quo dūc sūt
et uerus. nō iudicab et uindictas
sanguinē m̄m̄ de hys qui habi
tāt in terra. **Q**uestio orit̄ in
hoc loco: cur sūt iā cū dño ma
nētes uindictam de inimicis expe
tat̄. cū dñs ī ewāgelio dicit: di
higite inimicos uos. et orate
p̄ p̄sequētibz et calūp̄m̄tibz
uos. **S**ed sciendū q̄ illi sūt iam
in consp̄u creatoris sui cōsiste
tes. uidet uolūtate illig. et de
o ab ip̄o accipiūt qd̄ eū uelle fa
cē nouerūt. et de ip̄o bibūt qd̄
ab ip̄o sūt. **P**erūt at̄ uindic
tā de inimicis duobz modis. et
hec causa cūctans: ut saluet q̄
ad uitā etnā p̄destinati sūt. cō
uertantur a malo ad bonū. **Q**ui
uēō p̄ficiente deo dāpnadi sūt:
mouat̄ et peccatē desistat: ut
p̄ hoc minore penā in inferno
habeat. ubi unusquisq̄ scādū
qlitatē operū. sustinebit mag
nitudinē penarū. **Q**d̄ petere
utiqz cūctans ē et uicē. **N**ō autē
putādū ē qd̄ illi corporeo mō
uocē emittat sicut nos qui ae
reū flatū in follem uentris tra
himz p̄ organū guttulis: sed
uox illorū. desiderū ē ip̄orū.
Et tūtomagis quisqz illorū
clamat: q̄tomagis desideio
flagrat. **D**e hoc psalmista ad
deū. **D**esiderū eorū cordis au
diuit auris tua. **P**erūt at̄ de

rephibis vmdcām: qz optāt ue
 uite diē exnemi iudicij. et resur
 rectionē suozū corporū p̄stolat.
Et date sūt illis singule sto
 le albe. Per stolas albas intel
 ligē debem⁹ mercedē baptisimū
 p̄mū martiry: mercedē eter
 norū et gaudiū celestis p̄nē.
 Habēt ergo aū resurrectionē
 sū singulas stolas: qz in sola
 aiā eterus b̄titudinib⁹ adhuc
 p̄stūit. postea at̄ accepturi
 sūt b̄nas. qū receptis corpoib⁹
 imutabiles erūt in aiā. et in
 corruptibiles in corpōe. De hoc
 ysaias. In terra sua duplicia
 possidebūt. **E**t dictū ē illis
 ut requiescerēt temp⁹ adhuc
 modicū: donec impleat nume
 rus conseruozū et fr̄m eozū.
 Dictio ista sp̄atio ē diuina: q̄
 mētib⁹ illozū desiderantib⁹ diē iu
 diq̄. immitit virt⁹ paciēcie.
 ut paciēt̄ ferat oīa. expectā
 tes numerū illozū qui simul
 m̄ficiendi sūt p̄ xp̄o. cū eis p̄
 modū regnatur: ut qui desi
 derāt reapē sua corpora. gau
 deat ex numero colligēdozū fr̄m.
 Tali nō loquit̄ deus oīpotens
 sās. uelut q̄lib⁹ pat̄familias
 habens multos filios: singulis
 qz de agro reuerentib⁹ et iogā
 b⁹ ut abū sibi tribuat. respōdet.
 Refectio quidē viā parata ē. sed
 expectate fr̄es vros: ut cū i vni
 positi fueritis oēs in cōmune co
 medans. et epulemū gaudētes.
Qui m̄ficiendi sūt sicut et
 illi. uel ap̄to saliet marturo

uel occulto. **E**t vidi cū aperuis
 set sigillū sextū: terremoty fr̄is
 ē magn⁹. Quid hoc loco p̄tre
 motū debem⁹ intelligē: nisi ua
 lidissimā p̄secutionē que futūa
 ē tempozib⁹ antixpi. Unde bene
 nō simpliciter dixit. terre motus
 fact⁹ ē. sed cū additamēto terre
 mot⁹ fact⁹ ē magn⁹: qz sicut
 dñs dicit talis erit m̄t̄ t̄bulatio.
 q̄lis nō fuit neqz fiet ex q̄ hoīes
 eē reperit. **E**t sol fact⁹ ē iuger
 sicut factus alian⁹. Cilio pad
 res hoīes et rei induit. Sol autē
 xp̄m significat: de quo scriptū ē.
 Vobis timētib⁹ nomē meū. or
 tur sol iusticie. De quo etiā im
 p̄ dicturi sūt gemētes: et sol
 iusticie nō luxit nobis. fiet ita
 qz tūc sol tanq̄ factus alian⁹.
 quādo h̄y in quozū cordib⁹ luce
 bit xp̄s p̄ nichilo ducētur: et
 uelut p̄cores et rei m̄ficiēti.
 a m̄stis antixpi. Sol ip̄os sig
 nificat p̄dicatores: quib⁹ dñs
 dicit. Vos estis lux m̄di. Qui
 utiqz tūc fient tanq̄ factus alian⁹
 qz celabūt corā impijs qd̄qd̄
 habebūt lumis et virtutis. In
 illis quidē obscurabit̄ sol. q̄ timōe
 cōussi. aut blanditijs delin̄ti:
 negabūt xp̄m. et ad tenebras
 erroib⁹ deuoluet̄. **E**t luna tota
 facta ē sicut sanguis. Luna ec
 clesia significat. que tūc tota
 fiet sicut sanguis: qz nō i vno
 loco: sed in om̄ib⁹ m̄di p̄tib⁹
 p̄secutio antixpi cont̄ eccliam ḡ
 sabit. **E**t stelle celi cenderūt
 sup̄ terrā. Celū ē s̄tā etiā. de

† Ahē

qua dñs dicit. **Celū** michi se
des ē. Et salomon. **Ad iustise**
des ē sapiētie. Stelle ergo celi
sancti sūt: qui in tenebris istius
vite lucēt: ueluti i firmamento
celi. Qui tūc utiq; de celo cadēt:
quādo sub illa p̄secutioē ualidis
sima fide recedūt. q̄ prius fide
recta. et opelb; iustis videbā
t̄ lucēt. In terrā cadēt: q̄ ter
tus deliciaoib; inhēbūt. et ex
ipō amore terrenō ad iniquita
tē trahūt. Unde subdit. Sicut
ficus mittit grossos suos: tū
a vento rapitur. **I**uxta ficus
in euāgelio synagogā signi
ficet. sp̄cialit̄ hic omnē eccl̄iam
significat: de q̄ tūc cadēt qui i
fructuosi fuerāt. et a bonis o
pelb; uacui. **G**rossus eī sic ap
pellat̄ fructus p̄mū tēpōis. qui
anq̄ ueniat ad maturitatē uē
to cōcussi cadēt in terrā. ita et
illi qui uedū puenerūt ad ma
tūtatē bonorū operū. et uacui
sūt. cōcussi uento id ē extrema
p̄secutioē dēcidēt in terrā. hoc
ē in t̄renas deliciaones. Qui
uentus bene magnus dicitur: q̄
ut supra dictū ē. p̄secutio illa
eccl̄iam elcōs occupabit. **E**t celū
recessit sicut liber inuolutus. **Q**uō
ē celū hoc ē et liber. id ē sc̄a et
cl̄esia: q̄ dñi deū habet habita
tozē. habet quoq; et dei legē sc̄p
tā nō in tabulis lapideis. sed i
tabulis cordis carnalib;. **I**nu
endū at̄ q̄ ipā eccl̄ia sicut liber
inuolutus recessisse dicit. **I**n lib
eī inuoluto quid interius cōtine

atur non uideatur: nisi ab il
lis quib; uolūtate ap̄c̄t. **S**ic
mimirū s̄a illius tēpōis. et se
suis māifestabit. et extraneis
se celabit: sicut legimus in pas
sionib; sc̄ōrū martirū. **C**uius vi
delicet mēbra iohānes alloqui
t̄ dicens. **N**olite om̄i sp̄m̄i cre
de: sed p̄bate sp̄s si ex deo
sūt. **R**ecedet at̄ eccl̄ia in suis
elās a rep̄bis nō abressu corp̄is:
sed fide et op̄atioē iuxta illud.
Egredimur de medio eiq; p̄lūs
meus. et inuolūtū ne tēgēns.
Et oīs mons et insule de lo
as suis morte sūt. **P**er mon
tes in hoc loco debem; intelli
gē p̄cipuos sc̄ōs in eccl̄ia consti
tutos: qui ceteris eminet. sicut
mōtes planaē terre t̄scendūt.
Ad quos p̄tinet illud qd̄ dñs
per p̄phetā dicit. **S**ustollā te
sup̄ altitudinē terre. **Q**ui mo
uebūt. nō ut a fide recedat: sed
corp̄is et aīo atq; ope recedūt
a societate rep̄borū. audientes
illud p̄phete. sicut supra dictū
ē. **E**rite de illa p̄lūs meus:
hoc ē de babilone. que p̄c̄a sig
nificat. et societate malorū.
Insule quoq; eccl̄ias significat:
q̄ sicut insule t̄nduntur fluctib;
ita eccl̄ie fluctib; p̄secutionū
istius uite t̄ndūt. **D**e quib; per
p̄phetā dicitur. **N**e insule ex
spectabūt: et brachiū meū sus
tinebūt. **Q**ue similit̄ sicut et
mōtes sep̄abūt: dñi a malis fide
et op̄atione disīngūt. **E**t
reges terre et p̄ncipes et tribu

in et diuites et fortes. et omnes
 seruus et liber. absconderunt
 se in speluncas et petris monaui.
 Reges sunt qui corpora sua bene
 regere nouerunt. ne salicet vicis
 insolestat. ne penurys succu
 bat. Principes autem sunt. in
 nois dignitatis sancta. qui non om
 ni ut reges. sed tamen quibusda
 concessis virtutibus resistunt.
 Tribuni vero qui adhuc mino
 ris potestatis quam principes. et ipi
 magnum preualet contra uiaa car
 nis diuincat. Diuites quoque non
 opibus. sed bonis operibus uocantur.
 Unde apostolus ammonet di
 uites fieri in bonis operibus. For
 tes non corporis uirtute. sed ani
 mi. Seruus qui coniugio obli
 gatur. Liber quoque a coniugio
 et a patris absolutus. Isti omnes
 ultima dephensi fugient. et
 abscondet se in speluncas et pe
 tris monaui. id est suffragia
 sanctorum hominum et angelorum expe
 tent. Ad hos montes nouissi
 ma presencione comprehesos hor
 tatur fugere dominus in euangelio di
 cens. Tunc qui in iudea sunt fu
 gient ad montes. Et dicet mo
 tibus et petris id est angelis et ho
 mibus. Qui recte montes ap
 pellat. quia terrena despiciunt.
 et celestia contemplantur. Recte pe
 tris. quia a christo qui est petra roborantur.
 Cadite super nos et abscon
 dite nos a facie sedentis super thro
 num et ab ira agni. id est misericordia ani
 mi flectit. et nos per uos uis
 intercessioibus adiuuante ab ira

iudicantis. qui uenit dies ius
 tus ut uos id est dampnatio
 reprobos. Et quis potest stare
 id est nullus. Si enim sancti illius uir
 tute timebunt. et angeli quoque
 timore concutentur. quis uos
 sustinebit. in quo et iustis uix
 saluabitur. De hoc tempore
 propheta dicit. Dies ire dies illa.
 Possumus et hoc in contraria
 parte intelligere. Montes enim sepe
 in sacro eloquio superbos signi
 fiant. Unde est illud psalms.
 Super montem caliginosum leua
 te signum. In quibus uerbis bal
 thasar uoluit intelligi. infide
 litatis et impietatis nebula co
 opta. Insule autem appellantur qui
 secularium negotiorum fluctibus
 quatuntur. et instabiles sunt. Isti
 tales mouebuntur a bono ad ma
 lum. a fide in infidelitatem. ut
 cupiditatem suam possint implere.
 Qui etiam sub pacis tempore
 non solum exteriorum substantiam per
 tripiunt. sed etiam in morte propin
 quorum gaudent. atque eorum bona
 in suos usus conuertunt. Reges
 autem principes ac tribuni iuxta
 quantitate graduum omnes reprobos sig
 nificant. maioris salicet digu
 tatis homines. mediores et mino
 res. qui timores amittunt regna
 et honorem. dum uiderint antichristum
 regnare et membra illius transibunt
 ad eos. et mouebuntur ad malum
 ut eis partant. et diuitias non
 amittant. Diuites quoque ap
 pellat patris. qui omne malum quod
 uoluerit implere libere poterunt.

net in malo aliorū auxilio in
digebit. **F**ortes similiter in
malo intelligimur ad misce
dā salicet ebrietate: uel ad fi
de aliorū subiectā. **S**erui
pāo seruētes sūt: q̄ qui suat
pāi. seruus ē pāi. **L**ibei
a iusticia: id ē alieui a iusticia.
Unde paulus. **C**ū seru ecclis
pāi: libei sumus iustiae. **I**n
oēs immūete futuro iudicio
currēt ad auxiliū demonū: cū
despēti ad scōrū quelibz non
p̄sumēt acce de dicētes. **C**adite
sup nos et abscondite nos. ab
ira sedēns in throno. id ē mō
libeate nos. q̄ in nobis hactenq̄
confisi sumus. **E**t post h̄c uidi
quatuor āgelos stātes sup q̄tu
or āgulos terre. **Q**uatuor āge
li stātes sup q̄tuor ptes terre
p̄ncipes sūt. **P**ositi sup q̄tu
or regna p̄ncipalia: **a**ssiriorū
videlicet et chaldeorū. medorū
et p̄sariū. macedonū et roma
norū. **S**up has q̄tuor partes
terre. stabant q̄tuor angeli neq̄
q̄ eos ad sui seruiciū dñū mch
nauerūt. **T**enētes q̄tuor ven
tos t̄re: ne flaret sup terrā. ne
q̄ sup mare. neq̄ in ullā arbo
rē. **E**t sūt q̄tuor āgeli. hoc
sūt et q̄tuor uenti: id ē q̄tuor
demonēs p̄ncipalitate sup q̄tu
or regna tenētes. **U**nde in da
nielis uolūte legimur. q̄ q̄tu
or uenti pugnabāt in māi m̄g
no: et q̄tuor bestie cōsurgēbāt
de t̄ra. que sūt p̄fata q̄tuor sc̄l
regna. **T**enebāt ergo angeli

quatuor uentos: id ē seipsos
in suis mēbris. **Q**uia ē dya
bolus et oēs iniqui unū corp̄
sūt: p̄fecto et in angelis et in
uentis ip̄e intelliguntur. **I**psi
angeli tenebāt quatuor uētos
terre. ne flaret sup terrā: q̄ q̄
tuor demonēs singulis regnis
p̄lati. ita tenebāt oēm subiectū
p̄lin. ut nullq̄ aliaq̄ flatū
regionis audet cont̄ eos emat
tē aut mutare cont̄ illos. et u
bū uētanis afflare adūs q̄ ydola
ut dicit nō sūt dñi qui hōm̄ ma
nu efficiūt: sed sūt simulachra
ad nichilū utilia. **I**n terra autē
diuītas p̄uāarā: in māi uēo
innumēditas designat̄ insularū.
Per arbores quoq̄ intelligūt̄
hōiēs singuli. q̄ ab uniuersita
te redit ad sp̄ncipalitē: q̄ ip̄i de
monēs oēs hōiēs in hys q̄tuor
regnis degētes. **P** suo tenebāt
abstractos iudicio. **Ca. 7. septimū.**

Et uidi alterū angelū
ascendētē ab ortu solis
habentē signū dei uiuū
et clamauit uoce magna q̄tuor
angelis quibz dātū ē uocē terre
et māi dicens. **N**olite uocē t̄re
et māi neq̄ arboribz. **A**lius an
gelus dñi significat̄ ih̄m xp̄m:
de quo scriptū ē. **V**ocabitur
nomē ei⁹ magni consilij ange
lus. **A**b ortu solis ascendit: q̄
tertia die resurrexit a mortuis
et sua resurrexiōe totū mūdū
illūauit p̄ ewāgelicā doctrinā.
Unde psalmista dicit. **Q**ui
ascendit sup occasū: dñs nomē

est illi. **V**enit ergo ab ortu solis
 et precepit quatuor angelis ne no-
 ceant terre et mari: quia surgens
 a mortuis prohibuit demones
 a lesione eorum qui ad vitam eter-
 nam sunt predestinati. Unde et ip-
 sa quatuor regna sibi subdidit:
 et ad noniam et ad cultum unius
 dei produxit. **H**inc est quod nabucho-
 donosor vidit lapidem percussu de
 more qui percussit statuam in fer-
 reis pedibus: et comminuit parte
 aurum. argentum et es. **I**n auro
 est intelligitur regnum assyriorum.
 in argento medorum: in ere persarum
 et macedonum. in ferro reg-
 num romanorum significatur. **S**piritus
 est natus de stirpe iudayca sine
 ope maritali. per predestinationem
 apostolorum percussit extremitatem reg-
 ni romanorum: et tunc prefata
 omnia seculi regna contrivit. que
 illi erant subiecta. **L**apis autem
 crevit et suscitatus est in regnum:
 quod in eternum non dissipabitur.
Unde et subdit. **Q**uoad-
 usque signemur servos dei nostri
 in frontibus eorum. **U**bi intue-
 da: quia cum superius unum angelum
 se vidisse dicat iohannes. ipse
 angelus nunc pluraliter loquitur
 dicens. **Q**uo ad usque signemur
 ego salvet et apostoli mei. **Q**uod
 est fecerunt apostoli. ipse christus fecit
 qui in ipsis habitat. iuxta illud.
Ecce ego vobiscum sum usque ad con-
 summationem seculi. **S**ignum hoc
 quo signatur omnes servi dei in fron-
 tibus: ipsum signum est sancte crucis.
 quod fideles in eterna dupliciter in

corpore salvet et anima portant.
In corpore salvet: quia signatur in
 fronte in nomine patris et filii et
 spiritus sancti. **I**n anima vero: quia christi
 passionem imitatur. crucifigentes
 se cum vicibus et concupiscentiis.
Unde in veteri testamento precep-
 tum est. ut super utrumque lumen de san-
 guine agni poneretur: quia non pro-
 dest hoc signum exterius quod quicquam
 nisi ipsum quis accipiat et intueatur.
Fides est si non habeat opera. mor-
 tua est. **D**icit ergo. **N**olite nocere
 terre et mari neque arboribus: quoniam
 ad usque signemur servos dei nostri
 in frontibus eorum. **A**t si diceret.
Nolite ledere illos: qui ad vitam
 eternam sunt preordinati cum omnia secula.
Unde apostolus. **Q**ui elegit nos
 ante mundi constitutionem in adop-
 tionem filiorum dei. **E**t audiimus
 numerum signatorum. centum qua-
 draginta quatuor milia signati
 ex omni tribu filiorum israel. **I**n ho-
 loco finitum ponitur per infinitum:
 nec preterit solummodo ad duodecim
 tribus filiorum israel. sed ad omnem
 etiam que per hunc numerum con-
 prehenditur in suis elationibus. quod etiam
 nomen ipsum numerum demonstrat.
Ternarius est summum bonum signifi-
 cat: id est sanctam trinitatem. **Q**uater-
 narius vero factus est similiter propter
 quatuor libros evangelii. vel propter
 quatuor flumina paradisi: sive
 etiam propter quatuor partes mundi. seu
 propter quatuor virtutes principa-
 les. **S**ive igitur ducatur tria per quatuor
 or. sive quatuor per tria. duodecim
 faciunt: qui et ipse factus est

propter duodecim tribus tribus israel
et propter duodecim apostolos. Mille
narius est numerus perfectione
significat: et sepe pro vniuersi-
tate ponitur. Unde est. Ver-
bi quod inadauit in mille genera-
tiones. Etiam igitur quod trinitatis
noticia ex vniuersis generati-
onibus aggregatur. quorum paradisi flu-
minibus irrigatur. et in quatuor mu-
di partes distenditur. recte in duo-
decim milibus figuratur. Sed siue
eo quod credidit perficitur: necesse
est ut duodecimarius nihil nume-
rus quadra soliditate iungatur.
Ducatur ergo duodecim milia per
quatuor: et quodraginta octo mi-
lia fuerint. Et uero ad trinitatis
contemplationem pertingat: rursus
quodraginta octo milia ter multi-
plicentur. et de se centum quodragin-
ta quatuor milia reddat. Nam et
centenarius numerus qui a leua
transfertur ad dextram: generale sig-
nificat sanctorum numerum. qui in
perfectione operis inueniuntur in dex-
tra sunt collocandi. **E**t tribus
iuda duodecim milia signati.
Manifeste in hoc loco ostenditur
non nos debere hic carnale ampe
generacione: per hoc quod non secundum
ordinem natiuitatis sue filii iacobi
ponuntur in hoc cathalogo.
Nam iudas qui hic primus ponitur:
utique quarto loco natus est.
Ead quoque hic tertius: ibi oc-
tavius inuenitur. Similiter de ce-
teris est intueendum. Quod quare fac-
tum sit: ipsa uerborum interpretatio
manifestat. Iudas quippe me-

fitatur confessio siue laudis:
in quo etiam comprehenditur. quod de
peccatis peccatis penitentiam agit.
et a laude creatoris non cessat. Con-
fiteor est equiuocum uerbum. et pro
confessione potest et pro laude.
Unde dominus. Confiteor tibi pat-
celi et terre. Et psalmista. Con-
fitebor tibi domine in toto corde meo.
Ruben dicitur uideus filium. Et
in hoc loco ipsam etiam signi-
ficat: que filios id est bona opera
videt. Unde est. Videas filios
filiorum tuorum. filii quippe filio-
rum: intelligitur remuneratio
operum. Spiritus uero est ista per
sapientiam quod et in iuda processit in
cui confessionum. et in ruben suc-
cedunt inaccessa virtutum. Cum
si primus ponitur: ordo natiui-
tatis etiam confunditur. Quibus
est recedimus per confessionem a ma-
lis: deinde per fidem ad subsequen-
tia bona. ut informemur rectis
et placatis. Post ruben recte po-
nitur gad. quod septimo interpretatur
per bene operantes solet perbene tem-
ptatio. Unde audiam dicitur. Quia
acceptus est dominus: necesse fuit
ut temptatio perbene te. Et quia
contra easdem temptationes diuina
virtute pauci fortes existunt:
recte idem gad actiuus uocatur.
Unde psalmista. Percipiam me
virtute ad bellum. Et quod sancti clau-
so ostio orant precem. et sua opera
per se possunt fauori humano relata
ut qui uidet in abscondito eis
reddat: recte etiam conuenit quod
idem gad latralis dicitur. Et quod

illata temptatio pbatos coronat:
congrue post grad aser ponitur:
qui beatus interpretatur. Unde est
Beatus vir qui suffert tempta-
onē. Ceteri aut sancti de ista pui-
sione nō solū patient illata sibi
pferunt mala: sed etiā in ipis
tribulacōibz constituti. a latitu-
dine caritatis nō recedūt. atqz
idcirco post aser neptalim poi-
tur. qui latitudo interpretatur. **P**
illud ē mādatū currit: de quo
psalmista dicit. Jam mādatū
tūū nimis. Et qz per hoc am-
plissimū dilāonis pceptū gra-
diētes ea que retro sūt obliuioni
tradūt. et in an se extendūt se
qz pegrinos in hac vita ēē cou-
spiciūt. ideoqz et medicos se ēē
fatent: iure post neptalim ma-
nasses ponitur. qui oblitz int-
pretatur uel ueritas. Oblitz sal-
cet. qz unū qd retro ē dimittit:
uāitas uerō. qz ad ea que deside-
rāt necdū pueniūt. Hic psal-
mista. De necessitatibz meis
erue me. Unde et bene post
manassen symeon collocatur.
qui audiui tristitiā appellatus
interpretatur: qz uidelicet deside-
riū illorū postulātū. dissoluūt
possint ēē cū xpō sepe differt:
nō tūc aufertur. Unde neces-
se ē etiā ut nomē habitaculi
retineat. qd idem symeon so-
nare uidetur: qm̄ qui merent
in tabernaculo corrupciōis. de-
bent gaudē de habitaculo etne
quietis: sciētes qz si terrena
corū habitatio dissoluit. habet

edificatiōnē in celis domū non
manufactā. Cui leui succedit
qui addit dicitur: qz uidelicet
tales iā diā concultates trena.
supadducūt sibi pcepta nō iussa.
ut uirginitas est. etrogatio diu-
dy bonorū uel facultatū: et cetera
huiusmodi. que nō iussu. sed con-
silio sūt supaddita. Quibz mi-
mirū bene cōuenit qz ysachar
post leui annectitur: qui merces
interpretatur. Talibz et debent
merces remuneracōis. quorū
vni dicit iheremias. Quiescat
vor tua a ploratu: qm̄ ē merces
opē tuo. Tales aut qui ita uiuūt
et solūmō p remuneracōē etne
uite laborāt: solet aliqui tempta-
tiones pbare. Unde bene post
ysachar zabolon ponit: qui
interpretatur habitaculū fortitudis.
Non ē tales sumibūt temptatio-
nibz: sed virtz in infirmitate
pfiatur. De talibz dicit aplūs.
Conaluerūt de infirmitate. for-
tes facti sūt in bello: qz corpus
illorū qd ab iniurias putatur
infirmitū. et p qd aie patit mte-
ritū inuētur inuictū. Qui e-
tā dū a malis psequūt. talentū
diuini uerbi sibi arduū expen-
de quoqz iniurias nō cessant:
atqz idcirco post zabolon bene
ioseph qui augmētū uocatur
subiūgnit: qz ut augmētū
lucr de accepta pecūia referūt.
hanc iniurias erogāē nō trepi-
dāt. Et qz oēs isti in dextera e-
tū sūt regis collocādi. qui in
uirginitatibz. cōtinētibz. ac bonis

conuigant. in duodecim istis in
ueniunt perfectibus aiatu: bene post
hos oēs beniamin ponitur. qui
filius dextere interpretatur. Quasi
ē ab ipā dextera generat. qui
eig uirtute in hoc seculo pregu
tur. Hoc etiā nō ē preteritū
aut dan de hoc cathalogo fue
rit eiectus. cū in ceteris libris si
cut et ceteri fratres inuēiatur. Ma
nasses ē qui nō fuit filius ia
cob. sed qui alienigena matre
natus ē id ē de ascenet filia phu
taphares sacerdotis elyopoleos
locū eig teneat. Ad qd̄ dicen
dū. qd̄ de dan nasciturus ē anti
xp̄us. iuxta illud iacob. fiat
dan coluber in via. et cetera
usq; tādāt ascensor eig retro.
Fiat itaq; ex loco hoc dan. ut
ostendat antipristus ex numero
scōrū emendat. Alit. Dan imp̄
tatur iudiciū iusticius hebreorū.
q; saliter postq; ueritas apparuit.
oīa illorū sacrificia et victimetū
suerūt et ueritas surrexit. p̄ ma
nassen hoc ē pplū gentilem qui
obliuosi tradidit ydola. finito
ē sacerdotio qd̄ in figurā p̄cessent.
statim surrexit uerū in ecclia sacer
dotiū scōdū ordmē melchisedech.
De hoc ē dñs per p̄phetā dicit.
Ecce dies uenient et consumabo
sup domū iuda testamētū. Et
ap̄lūs. Qd̄ ē antiquat et senes
at: p̄pe intemū ē. Iā ē dñs ad
uēiente illud sacerdotiū iudeorū
in uenustate fūcat uersū et ad se
nū declinabat: ideoq; cito perit
aduēiente sacerdote xp̄o. Recte

ergo sexto loco p̄ dan qui inde ē
eiectus manasses constituit. q;
videlicet in sexta mūdi etate ad
uēiente dño ihū xp̄o iudayca
plebs et sacerdotiū et oē bonū
p̄didit. et in eig loco manasses
id ē pplūs gentilis ē asatus atq;
in filiū adoptatū. Et sicut dan
de hoc cathalogo sp̄uali ē eiectus.
ita oēs reprobi eiectur de cōsor
tio scōrū in die iudicij. Post
hec uidi turbā magnā quā diu
merat nemo poterat. hoc ē postq;
audiu numerū fidelū. qui con
phendū in duodecā tribubus
isrl̄. uidi turbā quā diuineā
re nemo poterat. Numerus e
lōrū. apud deū finitū ē: sed a
pud hoīes ē infinito. vnde ad
hoīes ē referendū qd̄ dicit quā
diuineāre nemo poterat. Et
omīb; gentib; et tribub; et plis
et linguis. Cū dicit ex oībus
gentib; et deinde subinfertur
et tribub; ostendit qd̄ in oīu
genāu noīe cōprehēdūt fideles
oīm tribuū. et erunt in tribuū
noīe cōprehēdūt fideles oīm
genāu. Scā etiā in tres ordines
diuiditur. platos conuigatos et
cōnētes. Numerus ergo p̄mis
sus nō ē accipiendū p̄ finito.
sed p̄ infinito. Stantes ante
thronū: et in consp̄u agni.
Per thronū sicut fr̄ q̄ter dictū
est intelligitur etiā que ē sedes
dei: scōdū illud. Ad iustis sedes
sapieae. Stat etiā cū thronū
id ē an̄ seipsam: q; arāsp̄ta
ē et sibi p̄uidet. ne aliquid in

decens faciat. **S**tat dñi aīm su
 ū in soliditate dilāōnis et fidei
 roborat. **H**inc psalmista. **S**ta
 tuit supra petri pedes meos.
 In conspū eadā agni stat: quia
 de sua consācra fisa. oīa opa
 sua vult videri a deo. a quo remu
 uatur. **U**nde et vñg ex hys as
 tantibz dicebat. **V**ivut dñs in
 auis conspū sto. **A**micti stolis
 albis. **P**er stolas albas accipe
 sinceritatē et puritatē baptismi
 purgationē oculi et apti mar
 tiry. ablucionēqz fontis lacrima
 rū. **A**n te mediatois aduētū
 corda hūmā generis maculis
 peccatū erāt respisa: sed dealba
 ta postea sūt tribz modis superi
 dictis. **S**ūt multa qui has sto
 las post baptismi ablucionē
 mūdās cōseruat: qz nullū mor
 tiferū crimē admittūt. **A**ly sūt
 qui conquināt² diuisis sceleribz.
 sed ut ad pristinū decore redeat.
 se occulto uel ap̄to martirio ge
 mitibz lacrimarū caudificat:
 fitqz ut oēs fideles stolas hēant
 superius positas. **E**t palme
 in māibz eorū. **P**er palmas
 triūphus victorie designatur:
 p̄ māng vero virtū opacōnis
 exprimit². **P**almas ergo in
 māibz habet elā: dñi quolibet
 mō triūphāt de antiquo hoste.
 et huius seculi voluptatibz. **V**el
 p̄ māng intellige p̄tatem. **Q**u
 eī p̄ māng p̄tās designatur:
 habes in ewāgelio dicente dñō.
Nemo p̄t rapē oues meas de

manu mea hor ē p̄tate. **P**er
 p̄tate quippe quā accepimz ut
 filij dei oēmz dicente beato iohā
 ne. quotqst crediderūt in eū de
 dit eis p̄tate filios dei fici hys
 qui credūt in noīe ei9. **P**almas
 habemz in māibz hor ē victo
 rias: cū de opeibz bonis cont
 dyabolū et incentiua carnis
 triūphamz. **C**ui9 nimirū victo
 rie summa in capite mēbrozū
 consistit. **E**t clamabat uoce
 magna dicentes. **V**ocē mag
 nā non strepitū uoīs: sed de
 sideriū sūmū scōzū accipiamz.
Unde ē. **D**esideriū pauperū
 exaudiuit dñs. **H**inc moysi
 cū nichil extēus dicēt. sed in
 tuis tantū gemens oraret. dñs
 ait. **Q**uid clamas ad me? **S**
Salus deo nō qui sedet sup thro
 nū et agno. **S**alus oībz quecū
 qz tribuit² hoībz siue in corpo
 re siue in aīa: ipi ē deputanda.
Unde psalmista. **D**ñi ē salus:
 et sup populū tuū benedictio
 tua. **S**alus deo nō id ē deo p̄:
 et agno id ē dei filio. qui sedet
 sup thronū. qui agnū appellatur
 p̄t innocētiā et victimacōnē.
Sicuti at huc introducit p̄tē
 et filiū sedētē. et intelligit² spūs
 scōis: ita superius ubi solū filiū
 cōmēorant. pat̄ et spūs scōis
 p̄tē intelligūt². **T**ale quid le
 gimz in ewāgelio dñō dicētē.
Hec ē uita eterna: ut cognos
 cāt te uerū deū. et quē misisti
 ihū xp̄m. **I**sta ē eī cōsuetudo

diuine scripture sicut supra
dictū ē: ut ubi ponit prem
et filiu. simul intelligat spūs
sūs. Sup thronū sedet id ē
sup etiā que ē sedes dei
regnatq; in cordib; fidelū habi
tando. **E**t oēs angeli stabat
in circuitu throni et seniorū.
et quatuor aialū. **E**d sūt thro
ni: hoc sūt seniores. hoc quatu
or aialia. Genus in genere est
in hoc loco: sicut legitur supra
de archa et de octo aialib;. **E**tia
ē ppter diuersa officia diuer
sis modis exprimitur. **Q**uia
ē dūs in etiā regnās singulari
t̄ aucta examinat. recte p vnū
thronū designat: q; vero ipā
etiā in capite suo aliorū facta
iudicat. recte p seniores. **Q**ui
a quoq; pastus videntib; p fi
de iā in quibusdā mētib; inhe
ret: in quibusdā vob; p speāe fini
tur. bene p aialia. **Q**uia ē uē
tura pdicando annūciat. apte
p angelos: q; etiā ex diuersis
genib; aggregat. iure p tur
bā figurantur. **U**nde et auctor
hui; reuelacōnis ut hāt turbā
innumēabile vob; ēē angelos
ostendit: solūm eorū casum
comemorat. **N**eq; ē cōuenit
ut angelis adorātib; hoies ri
gida cervice starent. **A**ngelos
itaq; hic accipimus vob; elcōs:
qui designantur p viginti quatuor
seniores. **Q**ui recte angeli no
tātur: q; vitā eternā annūciat.
Electi ut diximus angeli sunt:
qui aliqui stantes. aliqui sedetes

introducūt. **S**tantes sicut hic
sedentes sicut ibi: illic sede
rūt sedes in iudicio. et sede
bitis sup sedes duodecī. iudi
cātes duodecī trib; isrl. **I**pi
sūt in circuitu throni: q; etiā
doctrina. pte. exemplo vndi
q; ambiūt. **E**t ceciderūt in cō
spū throni in facies suas. **C**a
sus iste hūilitatis iudiciū ē:
q; etiā quidq; boni habet non
suis mētib; sed grē dei deputat:
a quo oīa bona sumūt. scādū
illud. **O**mne datū optimū et
oē donū pfectū de sursum ē. des
cendēs a patre lūmī. **E**t notū
q; etiā in facie. repbi uob; retro
cadūt: q; videlicet etiā i futuro
sibi pspiciūt. repbi uob; que e
os in futuro sequat. pūde neg
ligūt. **E**t adorauerūt deū di
centes amen. **B**enedictio et
clāritas. et sapiētia et grātū
actio: honor et virtus et forti
tudo deo nō in stela scōrū amē.
Hec oīa cū p̄tineat ad scām
trinitatē que vnus et verus ē
deus. specialit̄ tamē ad mar
nati uerbi psonā referuntur:
et infidelū ora iudeorū hac
auctoritate claudūt. **I**pi etiā
dicūt. **S**pūs v̄r p̄tius homo
fuit. **N**ec mendax: sed deus
et hō vna ueritas qd sonat amē:
q; amen dicit uerū uel fidelit̄.
Ipi etiā dicūt. **M**aledictio con
gruit crucifixo: q; maledictus
hō qui pendet in ligno. **N**os
ecōgrūo dicimus. q; nulli meli
us cōuenit benedictio q; illi

qui maledictū legis abstulit
 a nobis: et benedictionē abra-
 he ad gentes puenire fecit.
 Ipsi quoq; dicit. Non conue-
 nit hōi mortuo claudas: sed
 soli deo uiuo. Nos econtrā di-
 camus. nemū magis q̄ illi as-
 scribēdā claudatē: quā in
 diuinitate manēs. ip̄e ē auctor
 lucis etne. et hūanitate ad
 horā mortuus. tertia die sur-
 rexit per gloriā patris: et ē
 illi claudas cōpticeps. et uiuit
 ac sedet in dextera dei patris.
 Ipsi nichilominus dicit. Nō
 est v̄r xp̄us illa sapiētia que
 attingit a fine usq; ad fine for-
 tit. qm̄ puulus ex m̄a sorore
 natus ē: et p̄ matrem et tē
 porū sapiētia ut hō p̄feat.
 Nos econtrā dicimus. Non ē
 illa sapiētia passa detrimē-
 tū in assumpto hoīe. cū idē
 secūdu qd̄ hō eēt p̄feat sa-
 piētia: sed magis hec ab illa
 sup̄ta mansit vna sapiētia:
 q̄ sapiētia mūda ē factus et
 restauratus. hō de terra creatus.
 de terra ad celū subleuatus.
 Ipsi dicit. Nulla debetur
 gr̄iū actio p̄ salute aiarū:
 q̄ suā ip̄e liberare nō potuit.
 Nos econtrā. Nulli cōuenien-
 tius q̄ illi debetur gr̄iū acti-
 o: qui ut afferret salute aīa
 cū m̄tū. p̄p̄ua p̄tate uoluit
 aiām ponere. quā si nollet
 m̄tū ponere. Ipsi etiā dicit.
 Nulla ratio p̄mittit hono-
 re dātatis illi assignari: qui q̄

p̄brat̄ uisus. contēptu dū-
 nus habitus ē. Et nos econtrā.
 Per hoc a nobis dignius ho-
 norandus ē. q̄ p̄ nobis idigna
 sustinuit. Ipsi etiā nichilomi-
 nus dicit. Non fuit xp̄us eter-
 na virtus et fortitudo: q̄ lassa-
 ri potuit ex itinē. Nos econ-
 trā respondemus: q̄ qd̄ infirmū
 ē dei fortis ē hoīb; . Illius
 ē infirmitas totā mūdi forti-
 tudinē ac virtutē strauit. pro
C Et respondens vnus de se-
 nioreb; dixit michi. Ihy qui
 amicti sūt stolis albis. qui sūt
 et vnde uenerūt? Et dixi illi.
 Dne mi tu sas. Quare dicit
 respondens: nulla interrogati-
 oē p̄missa. Consueto more
 scripturę loquit̄: que solet ple-
 riq; nullo interrogante ita res-
 pondens uoce p̄ferre sententiā.
 Vnde in ewangelio legimus:
 q̄ respondens ih̄us dixit. Co-
 fiteor tibi dne pat̄ celi et terre.
 Et alibi legimus. q̄ respondēs
 angelus dixit mulierib; nolite
 timē: nulla interrogatiōē ip̄a
 cū mulierū p̄missa. Hoc at̄
 in hac reuelatiōē vnus respon-
 sio senioris d̄ssilitudinis ha-
 bet ex illis: q̄ ista interrogatiua
 ē illa indicatiua. Quid itaq;
 in vno seniore accipimus nisi
 ordinē prophetarū. uinitate om̄i
 p̄dicantiū. Dignū quorū ē
 seniores p̄pter numerū duozū
 testamētōrū qui duodeuāio du-
 plicato numero in duodecā tri

bubꝫ et duodecā aplis exprimū
tur & sepius hic frequētiat?
In vno vero seniore. vultas
eorūde testamētorū. uel certe
senior ipse seniorū dñs vide
licet p̄dicatorū designatur.
Ideo autē interrogat senior
ut querat iohānes. querens
audiat. audiens intelligat.
intelligens ad imitanda que
querit. semetipm̄ accendat.
Deniq; ostendit. a amicti
stolis albis. ut tale habitū
tale concupiscat idumētū.
Sed statū requirit. qui sint
aut vnde venerūt. q̄tenꝫ sa
licet si vult in talū tūscire
numerū. dñ. audit. qui sint
et vnde venerūt. studeat talis
ēē quales illos ceruit. sata
gat inde venire. vnde alios
veritate cognoscit. **Q**uid vō
sint stole albe. paulo superius
dictū ē. **D**icatur igit. **I**h̄
qui amicti sūt stolis albis.
qui sūt et vnde venerūt.
Ac si p̄dicatores sūt uel dñs
p̄dicatorū p̄hs auditoribꝫ di
cēt. **Q**uotq; an̄ mūdi con
stitutionē electi sūt. nūquid
amatores mūdi sūt. **N**ūq;
voluptatū suarū sectatores.
Nūquid per iter voluptatis
ambulauerūt. **A**d hec cū iohā
nes ex p̄sona bonorū audi
torū vni seniorū respondit.
dñe mi tu nosti. rursū ille
ex p̄sona dñi uel p̄dicatorū
eius subinfert. **I**h̄ sūt q̄
venerūt de tribulatioe mag

na. et lauerūt stolas suas.
et dealbauerūt eas in sanguie
agni. **C**uiꝫ videlicet uox
toto isto tempore p̄ ora docē
cū talia clamat. talia p̄di
cat. **V**nde et in eo qd̄ dicit
venerūt. triū tēporū sumā
concludit. p̄tēti scilicet p̄
sentis et futuri. p̄ eo qd̄ ē
venerūt. veniūt. atq; ven
turi sūt. **D**e tribulatione
magna. hoc ē aduersitatibꝫ
huiꝫ seculi. iuxta qd̄ aplas
ait. **O**portet nos p̄ mul
tas tribulacōnes introire in
regnū dei. **E**t psalmista.
Multe tribulacōnes iustorū.
Magnas quippe sūt tribula
cōnes p̄ferūt. dñ. alios in
gulo sumit gladius. alios
crucis patibulū affixit. ali
os in se subiectos aqua ob
sorbiuit. alios edax flāma
consumpsit. **N**on solū p̄tinet
ad hanc gloriā qui huiꝫce
modi corporaliū tormētā p̄fe
rūt. sed et illi qui in p̄ans
tempore pie viuē in xp̄o q̄
piūt. et p̄secutionū obp̄br
a. irrisiones p̄ aliorū pro
xp̄o sustinet. uel ieiunia ad
hibent. uigilijs n̄sistūt.
oraciones multiplicat. volū
tates p̄uas gladio p̄cepti m̄
t̄ficiūt. sicq; suas stolas. hoc
ē sua corpa in sanguie agni
candificant. dñ. xp̄i capitis
videlicet sui imitant. exem
pla. uel p̄ illo patēdo. uel
aliorū illatas contumelias pa

nent tolerando. sed semetip
 sos vias et concupiscentias
 mortificando. **C** Ideo sunt ante
 thronum dei: et seruiunt ei die
 ac nocte in templo eius. Et
 qui sedet in throno habitat
 super illos. Ac si diceretur. **P**ro
 te ad numerum prouidet electo
 rum: propterea thronus dei pro
 pterea templum dei sunt. propterea
 in templo eius sancta illi exhibe
 bent seruitute: et talibus vesti
 mentis induti: et sanguine ag
 ni videntur abluti. **I**psi enim a
 conditore tamquam thronus preside
 tur: ipsi tamquam templum inhabi
 tant: ipsi et ante thronum in tem
 plo deo seruire probant: et
 ipsi sunt simul templum et thro
 nus dei. **N**am quod dicit. sedet
 in throno. hoc repetiuit dicens.
 habitat super illos: ubi et thro
 num et templum eos esse demonstra
 uit. **S**eruiunt autem die ac nocte:
 id est in prosperis et aduersis fidei
 atque operibus rectitudinem ser
 uant. **D**ies autem prosperitate: nox
 uero significat huius seculi ad
 uersitate. **S**ed in utraque sancti deo
 seruiunt: et eos nec prosperitas
 nec aduersitas a beata institua
 one et libera conditoris sui ser
 uitate ualet inclinare: et hoc in
 eterna. hoc est in semetipsis. **C**
Non esurient neque sicient a
 plius. et non cadet super illos
 sol neque ullus estus: quoniam agnus
 qui in medio throni est reget
 illos. et deducet eos ad vite fon
 tes aquarum. **C**ausa redditur

aut non esurient neque sicient.
 neque sole id est estus patient. quod
 vestimentis albis choruscant vi
 dentur. cum dicitur: quoniam agnus qui
 in medio throni est reget eos
 et cetera. **N**on esuriet neque
 neque sicient. **F**ame quippe scien
 tia non patient: quod pueria illius
 sanabitur: qui est panis viuus de
 celo descendens. **I**huc psalmus
 ta. **B**onaabor dum manifestabit
 gloria tua. **S**icut in quibus non
 sustinebunt: quod ipse est potus vi
 te. **H**inc psalmista. **D**ominus re
 git me et cetera usque super aquam
 refectiois educauit me. **E**t non
 cadet super illos. **S**ol neque ul
 lus estus. hoc est aduersio aliqua
 tribulatio persecutionis uel angustia. uel
 persecutionis et temptationis mo
 lesta non eos grauiabit: quod ip
 sius obumbratio regent. **C**ui
 psalmista dicit. **O**bumbra ca
 put meum in die belli. **S**olis app
 pe et estus noie: sepe solet tri
 bulatio persecutionis accipi. **H**inc
 de de semibus iactis in euangelio
 ipse dominus dicit: quod quod supra petram
 cecidit. sole orto estuauit. **A**g
 nus uero qui in medio throni est
 reget eos: hoc est christus. in me
 dio carnis sue consistens eos gu
 bernabit: et ad vite fontes a
 quarum deducet eos. hoc est ad con
 templationem sancte trinitatis. **I**huc
 psalmista. **A**pud te est fons vi
 te. et in luce tuo videbimus lu
 me. **Q**uod tale est: quod diceret. in
 fonte tuo videbimus fontem. **S**piritus
 quoque sanctus fons appellatur: ut

in euangelio ipse dominus dicit.
Si quis sitit ueniat et bibat:
et de ventre eius fluunt aque ui-
ue. **U**t quid aquarum fons. et
non simpliciter fons introduci-
tur: nisi quod simplicitas dono-
rum per hanc sententiam exprimitur.
Ung est fons propter unitatem na-
ture patris et filii et spiritus sancti:
aquarum uero fons propter uniu-
ersitatem ut diximus gratiarum intro-
ducat. **A**d uite itaque fontes a-
quarum deducet eos. hoc est ad
contuendam sancte trinitatis maies-
tatem: qua fame ac siti depul-
sa. nec sole nec estu pacien-
tur. uiciorum salicet iam uel per
turbacionem nullo calore ure-
tur. **E**t abstergit deus omnem
lacrimam ab oculis eorum. **D**eus
omnipotens miro pietatis affec-
tu aliquam patrem. aliquam matrem se
ostendit: quod plangentium filiorum
lacrimas abstergit. **I**huc ut
patrem auersos filios reuocat di-
cens. **C**onuertimini filii reuer-
tentes: et sanabo auersiones
uestras. **M**agna quoque uiscera
pietatis transcendens ait. **Q**uod
quid obliuisti propter mulierem in
fante suum. ut non misereatur
filio utero sui. **T**amen si illa
oblita fuerit. ego non obliuiscar
tui. **E**cce amat ut patrem. ecce
misereatur etiam ultra matrem: et
lacrimas quoque ab oculis tergit
electorum. **N**otandum autem quod om-
nem lacrimam abstergit deus pro-
mitat. **V**arie enim sunt electorum la-
crime: quoniam alius propterea pla-

git quod malum egit. quod bonum non
fecit. alius quod dura correptione
nis flagella sustinet. alius quod
uicibus impugnat. alius quod diu-
a regno peregrinat. **T**ali quoque modo
uarii sunt in hac uita fletus
scorum: qui tunc uicibus absterge-
ntur ad plenum. quando instante te-
poris gaudij eterna iocunditas
succedet. iuxta illud. **B**eati
qui lugent: quoniam ipsi consolabun-
tur. **E**t alibi. **I**terum autem uide-
bo uos: et gaudebit cor uestrum.
Tunc utique absterget omnem la-
crimam: quoniam nichil eis aduersi
accidit. unde uel modi-
cum contristentur. **E**t cum ape-
risset sigillum septimum: factum
est silentium in celo quasi media ho-
ra. **C**elum ut frequenter iam dixi-
mus iustorum etiam uocat. **Q**ue
salicet dum a frequentia rerum cor-
palium contemplacione uirtutum aug-
mentum secreti secessum petit. et co-
gitationum tumultus reprimens.
interne quietis secretum peruenit:
quod quoddam silentium deo in me-
te peruenit. **S**ed quod in hac uita
nequaquam contemplacione perfecte
agit. animo reuertenti cogita-
cionum tumultus se ingerit: et
tecte per silentium quasi media ho-
ra factum dicitur. **E**t si in hac
uita fuisse perfecte. nequaquam
quasi media hora que imperfec-
tione significat. sed integram
prohibetur factum que perfectio-
nem demonstrat. **E**t ergo me-
dia hora fit silentium in celo:
cum electorum animus in hac morali

vita. et aliqd de supna quiete
 papit. et tamē in eo qd pce
 perat diu stare nō ualet. **C**
Et vidi septē angelos stan
 tes in conspū dei: et date
 sūt illis septē tube. **Ordo** p
 posterus est in hoc loco: qe
 prius venit vng angelus an
 altare habens thuribulū aure
 ū i manu sua: et sic septem
 angeli acceperūt septē tubas.
Per septē angelos p̄dicato
 res vniuersalis emē intelli
 gūt: qui bene angeli vocā
 tur: qe eternā vitā nobis an
 nūciat. **De** quibz scriptū
 ē. Angeli pacis amare fle
 būt. **Recte** etiā septenario
 numero exprimūt: qe vide
 licet septiformi spū replen
 t. **Recte** septenario numero
 tūmāt: qe vniuersitati cre
 dencū p̄ponūt. **Septenario**
 ē numero. et vniuersitas.
 et p̄fectio designatur. **Vn**
de est. **Septies** in die laudē
 dixi tibi. **In** conspū quoqz
 dei stare p̄hibent: qe calca
 tis omibz terrenis voluptati
 bz contēplacōi quoqz dei ad
 herent. eiqz volūtate q nūqz
 q̄ deest considerāt: et qd ei
 placē sciūt. ope p̄ficiūt.
Hinc paulz ait. **Sicut** ex
 deo corā deo in xpō loquim?
Et helyas. **Quit** dūs in cui
 conspū sto. **Per** septē quo
 p̄ tubas scriptūa uetis ac
 noui testamenti intelligit?
Ap̄t septiformē spū: p̄ quē

ois scriptum dictata ē et in
 telligentibz resēta. **Que** scap
 tura tube compat: qe mag
 na annūciat. **Vnde** ip̄s p̄
 dicatoibz dicit. **Quasi** tuba
 exalta vocē tuā. **Date** sicut
 illis ab angelo id ē a xpō: qui
 omibz doctoibz intelligenciā
 diuinorū voluminū in vtro
 qz testamēto dedit. **Vnde** se
 quit. **C** **Et** alius angelus
 uenit et stetit ante altare ha
 bens thuribulū aureū. **Iste**
 angelus alius qui stetit ante
 altare: intelligit hō xpūs de
 us. de quo p̄pheta dicit. **Vo**
 cabit nōmē eius magni cō
 silij angelus. **Ipe** ē em̄ nū
 tius patne volūtatis. **Qui**
 uenit et stetit an̄ altare cū
 aureo thuribulo: ut ostendēt
 qe ip̄e ē verus pontifex futu
 rozū bonozū. **Sacerdotis** q̄ppe
 mīsteriū ē altari assistē: et ap
 tati aromatisbz thymiana
 sollicite mīstare aruare.
Ipe ē est angelus angelozū:
 et pontifex pontificū. **Por**
ro ante altare id ē ante oēm
 eccliam que igne diuini amoris
 accendit: et uerū sacrificiū id
 ē cor contritū dno offert semet
 ip̄m mactans: ut hostia uiua
 et rationalis fiat. **Ante** al
 tare ei stat angelus id ē pon
 tifer uerus: per quē oīa mu
 uelā nra deo p̄i mittimz. **Vn**
de et sacerdotes singulis suis
 oracioibz ei mēoria faciūt.
 ut p̄ illū exaudiāt dicentes:

per dñm nr̄m ih̄m xp̄m.
Vnde int̄dū. q̄ ioh̄nes
ita hec descripsit dicens. **C**
Venit et stetit. Venire q̄p
pe ad hūanitatē p̄tinet. per
quā habuit t̄sire de loco ad
locū: stare ad diuitatē. p̄ quā
ubiq; p̄ns ē. iuxta illud. Ce
lū et terrā ego impleo. Ve
nit ergo ad nos p̄ hūanitatē:
q̄ ubi caro factū ē et habita
uit in nobis. Qui ubiq; ha
bet eē per diuitatē: secūdu
quā oīa facta sūt. **C** Habens
thuribulū aureū. Quid per
thuribulū aureū. in quo ig
nis ponitur: nisi corpus dñi
intelligē debem⁹? Tūc enī
accepit thuribulū: quādo sue
diuitati nr̄m cōiūxit morta
litatē. **C** D' thuribulū bene
aureū dicit: q̄ videlicet ī ip̄o
sūt oēs thesauri sapiēcie et
sciēcie absconditi. Verbū eī
et hō vna ē sapiēcia: de qua
scriptū ē. Accipite sapiēciā
sicut aurū. Possim⁹ et p̄
thuribulū aureū in quo aroma
tur aromata intelligē etiā:
que igne diuini amoris accen
sa mūdās ad deū dirigit orō
nes. dices cū psalmista. Di
rigatur orō mea sicut incensū
in consp̄u tuo. Nā et ip̄a
sapiēcia repleta ē: quā ab ip̄o
suo precepit capite. Et data
sūt illi incensa multa. **C** D'
incensa significet. et supra
dictū ē: et hic apte maifesta
tur cū subdit. **C** Ut daret de

orōnib⁹ sc̄dū oīu sup altāe
aureū. qd' ē an thronū. **C** Ip̄i
ē angelo dant incensa. ut
ea sup altāe. hoc ē sup semet
ip̄m offerat deo p̄n: p̄ quē
orōnes et oīa opa sua sūt ad
p̄tēn dirigūt. iuxta qd' scrip
tū ē. Si quis peccauit. aduo
catū habem⁹ apud p̄tēn ih̄m
xp̄m iustū: et ip̄e ē p̄uicatio
p̄ p̄cātis nr̄s. **C** Et ascendit
fumus incensōrū de orōnib⁹
sc̄dū de manu angeli. Sicut
fumus ex trematis aromatis
p̄reatur: sic virtus cōpūcti
onis ex studio orōnis gignit.
C Sed de manu angeli corā deo
ascendūt: q̄ per redēptōrē
nr̄m que a fidelib⁹ cōmittū
t' ad deū p̄tēn pueniūt.
Quia vero ignis nutritur
in thuribulo ut inde fumus
generetur: patet sicut dictū
ē q̄ thuribulū et ip̄e dñs to
tū corpus ei⁹ intelligitur. in
quo mittitur ignis sp̄s sc̄i:
de quo dñs dicit. Ignē veni
mitte in terrā. Isto igne clā
accensi et fumū cōpūctiōnis
ad deū p̄ xp̄m dirigūt: et ad
dei amorē et p̄tēn accendūt.
C Et accepit angelus thuribu
lū: et impleuit illud de igne al
tāis. Tūc ē angelus thuribu
lū accepit: cū dñs sibi intra
vterū virginis naturā huā
nā cōiūxit. uel cū p̄mū in
iudea discipulos elegit: q̄ nō
de alio sp̄u. sed ex ip̄o de quo
impleta ē etiā ip̄e replaunt

corpus suū. Verū ceteros ad mensurā: ipm̄ autē ple-
 nitudo spūs impleuit. **C** Et
 misit in terrā. Hoc dupli-
 at potest intelligi. Primum
 ē misit spm̄ sc̄m̄ in terrā
 hoc ē in apłozū corda: quā-
 do resurrectiōis sue tempo-
 re surgens a mortuis isus
 flavit et dixit eis. Accipite
 spm̄ sc̄m̄. Deinde misit eū
 dē spm̄ sc̄m̄ in terrā. hoc ē
 in corda gentiliū. qui credi-
 derūt in eū p̄ pdicacionē
 apłozū. Primum fecit in
 iudeis hoc ē per se quos col-
 legit ad fidē suā: deinde in
 gentibz ad quozū salutē mi-
 sit apłos. qui credētes in eū
 meruerūt accipe spm̄ sc̄m̄.
C Et facta sunt tonitrua
 et uoces. et fulgria. et tre-
 motus. Predicātibz aplis
 facta sūt ista tonitrua. id
 ē cōminatōnes et terrores:
 ut oīs arbor que nō facit
 fructū bonū excidetur et ī
 ignē mittetur: et tūc dicet
 rex hys qui a sinistris erūt.
 Discedite a me maledicti in
 ignē eternū. Et uoces exhor-
 tationū. ut beati mūdo cor-
 de. qm̄ ipi deū videbūt. bea-
 ti qui habitāt in domo tua
 in secula seculozū laudabūt
 te. Et fulgria et terrores mi-
 nistorū quibz fideles et ad
 vitā p̄ordinati illūabātur:
 alij enī extremabāt. assignā-
 tes ea dyabolo potius q̄ deo

Terremotus id ē p̄secutioēs
 cont̄ credētes: quibz illi exer-
 cent. **C** Et septē angeli qui
 habebāt septem tubas para-
 uerūt se ut tuba canerēt: id
 ē oēs pdicatores vniuersalis
 ecclie. qui habebāt scienciā
 diuī testamētozū p̄auerūt
 se ut tuba canerēt: id ē ut ewā-
 gely doctrina insonaret. Qu-
 obz modis se p̄ant elā ad
 pdicandū. Primum. q̄ aūq̄
 uerbū pdicaciōis ad publicū
 p̄ferāt. cogitāt p̄admodū
 singulis p̄sonis uerbū aptēt
 sc̄ndū qualitates singulozū.
 quomō salicet seruis. quomō
 diuis. quomō platis. quomō
 subiectis. quomō simpliciorū
 bz. quomō p̄fectioribz. sicut
 paul⁹ qui benignos hortaba-
 tur duos. ut mīam impende-
 rēt seruis: scientes qm̄ com-
 munis oīm dñs in celo est.
 Seruos quoq̄ monebat: ut
 debitū impenderēt dñis. nō
 ad oculū seruētēs. Vel certe
 p̄ant se. q̄ que pdicaturi sūt
 prius ipi faciūt. primumq̄ ea
 in se ostendūt factis. deinde
 etiā uerbis: ut simplices ex
 emplo erudiāt. op̄is. p̄fec-
 tiores uerbo exhortationis.
 Sic eū fecit et dñs: iuxta qd̄
 lucas dicit. Que cepit ih̄s
 facē et docē. **C** Et primus ā-
 gelus tuba cecinit. Qd̄ ē pri-
 mus angelus. hoc sequētes:
 q̄ qd̄ vnus hoc sūt et septē.
 id ē oīs ecclia sc̄ozū. **C** Et fac-

ta e grando et ignis iuxta
in sanguine. Per grandine
ira omnipotentis dei designa
tur. Vnde scriptum e. In
dnu sicut grando descendes.
Per igne aute odium et iniu
dia intelligit reprobu adu
sus scos. Sciti et ut apli ce
perit pdicac gndine. id e
vindicta dei: rephi accensi
sunt zelo et odio: qd p ig
ne designat. Qd aute post
igne sanguis sequit. ad dap
nacione reprobu ptiat: q
videlicet uelut hoia de hua
nu sanguine fundetes. ita
tales qui insecuti sut ueros
pdicatores peibit dicente
dno. Qui odit fratru suu
reus erit iudicio. Et ioha
nes. Qui odit fratru suu ho
micida e. No aute miru
si inde cla clemencia inuen
it: vnde rephi na iurrut.
dicente aplo. qd alyb sumq
odor mortis in morte. alyb
odor vite in vita. Et syme
on de ipso dno. Ecce positis
e hic in ruina et resurrecti
one multoru in isrl. Et
missu e in terra. et tertia
pars terre robusta e: et taa
pars arboru robusta e. et se
fenu vnde robustu e. Per
terra tremi hoies designan
t: sup quos ira omnipotentis
dei cadit. Sed cu dictu e.
q terna pars terre robusta
e. sic videntur hec uerba so
nae. qd in duabz pibus

dectoru plures remanserit.
q in terna perierit: sed no
e ira. qd scriptu e. Multi
sunt vocati: pauca vero cla.
In duabz itaqz pibus con
prehendit oes boni: qui di
uisi sut in duali numero
id e in bonis platis et sub
iectis. in pdicacoiqb et au
ditoiqb: de quibz supra dic
tu e. Beatus qui legit et
audit uerba pphetie huius.
In tna at parte oes rephi:
id e heretici. pagani. iudei.
et falsi xpiani. Sup hos
oes grando id e ira dei uent.
et ignis eterne dapnacionis
cu sanguine id e vindicta
homicidij et ceteroru pccoru
que per sanguine intelli
guntur. iuxta illud. Libera
me de sanguibz. Veru hor
e terra qd arbores: id e ma
loru summa. Ipi ei sut tra
queretes trena. ipi quoq
arbores in stabilitate muta
tes: de quibz per aplm dia
tur. In sut arbores autu
nales instructuose: eradica
te bis mortue. Qd at ome
fenu vnde robustu e dicit:
repentia sententia e. in terna
scilicet parte sicut et supra
id e memorata pars illoru
maloru qui fenu sut. hoc
e illecebrosi et noluptuosi.
luxuria sequetes sua. De
talibz ppheta dicit. Ois caro
fenu: et ois gloria eius ut
flos fenu. Quo cont qui de

panibus dei reficiuntur. **S**up fenū
 disābūt. q̄ oēs in se car
 nales volūitates cōprimūt.
Et secūdus angelus tuba
 creauit: et tanq̄ mons ignis
 igne ardens missus ē ī
 mare. Mons magnus ē
 dyabolus: qui se extollit in
 altitudinē supbie. **V**nde et
 in principio sue creatōnis
 uoluit fieri filius illi de quo sc̄p̄
 tū ē. **E**rit in nouissimis di
 ebz p̄patus mons domus
 dñi in uertice mōtū dicēs.
Ascendā sup altitudinē nu
 biū: et ero filius altissimo.
Del etiā p̄ptēa mons ap
 pellat̄: q̄ in nouissimo tē
 pōe ingredietur p̄ditum
 hoīem. et ip̄e deo silem se
 eē ostendet: iuxta qd̄ ap̄lus
 ait. **A**duersabit̄ et extolle
 tur sup om̄e qd̄ dicit̄ deus
 aut colit̄. **I**gne ardet: hoc
 ē malicia et inuidia torque
 tur. **V**nde et primū hoīem
 idarco decepit: q̄ inuidit
 ei locū quē ip̄e p̄dideat.
Missus ē in mare hoc ē in
 mūdū: et in cordibz repro
 borū habitāe cepit. **C**anēte
 itaqz tuba angelo. mons ignis
 igne ardens missus ē
 in mare: q̄ p̄dicāte etiā
 in suis doctōibz exclusus ē
 ab hys dyabolus qui ad uitā
 eterna erant p̄ordinati. et
 cōpulsus ē redire ad suos:
 nō qd̄ in eis ante nō fuerit.
 sed quo abiectus ab istis eo q̄

plus reprobis dūari cepit.
Et facta ē tertia pars ma
 ris sanguis. **S**ic usū ē illi
 factū in mari: sicut olim
 fuerat factū in egypto ad eḡs
 sū filiozū isrl̄. **P**orro p̄ aquā
 in sanguine uersā sapiētia
 carnalis intelligit̄: que in
 sanguine uertit̄. quādo apte
 mala agē p̄suadet nō solū
 eos qui extra etiā sed etiā
 hētiros et falsos xp̄ianos. q̄
 suas volūitates sequi desiderā
 tes. defendē se conāt. p̄ suā
 sapiētiā et inane phylozo
 phiā. **V**nde scriptū ē. **I**n
 tēa occidit. sp̄s at̄ uiuifi
 cat. **E**t sic ad p̄uersitatē et
 cois: uertit̄ sapiētia carnis.
Tertia at̄ pars creatūe q̄ mor
 tua ē in mari secūdū p̄dictū
 sensū intelligit̄ hētiqz fal
 si xp̄iani. pagani et iudei:
 qui licet uiuāt corpōe mor
 tuū sūt in aīa. et in hoc mū
 do uersi sūt in sanguine.
 id ē in p̄p̄rationē malozū
 operū que ut diximz desig
 nāt̄ per sanguinē. **E**t ter
 tia pars nauū interyt.
Flaues et in bonā ptē ponū
 t̄ et in malā. **I**n bonā. ut
 legitimz in ewāgelio. qd̄ dñs
 ascendēs in nauū abijt trans
 fretū: in malā ut hic. **T**er
 tia at̄ pars nauū in p̄dictis
 hētiis et reprobis intelligitur.
 qui absqz gubernatōe ferūt:
 ideoqz in mari istius seculi tū
 dūtur. **F**luctibz et submergū

tur. **C** Et tertius angelus
tuba ceauit: et cecidit de ce
adit lo stella magna ardes
tamq̄ facula. **Q**d e primus
angelus. hoc secundus et ter
cius et ceteri: id e vnusalis
entis pdicatores. Sed p sibi
inuice succedunt. sicuti mar
tires ap̄lis. ip̄isq̄ martiribz
confessores et virgines: ideo
talit̄ distinguunt ut dicatur
primus secundus tertius et
ceteri. **I**p̄e at̄ designat̄ per
stellā. qui et per monte an
tiquus videlicet hostis: qui
int̄ cetera celi clara lumina
creatus primū adhuc tantū
nomē retinet: nō qd̄ luceat
sed q̄ in angelū lucis se t̄ns
figurat̄. Nam et in celo stel
la magna lucifer appellat̄:
que p̄ ceteris lucet. Et ad ip
sū p̄ ysaiam dicit̄. Quomō
cecidisti lucifer. qui mane
oriebaris. Et quia etiā pre
ceteris fideibz. id e angelias
spiritibz luxit: recte nō sim
pliciter stella. sed cū additame
to stella magna vocatur. **C**
ecidit de celo. hoc e de socia
te angelozū: iuxta illud. Vi
debam sathanā q̄i fulgur de
celo cadentē. Quia vero post
q̄ cecidit. huāno genei inui
dit. merito tamq̄ facula ardes
appellāi debuit: q̄ videlicet
ardet inuidia. et totū mūdū
cōsupsit. **V**nde e. Inuidia
dyaboli mors intravit in or
bem terrarū. **C** Et cecidit in

tertiā partē fluminū: et in
fontes aquarū. **Q**d sūt flu
mīa: hoc sūt et fontes. Flu
mīa etiā a fontibz oriūtur:
et sic ad mare currūt. **A**que
at̄ multe. **p̄**li multi sūt: i
deoq̄ hic flumina uel fontes
ip̄os hereticos significat̄. et
ceteros qui sub tertia parte
cōprehēdūt̄: in quos dya
bolus cecidit cū huāno genei
inuidit. et per eos doctrinā
errois seminauit. **Q**d tale
ē. quasi dicit̄ in tertiā p̄tē
hoīm. **V**nde subdit̄. **E**t
nomē stelle absinthiū. **P**er
absinthiū que amarissima
ē herba doctrina hereticōū in
telligit̄ puerfa. qui p̄ suā
falsitate dulcedinē fidei cō
uertit̄ in amaritudinē p̄fidie
et errois et opacōnis: q̄ oīs
opacio illozū et doctrina in
amaritudinē versa ē. **E**iecta
ē ab el̄is antiquus hostis: dū
reprobos inuidit mendacio.
illos veneno iustit̄. **M**enda
ciū at̄ nō solū puerse creduli
tatis: uerū etiā male opacōnis
notam intelligē debemz. **Q**d
ē sc̄a etiā in sacris paginis
recte fidei congruere docet.
hoc heretici. iudei atq̄ philo
sophi in prauū dogma con
uertit̄: et qd̄ illi ad incremē
ta virtutū. hoc prauē viciēs
catholici ad inatamēta viciōzū
viciunt̄. **Q**uis at̄ et illi de
dño multa intelligat̄. et ista
quedā salutaria pagat̄: totū

tamē amariſſimū ē. qđ et il
 lozū verba ſonat. et iſtozū
 opa clamat. Et multi homī
 mortui ſūt ex aquis que a
 mare facte ſūt. id ē ex doc
 trina hēticorū pſida et ama
 ra. multi perierūt. Multos
 ſiquidē habuerūt diſcipulos
 qui eozū exempla et doctri
 nā ſūt ſecuti. qui oēs mor
 tu ſūt. nō tantū morte cor
 poris qđ morte aīe. **C** Et
 quartus angelus tuba ce
 nit. et p̄cuſſa ē tertia pars
 ſolis. et tertia pars lune. ita
 et tertia pars ſtellarū. ut ob
 ſcuraret tertia pars eozū.
 et nō lucet diei tertia pars
 et nocti ſimilit. **Per ſole et**
lunā et ſtellas in hoc loco etiā
 intelligē debemus. que obſcu
 rata in tertia ſua pte duabz
 p̄tibz p̄manētibz in claritate
 in bonis p̄latibz et ſubditis.
 in doctoibz et auditoibz. Ip
 ſa ē etiā ſolis noīe nūcu
 patur. ſicut in canticis cā
 ticorū dicit. **Q**ue ē iſta q̄
 aſcendit ſicut auroza coſur
 gens. pulchra ut luna. elca
 ut ſol. **S**tellarū quoqz noīe
 eadem etiā nūcupatur. iuxta qđ
 ap̄lūs dicit. In
 medio nationis p̄ue et p̄uer
 ſe. int̄ quos lucetis ſicut
 lunaria ī mūdo. **Q**ui ita
 p̄ hētica in etiā erāt. quaſi
 lux ēē putabātur. ſed ſtatim
 ut error illozū detectus ē. et
 a catholicis fides illozū exp̄lo

rata. agnita ē eozū cecitas.
 et obſcurati ſūt. qđ ab etiā
 abiecti ſūt. **V**erbi gr̄na.
Cecus ſi ponat̄ ī radio ſolis.
 qđ lupietes oculos habet. ſta
 ti cecitas illi maīfeſtat̄. qm̄
 ipm̄ modicū lumē qđ videba
 tur habē p̄didit. ita illi ſtan
 ut ī cōſp̄tū examinaciū po
 ſiti ſūt. cognitqz ē eozū error.
 et qui prius videbāt̄ lucēre
 per fidē ceperūt obſcurari.
 et ab etiā expulſi ſūt p̄t̄
 ſuā infidelitatē. **E**t dicit
 tertia pars ſolis p̄cuſſa ē et
 cetera. ſolis p̄cuſſio ad diem
 lune at̄ uel ſtellarū referēda
 ē ad noctē. **S**ignificatur at̄
 in ſole ap̄tus error hēticorū.
 in luna uel ſtellis occultus.
 qđ quidā illozū ap̄tis. quidā
 at̄ occultis p̄ſuſioibz ī abdi
 tis quos poſſūt decipiūt.
Notādū at̄ qđ nō dicit. p̄cuſ
 ſa ē tertia pars eozū et obſcu
 rata. ſed p̄cuſſa ē ut obſcura
 tetur. **A**d hoc ſcilicet p̄cuſſa
 ē ut poſtea obſcuraret̄. qđ
 illi videlicet vulneabāt̄ ī
 occulte ī mēte. poſtea vero
 obſcurabāt̄. quādo ab etiā ex
 pellebāt̄ et anathematizabā
 t̄ ap̄te. **S**ed ne talū p̄dicō.
 ad deū referatur. hoc qđ de p̄
 fatis lunariibz dicit. p̄cuſſa ē
 tertia pars eozū ut obſcura
 ret̄. ſic intelligit̄. ſicuti
 cor̄ pharom̄is ab ip̄o indu
 citi dicit. cuius duricia p̄ ipm̄
 miſericorditer non emollitur.

Neque enim culpa est solis quod sub
radibus lupulentibus oculis creata
est infundit: sed magis ad vi
cia oculorum redigendum est. qui
ex lumine tenebresunt. Omni
potens autem deus bene utens
malis utris: multa ex his o
pam consuevit. **E**ritant autem
doctores error scismaticorum
ad defendendam ueritatem fidelium:
quod proculdubio nequaquam ad dis
serendas scripturas tanto stu
dio vacassent. si erroris men
daci ueritati resistens non in
creuisset. **H**ic scriptum est: quod
oportet hereses esse. **E**t uidi
et audiui uocem unius aquile
uolantis per medium celi. dicens
uocem magna. **D**e. ue. ue. ha
bitantibus in terra: de ceteris uo
cibus trium angelorum qui erant
canturi tuba. **Q**uod significat
angeli hoc enim aquila id est u
niuersale etiam siue doctores
specialiter: qui uolat per medium
celum hoc est per mediam etiam
aurum. que celum appellatur
quod sedes dei est. **Q**uod autem dicit
iohannes uidi et audiui uocem
unius aquile: ostendit procul
dubio quod in spirituali uisione hoc
est uide quod audire hoc audire
quod uide. **T**ria ue. eterna sig
nificat damnationem: que in
trium angelorum uocibus qui se
quuntur continetur. **Q**uod uero
non de predictum quatuor an
gelorum uocibus. sed de trium
subsequentium qui erant cantu
ri uocem unius aquile uolantis

uidisse se dicit et audisse.
atque lugentis: nimirum apte
minuit. quod eorum etiam uen
turas diuise calamitatis pla
gas lugere simul ac predicare
non cessat. **A**c si ipsa etiam di
cet. **R**eproborum predicacione per
totum tempus preteritis uite lugere
re simul ac predicare me ceruo.
Bene autem una aquila uolat
per medium celum etiam signifi
cat: quod in unitate fidei con
sistit. et calcans treuarum uo
luptatum desiderans intima con
templacione ad celestia suble
uat: cuius uidelicet membra
autem apostolo dicitur. **P**rima conuersa
cio in celis est. **B**ene autem per
medium celum uolat: quod hinc
inde orbem terrarum in electis
possidet. **C**uius predicacio non
simpliat uox. sed cum addita
meto uox magna uocatur:
quod in toto mundo sonat. sicut
de primis predicatoibus eius dic
tum est. **I**n omnem terram exiit
sonus eorum. **U**el certe mag
na uox. per magne libertatis
audacia potest. **E**t notandum
quod non celum sed terram inhabi
tantibus uel futurum lamentando
denunciat: tempus scilicet de
siderans atque oblectationibus dedi
tis. **E**t quatuor angelus tuba
cantant: et uidi stellam de celo
cadisse in terram. **H**ec stella
ut super dictum est. dyabolum sig
nificat: qui se transfigurant in
angelum lucis. **U**nde quibusdam
apparens dicit se esse christum.

sicut beato martino. De hoc celo cecidit: hoc e de numero angelorum. Vel de celo hoc e de eamā cadit cotidie: quādo ex gentilitate qdā cōuertit ad fidē. ex parentibz xpianis nati. fonte baptismatis regenerant et dyabolo renūciant: et omibz opēibz et pōpibz ei9. In terra cadit: hoc e in eos qui trem sicut. Non e in celo id e in scis potestate habet. **C** Et data e illi clavis putei abyssi. **Q**uod per abyssū: nisi pua designat corda reprobōrū pnis tenebrosa. De hac abyssō dicit in genesi. Tenebre erāt sup facie abyssi. Per puteū at heretia intelligūt: qui sua pua doctrina et pfunda hōies in una terre demergūt. Clavis vero putei abyssi potestas intelligit dymboli: qui dicit hereticis. paganus et ceteris i fidelibz. Regim9 ei q petro dante sūt claves: id e potestas ligandi atqz soluedi. Ita ergo in hoc loco clavis que data est dyabolo: potētia intelligitur quā exeret in reprobis. Que illi data eē dicitur: qpt hoc qd nō e ablata: sicut induatū e cor pharaonis id e nō emoluit. **C** Et aperuit puteū abyssi. Quia ipē inspūat hereticas: ut tenebras sue doctrine pferat ad decipiendū quos possūt. Ipē hoc facit: qz eo instigatē fit. **S**ive per

clavē possim9 intelligē potentā carnalē. id e reges et pncipes hui9 seculi quos sibi cōiūgebat heretia: qz nō auderet tanta et talia loqui. nisi tempali eēt potentia fulta. **C** Et ascendit fum9 putei: id e puorū hereticorū doctrina māifestata e. **Q**ue bene fumo comparatur: qz lūie ueitatis caret. et qd scis in scriptura sacra lūie pbet. hoc hereticis creatatē infundit: qui eamā a lūie fidei lūmē obstumē non cessant. **S**icut fum9 formacis magne. **F**ormax at magna: nouissima e veracitate pōe antyppi futua. **D**e qua videlicet fum9 egredietur: id e adusa doctrina. que mētes penitū in caliginē vertat. **C**ui fum9 putei cōparat: p sicut nūc et eo amplius erit: ita tūc seminabit ab impijs. **V**nde dicit. **E**rit tribulacio: qlis nō fuit. neqz fiet. **Q**uo in loco questio oritur: quare dicit fum9 putei silis fumo formacis magne. **S**i e tūc tribulacio eē qualis nō fuit: quomō nūc silis e doctrina hereticorū doctrine antyppi. **B**ed sciendū qz illa psecutio et falsa doctrina antyppi et ceterorū ex pte silis e: ex pte dissilis. **S**ilis e in psecutioe scōrū in errore mendacij: dissilis pōe in hoc qd tūc illi miracula facturi sūt: cū sint falsi doctores. qd isti face

non possunt: ideoque in manu
or erit illa. quod per utramque deca
piet. **E**t obscuratus est sol et
aer. id est etiam: quod quod per sole.
hoc significat et per aerem:
et hoc in terra sui parte id est
in omnibus reprobis est intelligere
dum ut supra. De fumo pu
ter id est hereticorum doctrina ex
ierunt locuste in terram: disci
puli scilicet erroris uari sunt.
qui eterna corda hominum decipe
ret. **N**am locuste neque rectos
gressus habet ut quedam animalia.
neque volatum ut aues: quod disci
puli hereticorum uel ipsi heretici ne
que rectam fidem habet ut uolunt:
et celestia cum sanctis petant. de quibus
psalmus dicit: qui sunt isti
qui ut nubes volat: neque rec
tos gressus operationis. ut cum
psalmista dicit possunt. statum
super petram pedes meos. et dicit
ut gressus meos. **S**altem dicit
locuste. et uentura queque corro
dunt: quod illi per iactantiam ele
uati. et animas ipsas possunt quod uiro
re fidei habent necesse. **E**t da
ta est illi potestas: sicut habet scor
piones potestate terre. **P**otes
tas nocendi scorpionis in cauda
est. **P**er hanc autem percutit et uene
na diffundit. **S**corpionem quoque
in facie est blandus: sed occulte
cauda percutit. **T**ales sunt here
tica qui falsis uerba promittunt.
ut facilius auditores decipiant:
sicut ueneno male doctrine de
cipiunt simplices. **D**e quibus
psalmista ait. **S**epulchrum pa

tes est guttur eorum. **E**t sacra
scriptura testatur: quod propheta do
cens in edacium ipse est cauda.
Et preceptum est illis uel edacium
fenum esse. neque omne uiride.
neque omnem arborem: nisi tantum
homines qui non habent signum dei
in frontibus suis. **S**uperius dicitur
tamen est quod omne fenum uiride con
bustum est: quod in sua terra parte in
telligitur. **E**rgo hic fenum in
bona parte ponitur. **S**ignifi
cat autem lactentes qui non possunt
capere solidum cibum: sed ueluti
animalia lacte supernae delantur.
Quibus apostolus ait. **N**on potui
uobis loqui quasi spiritualibus sed quasi
carnalibus: tanquam puulis in
christo lac potum dedi uobis non
estum. **Q**uoniam autem uiride in
telligitur proficientes: qui iam
possunt intelligere et capere quod
iohannes dicit. **I**n principio
erat uerbum. **P**orro arbores
perfecti quoque et fortes atque in
fide robusti sunt: quam hi tales
temptationum uentos proferre
possunt. et firma stabilitate
perdurant. **D**e quibus psalmus
ait. **P**lantati in domo domini:
in atribus domus dei nostri flore
bunt. **S**ed et hic a toto pars in
telligenda est ut supra: quod dua
bus scilicet partibus permanentibus
in eterna a quarum lesione prohi
bentur locuste. tria percutit: unde
et statim subiungitur. in
si tantum homines qui non habent
signum dei in frontibus suis.
subaudis digne: quod non solum

excludunt illi qui extra etiam
sunt id est pagani et iudei sed
etiam falsi christiani qui signum
portant in corpore qui bapti-
zati sunt et in ecclesia consistunt
sed tamen fide quam habe vide-
re operibus maculant. ideoque le-
dunt. Tale est et illud. Qui
manducant carnem meam et bibunt
sanguinem meum in me manent
et ego in eis. cum multi eadem
sacramenta percipiunt. in quibus
non habitat christus. quod non ad sa-
lutem sed ad iudicium suum man-
ducant et bibunt. ideoque versunt
corpore et sanguine christi. Et
alibi dicitur sub eodem sensu. ne-
mo dicit dominum ihesum nisi in spiritu
sancto. cum utique multi eum tamen
verbis fateantur. sed habentes
formam pietatis. virtutem eius
abnegant. qui confitentur se
nosse deum. factis autem negant.
**Et dicitur illis. ne occide-
ret eos. Ad superiora respici-
unt ista. id est ad fenum. ad omne
viride. ad arbores que in bo-
num intellexerunt. et a quorum
morte et lesione prohibite sunt
locuste. Sed ut cruciantur
mensibus quibus. Per quibus
menses intelligitur omne presens
tempus. a domino scilicet ascen-
sione usque ad finem seculi. in
quo heretici et ceteri infideles
et impii. adversus ecclesiam
grassantur. Nam quod quatuordecim
numerus ad quibus sensus cor-
poris pertinet. recte per quibus
menses omne presens tempus intel-**

ligitur. quod tam diu impii sensus
nocere possunt. quod diu quibus sen-
sibus corporis subsistunt. **Et**
cruciantur eorum sicut cruciatus
scorpii cum percutit hominem. Sicut
et scorpio a posterioribus vene-
na diffundit. ita illi repbi
ab his que cito transeunt. et
in presentia relinquunt. atque ideo
posteriora nuncupant nocent.
et hoc in tanta id est in presen-
te huius seculi. vel nimis quos
libet confringentes. vel como-
dis blandientes. **Et in die-
bus illis querent homines mortem
et non invenient eam. Dies
isti quibus etiam querent mortem
intelliguntur ab ascensione domini
usque ad finem seculi. specialiter
autem fiet hoc temporibus antichristi.
Homines in hoc loco accipiuntur
sacerdotes et etiam ipsos. qui cum
viderint tempore illo tan-
tam pietatis dogma consurgere.
sicut ex parte iam factum est tem-
poribus hereticorum querent mor-
tem. quod scilicet optabunt in dei
contemplatione consistere. ut sint
mundo mortui et sibi seculi
actionibus. et vivat deo. Sed
ista querentibus fugiet mors
ab eis. quod insolubile vincu-
lum regnum astringet illos.
nec poterunt gregem sibi com-
missum relinquere in ora lu-
porum. ne forte dampna gregum
super eos revertantur. et illis
in peccatum reputentur. si eos
errare aut perire pro sui quiete
permiserint. **Et cupient mori****

et fugiet mors ab eis: q̄
s̄a viri ut dictū ē int̄ scan
dala huius seculi secreta cōuer
satione deo p̄ cōtēplacionē in
herē cupiūt: sed p̄t̄ aliorū
lucra. quibusdā occupacionibz
in certamine desudat. Nole
tes itaq; viuūt: sed dilatan
mortē p̄t̄ aliorū salutē eq̄
munt ferūt. attendētes il
lud apli. Non que sua sūt
singuli querētes: sed que ali
orū. **C** Et similitudines locustarū
si mules equis paratis
in plū. **E**quis assimilāt
oēs hētia p̄t̄ uelocē ubiq;
distarsū: q̄ totū subito reple
uerūt mūdū: locustis vero
p̄t̄ uacuitatē. **I**n plū uadūt
q̄ cont̄ fidē rectā dēcorū pug
nat: et sicut iamnes et mā
bres resisterūt moysi. ita et
isti resisterūt ueritati. **E**t q̄ius
iuxta racionē subsistē aduer
sus p̄ditatores nequeat: sem
p̄ tamē irōnabiliter ueritati
resisterūt. **C** Et sup̄ capita eo
rū tamq; corone similes au
ro. **S**uperius dictū ē de sem
ozibz qd̄ habebāt coronas au
reas in capitibz suis. per q̄s
trūphus victorie illorū sig
nificat: isti at̄ nō habent
coronas. sed q̄sdā figurab
tamq; coronas. nec sūt auree
sed similes auro. q̄ scilicet
quoddā falsitatis figmētū:
q̄ uidelicet ip̄i se victores si
mulāt et remunerationē dig
nos. sed nec coronas nec ex

auro habēt: q̄ ut aplūs ait.
habētes forma pietatis. ue
ritatē eius abnegāt. **E**t fa
cies earū subaudiis loquuntur.
sicut facies hoīm erūt. **Q**uia
hō ē aīal racionale per faciē
ē hoīm racionabilitas eorū
intelligit: q̄ licet sint doc
tores errorū. tamē etiā mul
ta uerā dicūt. et dyalectici sūt
certasq; artes libēales sūt.
C Et habebāt capillos. sicut
capillos mulierū. **F**luxus
mulierū in capillis ē diuis
at. **U**nde aplūs. **M**ulier
si comā nutriat gloria ē illi.
Per capillos ergo mulierū
effeiatos illorū aīos intelli
gē debemz et lasciuos: quia
sūt hoīes sibi placētes. et su
as voluptates sequētes. **S**ue
per faciē hoīm et capillos mu
lierū utq; sexus intelligunt:
q̄ illi non solū deceperūt ui
ros. sed etiā mulieres. **Q**uia
ē heretica. ad hoc ut locuste
saluūt. ut equi distarsūt.
et tamē in omibz ueritati re
sisterūt: recte illorū opinio
fector ēē describit. **U**nde et
ip̄e mulieres defendebāt eos.
sicut constantin' sorori q̄ arriū
reuocauit ab exilio. et sicut
iustina que eandē arriā
doctrinā defendit cont̄ am
brosiū. et alie multe. **L**ocust
te ergo facies huānas et capil
los mulierū habent: ut in
hētica p̄fida utq; sexus sibi
ut ita dixerūt nequis applaudat.

tueat^r. atq; defendat. Possunt
 etiā per capillos mulierū ipi
 intelligi quos hētia deceperūt:
 aios scilicet habētes seducibi
 les. et mollitie feiārū flexi
 biles. **C**Et dentes earū sub
 audis locustarū ut leonū erūt.
 Dentes leonū habēt lamatiū
 et fetore natūale. Tales erūt
 hētia: qui aias hōim infiac
 bāt. et malā famā de se emit
 tebāt. Et sicut bonus xpi p
 dicatoib; cōueit. xpi boni odor
 sum; sic econtrio istis eīt p
 suam odoē fetor. **C**Et habebāt
 loicas sicut loricas ferreas.
 Per loricas obfirmata et du
 ta puerforū hōim corda mō
 strant^r: q; sicut hō loica mu
 nit^r ne ictib; telozū vulnē
 tur. ita illi sua obstinatione
 mūnunt^r. ne sagitta ueitatis
 ad corda illozū ueiat: et ita
 defendūt p̄fidia sicut fideles
 ueitate. sicut mendacio dediti.
 cōtēpnūt obediē ueitati. Et
 notandū q; apta sit hēticorū
 in singulis spēbus cōpario.
 qui et in locustis elati et va
 ni. et in caudis scorpionū
 ueneniati. et in equis lasani
 at vani. et in hūanitate sinu
 laaoē callidi. et in capillis
 mulierū moib; incopositi.
 et in dentib; leonū fendi. et
 in lorias ferreis corde notā
 t^r p̄fidi. **C**Et uox alarū earū
 sicut uox curruū equozū mul
 torū curruū ad bellū. **C**Et
 superius p; caudas. hoc desig

nat^r hic p; alas locustarū: id ē
 potentia hēticorū. uel doctrina
 elcā quā ipi eligūt. **C**Quarū
 uox etiā bene similis dicitur
 currib; equozū curruū in bel
 lū. **N**ā currus quā a stabulis
 p̄deūt. diuisi ab inuicē et se
 uicti uicēde solet. usq; quo ad lo
 cū certamīs ueientes cōiūgā
 tur et p̄i uoto pugnat: ita
 et hētia semetipōs diuidūt.
 et contrios sibi errores p̄ferūt.
Verbi grā. Fotin; negat xpm
 ante mariā fuisse: sed ex ipsa
 uicū dicit eū sūpsisse et ue
 rū corpus habuisse. **E**trone
 arrius dicit eū aū secula natū:
 et aegritū eē. Similit^r et ce
 teti uarios inēdacy inueniūt
 errores ualde sibi contrios:
 sed q̄ius int^r diffideat. tamē se
 uanimit^r cont^r uuitatē eācē
 pugnat. **C**Et habēt caudas
 similes scorpionū. et aculei
 erūt in caudis earū: et potes
 tas earū nocē hōib; mensi
 b; quq;. **P**er caudas ut sup
 dictū ē potentia tēporalis i
 telligitur: p; quā nocent
 cōiūgētes suo erroi principes
 hui; seculi. **V**erū qd̄ superis
 fūeat p̄ternussū de caudis
 scorpionū: hic adiūgit cum
 dicit^r. et aculei in caudis earū.
Quid sit aculeus i caudis
 locustarū: paul; exponit cū
 dicit. **U**bi ē mors victona
 tua? **U**bi ē aculeus tuus?
Stimul; at̄ mortis p̄cū ē.
Constat ergo q; oīs illozū po

teunia. et error et peccatum est.
Quod sequitur potestas eorum
notae hominum mensibus quibus
repetita sententia est: per quam
pater vita iterato exprimitur.
Et super quidem potestate lo-
custe accepisse referuntur: ut
mensibus quibus homines cruciarentur
nec eos occideret: hic vero
eorum mensium numero notae
hominum facultate habere prohibetur.
Quod utique ibi de bonis
hic vero de malis intelligitur
dicitur: quod et illos cruciat sed
non occidit: istos vero non
cruciat sed nocendo peccant.
Et habebat super se regem
angelum abyssus id est dyabolum
qui est princeps omnium reproborum.
ipse est rex super omnes filios super-
bie: non quo ipse hominem crea-
uerit aut regat sed quo super
eos dominatione exerceat: quos
sibi per peccatum servos addicat.
Et cui nomen hebraice labad-
don. grece autem apollion: lati-
ne autem habet nomen exterminas.
Quod in quibusdam codi-
cibus invenitur scriptum abaddon
ubi scilicet primum est a. sed
falso scriptum est et vitio scrip-
toris factum: sed primum ibi
ponendum. l. et labaddo dicitur
dicitur. sicut beatus iheronimus
dicit in hebraicis interpretati-
onibus. **Q**uod sit autem hebraice
labaddon: grece apollion
exprimitur cum subdit: latine
habet nomen exterminas.
In his quippe nominibus dyaboli

intelligitur: qui homines exter-
minat id est extra patriam celestem
emittit: qui auditus fuit:
discedite a me maledicti in
ignem eternum. **E**xterminabuntur
etiam ministri quibus hoc dicitur:
id est eiciuntur ab omni societate
sanctorum. **L**egimus et in evan-
gelio quod super cruce domini scrip-
tum fuerit grece hebraice et la-
tine: quod iste tres lingue tunc
vigebat. hic est rex iudeorum.
Ita et hic nomen dyaboli qui
novissimo tempore perditum ho-
mine ingreditur: quibus se
ipsum esse nesciat. tribus linguis
exprimitur. **Q**ui recte exter-
minas dicitur: quod sicut christus est
gregandi. sic dyabolo congru-
it nomen exterminandi. **U**nde
est. **Q**ui non colligit mentem spar-
git. **D**e vultu abyssus et acci-
perunt adhuc duo vespere hec.
Legimus super quod aquila volans
per medium celum tria vespere
ut futura: quorum vultu abyssus
describitur in narratione pre-
cedenti vel tribulatione que facta
est temporibus sanctorum inactum
adhuc vespere duo vespere dicitur
narranda. vel posteriore tempore
sub antichristo adimpleda. **E**t
sextus angelus tuba ceant:
et adiuvo voce vna ex cornibus
altaris aurei quod est ante oculos domini
dicens sexto angelo qui habet
tuba. **S**olve quatuor angelos
qui alligati sunt in flumine
magno eufrate. **A**liant signi-
ficat etiam: de quo sumus spiritus

tionis ad deū dicitur. Bene
 altā aureū dicitur. q̄ p̄fecto et
 clia iustorū sempiterna sapiē
 tia illustrat. de q̄ salomō dicit.
 Accipite sapienciā sicut aurū.
 Recte quoz aū oculos dei eē
 dicitur. q̄ sup̄no resp̄ū semp
 illustrat. Unde in psalmis
 dicit. Oculi dñi sup̄ iustos.
 Huius altāis cornua sūt oēs
 p̄dicatores. Unde et in veteri
 testamēto sepe legim⁹ sangui
 nē sup̄ cornua altāis positū.
 Significabāt̄ eī in hoc sanc
 ti martires p̄p̄o sanguīe p̄
 fundēdi. Unū hoc cornu al
 tāis hic spealit̄ positū debe
 im⁹ intelligē dñū n̄m̄ ih̄m̄
 xp̄m̄ mediatorē dei et hominū.
 qui p̄cipit sexto angelo. id ē
 om̄i eamē. ut soluat q̄tuor
 angelos. per quos q̄tuor reg
 na p̄uapalia. et q̄tuor po
 testates illozū. aut oē corpus
 dyaboli intelligit̄. Solut
 ues etiā q̄tuor angelos. id ē
 oēs demones in capite suo.
 a quo audiunt in petro. **Q**
 cūq̄ ligaueris sup̄ t̄rā eīt li
 gātū et in celo. **Q**uatuor
 numerus sepe p̄ vniuersitate
 p̄t̄itur. Unde et in fine a q̄
 tuor vētis reli elēcti p̄ āgelos
 assumi p̄hibent. uel dicit̄
 ei solue. id ē soluedos p̄dic
 tempore antixpi. **M**odo eī
 ligati sūt. q̄ nō possūt no
 tū eē q̄ volūt. ex quo dñs ven
 ens eis potestate abstulit.
Quo in loco considerandū ē.

q̄tū seueret si soluti eēt. q̄
 mō etiā ligati tantū seuerit.
Tale ē illud in ewāgelio de
 ficulnea. q̄ dñs cultorū dicit.
 abscede illā id ē p̄dic abscedē
 dā. **N**eq̄ eī apostoli abscede
 rūt iudeos. sed abscedēdos
 a romanis p̄dixerūt. **P**er
 flumē eufraten in quo ange
 li alligati sūt. potentia secu
 lais intelligit̄. q̄ in p̄uap
 b̄ hui⁹ seculi maxīe dyaboli
 habitat. et in eis regnat.
Eufrates quippe flumēs ē ba
 bilonie. qui in multa flūna
 diuisus ingredit̄ babiloniā.
Medi et p̄si diuiserūt hūc
 flumē in multos riuos. et
 p̄ eius alueū ingressi sūt
 babiloniā. **Q**uod flumē sepe
 in malā p̄tē p̄t̄. **I**n hoc
 loco ues ut dixim⁹ significat
 potentia seculare. in q̄ dya
 bolus alligatus p̄dicat̄ nouis
 sima p̄secutio. q̄ et impijs
 q̄tū uult nocē nō p̄mittit.
 usq̄quo nouissima p̄secutio
 adueniat. **E**t soluti sūt.
 p̄ eo qd̄ ē soluet̄ angeli id
 est demones. et oē corpus dy
 aboli. **Q**ui p̄t̄ erat in ho
 rā et die et mēse et ānū.
 ut occideret terna p̄tē hominū.
Per hora dimidiū annū in
 tellige. p̄ diē et mēse et an
 nū. ānos tres quib⁹ antixp̄s
 seuet adūsus bonos. **I**deo
 eī p̄ hora diē et mēse et ānū
 illud tēpus intelligi p̄t. q̄
 et horis ḡdātū diē. et diebus

meses. et mensibus certis annis
expleat. **D**icuntur demones
ut occidat etiam parte hominum: quod
innumerum uocandi oportunitate
semper prestolantur. **V**nde uerum
in uento de locustis premissum est:
quod centum sitis equis paratis in pre-
sentium. **T**erna autem pars ita ut super
intelligitur. **E**t uis equorum
exercituum. uicies milies dena mi-
lia: audiam numerum eorum. **I**n hoc
uero omnis multitudo intelligitur
demonum et hominum. **E**quus ita
quod in hoc loco debemus intelligere
demonum. qui malis prestantur
et in eorum cordibus habitant.
Dicuntur autem milies nichil aliud
est quam uiginti milia. **T**ale est illud.
Non dico tibi petre usque septem
cies: sed usque septuagies septem
cies. **Q**uod nichil aliud est: nisi
septuaginta septem. **Q**uando enim
uis per nomen transit. sicut ubi
gratia cum dicitur septem septuaginta
ta. summa uis multiplicatur: et
efficitur quadringenti nonaginta
ta. **Q**uando autem ad uerbale per-
feruntur: nil aliud intelligitur
nisi quod ipse uis sonat. **V**nde
de et in genesi legitur. **D**e la-
mech uero septuagies septem
ulcio dabitur. **D**icuntur itaque mi-
lies. omnes significant reprobos:
dena autem milia omnes sanctos qui
decem uerba legis custodiunt. **E**t
quod plures reprobi quam iusti: du-
plex uis reproborum oppositur
contra simplicem numerum iustorum.
De ipsis enim electis dicitur. **C**ur-
tus dei decem milia. **D**uplex

quorum est uis reproborum: quod ex
malignis spiritibus et reprobis
constat hominibus. **E**t contra simpli-
cem numerum iustorum ac paruissi-
mum: oppositur innumereabilis
multitudo perfidorum hominum et
demonum. **E**t ita uidi equos
in uisione: subaudis sicut
dixeram et scripsi. **E**t qui sede-
bat super eos: habebat locustas
igneas. et iactinas et sul-
phureas. **P**er sessores equo-
rum intelliguntur demones. uel
magistri errorum heretice scilicet
et potentes huius seculi: quibus
prestat dyabolus sicut christus
elias. **D**e quibus scriptum est.
Astendes super equos tuos:
et equitatum tuum sanctus est.
In ipsis autem demonibus uel er-
rorum magistris. intelliguntur
omnes reprobi et per locustas penne
et tormentum eterna figurantur.
que a iustis nulla parte sunt
euacuanda. **D**icuntur enim in in-
ferno gemetes. **Q**uoniam dicitur
apostolus nobis. **S**ed non ideo mi-
sericordiam mouent: qui po-
tius audiet. nescio uos. **Q**ui
penas inenutabiles. non so-
lum sustinebunt demones: sed
etiam omnes reprobi. **I**actinas
autem posuit pro eo quod est fume-
as. **E**t igne enim fumus egredi-
tur. **H**oc etiam ipse color iacti-
natus indicat. qui spiritum aeris
tenet: quod in inferno est ignis
inextinguibilis. erit et fu-
mus qui miseris excreabit
ne ueram lucem iam uide possint.

C Et sulphureas id e putri-
 das. Erit et duplex ibi pena
 caloris et frigoris. Unde iob.
 Ad calorem inuicem misent ab
 aquis inuicem. Erit et fetor
 intolerabilis quo cruciabitur
 igne et sulphure exusti atq a
 vermibus comesti. **C** Et capita
 eorum tanq capita leonum: qz
 et aias ut sup dictu e misia
 ut. et fetore male fame de
 se emittunt. **P**er capita aute
 equorum auctores intelligunt
 erroru: qui et fortes sut adco
 teredos infirmos. et cu se si
 mulat ee bonu odore. fetoribz
 inuenit repleti. **U**t et sup
 memim9 os leonu et corpora
 dilapiat: et naturale fetore
 egeit. **C** Et de ore iporum pre
 dit ignis et fum9 et sulphur.
 Ab hys tribz plagis occisa e
 tertia pars hoim: de igne et
 fumo et sulphure q predebat
 ex ore iporum. **D**e ore aute e
 oru ignis et fum9 et sulphur
 egredies tertia pre hoim oc
 cidit: qz videlicet maloru
 pdicatio sequatibz suis etna
 supplicia ppat. **Q**ue recte
 tormetu impioru vocat: p
 qua ad illud multitudo im
 pioru puenit. **S**en9 tropi
 ce locutiois ab eo qd priuat
 illud qd priuat ostendens.
De ore illoru pre dit ignis:
 q p illoru doctrina hec oia
 ventura sut eis qui ea susti
 piunt. **C**u at in illa incurre
 rit: tunc experient q amara

mors sit semp igne crema
 nec fuditus mori: semp fu
 mu pati. luce nuq vide. sem
 p fetoribz replei. suauitatis
 nichil adolei. **I**deo q horre
 da presus puersoru sut dog
 mata: quibz puenitur ad talia.
Potestas e equoru in ore
 iporu e et i caudis eorum qz per
 sua pdicatione puersa suade
 do decipiunt: et temporalibz
 potestatibz sulti p ea q retro
 sut exaltant. **P**er caudam
 quippe ut sup dictu e potestas
 terrena exprimit: q i tempora
 libz rebus letatur: q postpo
 nede sut oibz q ad ea q man
 te sut se extendere nitunt. **I**n
 ore uero illud qd per os fit in
 telligit. **P**otestas ergo eorum
 in ore eorum e et in caudis ipo
 rum: qz quos no possunt decipe
 per puitate erroris. decipiunt
 per pmares hui9 seculi. **U**n
 de subdit. **N**a caude illoru
 similes sut serpētibz habent
 tibz capita: et h9 in hys no
 cent. **L**egim9 in genesi q
 dyabol9 serpēte induty: mu
 liare decepit fraude male
 suasionis. **T**ales sut et isti
 erroru magistra. qui sua pu
 sa doctrina decipiunt quos pos
 sut: et qz eos quos subut9
 nequeunt per puitate erroris.
 decipiunt opprimunt per pote
 tia seculi. **B**ene caude illoru
 similes serpētibz dicunt: ha
 bentibz capita per q pmares
 hui9 seculi figurat. quos sibi

hēta cōiūgūt. ut catholicos
a fide subuertāt. Vnde et
alia trāslatio habet. **C**au
de eorū siles sūt draconibꝫ.
Per dracones quippe qui pe
ne immaniores sūt omibꝫ bes
tijs apte scilicet designatꝫ p̄tā:
quā ezechiel ex p̄sona dñi
loquēs ad pharaonē regē e
gypti demonstrat dicens. Et
ce ego ad te pharaon draco inq̄
ne. **E**t iheremias ex p̄sona ie
rusalē de nabuchodonosor.
Comedit me. deuorauit me:
obsorbuit me q̄ draco. **V**ñ
ap̄t ergo patrocinijs sicut ma
gister errorū ap̄tius nocent:
q̄ si solo sermone suaderent. **E**
Et ceteri hōies id ē pagani
qui nō sūt occisi hys plagis.
hoc ē nō sūt decepti ab hēta
tis ut in aīa moriāt. neq̄ pe
nitētiā egerūt de op̄ibꝫ ma
nuū suarū. ut nō adoraret
demonia et simulachra aure
a et lapidea et lignea. q̄ ne
q̄ vidē possūt neq̄ audire ne
q̄ abulāe. et nō egerūt pēte
tiā ab homicidijs suis. neq̄
a fornicatiōe sua. neq̄ a furtis
suis: subaudijs sicut p̄ibūt
igne sulphure et fumo. Ac
si diceret. **E**t hystales ad supra
dictū p̄tā nūm vidēt. Hē
ta quippe tantūmō xp̄ianos
decep̄bat et iudeos. nō ta
mē paganos: sed q̄ ip̄i nō
cognouerūt deū. cū hoc utiq̄
posset facē p̄ natyālē legē.
similit̄ dāpnabūt. Vnde

considerandū ē. q̄ pena plerū
di sūt q̄ habētēs dei noticiā.
fidē et sciētā her oīa cōtēp
nūt: si illi etiā dāpnabūt.
qui horū oīm nichil habuerūt.
et solūmō q̄ per natyālē le
gē deū nō cognouerūt p̄i
būt. **C**ū ē debuisset cōsida
re et attendē ut aratorē cel
et terrē et oīm rerū colerent
et adoraret. relinquētēs ar
atorē ceperūt adorāre opa ma
nuū suarū. aurā et lapidea
et lignea. que neq̄ vidē pos
sūt neq̄ audire. q̄ sp̄s non
ē in eis. **E**t nō egerūt pē
tentiā a suis homicidijs. qui
bꝫ iustificabāt multos: et
sanguinē filiorū suorū et fili
arū suarū fundebāt et offe
rebat deōnis: neq̄ a forni
caciōe sua duplici ut ab imū
dicia carnis cessaret. aut ab
ydolatria. neq̄ a furtis suis:
q̄ iūre sibi vnusquisq̄ q̄ po
teat suabat. **D**e quorū p̄fō
cōuersatiōe impētent nūt
op̄ibꝫ intencio nō sūt am
plus loqui: p̄sertim cū et hic
liber ī lōgū p̄tractꝫ debui
suis t̄mūm expectet. **I**n
cipit liber tertius. ca. 1. **D**ea
mum...

Equitur.
Et vidi an
gelū fortē
descendētē
de celo: am
tū nube et
iris ī capite